کتاب دستور شاهی فی حکایة پادشاهی

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد وثنایی که* آننك ذکر ییلی صباح دیشلری کبی مشرف آغزیندن شرق شعله سین
صاچوب* کُلرکُله آغز قفوسین ویرر* شکر وسپاس که آننك نفسی صاچلمه سی صبابیلی
کبی سنبل زلفین طاغدر* اول کریم تنکری ننك آریغ ذاتینه اولسونکم* سوزلر قوشاغی
آننك کرمی لطفن قوشانمغه طارکلور* اول کررتنکری که کوزلار بیه نه کی کرپکلار پنجره
سندن ادراك چراغی برله جمالی پرتوین کورمز* واول ایشیدر پادشاه که* تیزقولاقلر
وهم خیال سرای دهلیزندن عظمت منادیسی ینفوسین ایشدمز* یرادلمش آراسنده
قارانکغو کیچه ایچنده یاش آچی بپراقدن هندسه سز شش خانه او یاپوب ایچی طولو طتلو
بال ایلمکی ضعیف آرویه اول اوکرتدی جل جلاله وعم نواله درود وتحیات وسلام وصلوات
که روحانی نفسلردن قوپار* قدس چمنلری ققوسینه ایلدر یولداش اولور* اول خواجه
عالمننك روضه سینه ومعطر تربه سینه اولسونکم* رضوان اوجماق باغچه لرین آننك
برقطره دریلی* برزجبرائیل امین پرده داری* ابوبکر عمر وزیری عثمان وحیدر
یارانلری* محمد مصطفی آدی ولقبی* هزاران رحمت رضوان آننك اهلینه (واصحابنه)
وآنلاری جاندن سونه اولسونکه ارولر واورندلردر* امابلمك کرك کیم آندن بیرو که

آدم صفی الله یاراتدی هر پیغامبر و عقل ایکالر یکه بو عالمی کوروب تفکر واندیشه ایلیوب ایتدیلر اوشبو سوانی وکیك ایوانی و بو ترتیبی دوزنی ونیچه جانورلری ومختلف دللری ودینلری آیر وشویله کوزافه یاراتمادی بلکه عبرت وتجربه کندوبی بلمك ایچون یاراتدیکم ففی کل شیء له آیة تدل علی انه واحد ایمدی اول عقل اسلری بو عالمی نیچه تفرج ایلیوب درلك یاین نیچه قلمشلر وکندولردن صنکره کلنلره درلك یاین نیچه اوکرتمشلردر بو کتاب یازلغه سبب اولدرکم تواریخ کتابلرین مطالعه قلورکن برلطیف کتاب کوردم عبارتی بولق درین ومکایتلری طلو حکمت ومثللری هب عبرت و آنی اوقومقدن پادشاهلره چوق فایلك واوصلولره آنی بیلمکلك چوق کرامت وار زیرا ولایته بك اولمق ککزدر اماّ صاقلامغی صربدر ونته که توبه قیلماق ککزدر وصاقلامق صربدر پادشاه عالم کند وکرمندن نماز قلمغی واورج طوتغی نیچه اوکرندیسه پادشاه لیق قلمغی دخی شویله اوکرندی ان الله یامر بالعدل والاحسان وایتاء ذی القربی وینهی عن الفحشاء والمنکر والبغی یعظکم لعلکم تذکرون ودخی چوق آیتلر وچوق حدیثلر جهانی طوتقلك کلوب دورور آمر بابنده بیان قلاوز انشاء الله تعالی پس برکشی قرآن معنیلرین وحدیث حکمین بلمیه وکیچمش خلیفه لر وعادل پادشاهلر قانوننددن خبری اولمیه اول کشی یه ایل ولایت دوتمق ککزاولمیه واول نسنه لرکه ولایت باقی قالماغه عمر ودولت اوکش اولغه سببدر دنکله کوز بوکتابك بلدرور دورور وزلطیف عبارت وموافق مثل ایله درّ مرجانلك درلوب دورور پارسی کتابلردن پاشاهلر ایچون ایدوب دورورلر بوکتابدن بك کتاب کوردم هر چند کلیله مشهوردر ومقدّمدر لکین حکمت وفایلك بونلك آزتقدر امّا عبارت درین دکه کشی آندن فایلك دوتمز پس ضعیف روا کوردم که بو نازنین فایلکلردن بوزمان پادشاهلری محروم قالا اول مشکل لفظدن ترکی دلنه نقل ایلدیکه فایلکسی دوکلنه ایریشه وهم بزیم پادشاهمزنك لطیف ذهنینه مستقیم وموافق کلوب آننك اوکودی برله عمل ایلیه تا کند وملکتی ودولتی آرتماغنه سبب اولا وایو آدی بوکتاب ایله باقی قالا وروزکار اهالی ننك کوزلری بوکتابنك قدسی برله

ایدین اولا بو کتابی مطالعه قلنلار وك اکر حسد رنجندن آغزلری دادی کتدبسه بو کتابنك لطافتی لذتندن حلاوت دماغنه ایره ومن یك ذافم مرمر بضایجد مرا به الماءَ الزلالا وامید درکه جهان خلایقی ننك آغزلری آننك ایو ذکری وکوکچك مناقبیله مشرّف اولا و عالیلرك قولاغی آننك مدحی جواهریله کوپلنوب مشنف اولا وایو آدی اثاری قیامته دکین باقی قالا ایدی بو دید وکیم پادشاه کیمدر بکلر بکی وایرنلر بکی اهلی اولو ونسبی آرو ودین کورکی وشریعت برکی ضعیفلر صغناچغی عالملر آغرلایچی غریبلر قوانیچی کردن کشلر بو ینین بوروچی حراملر قریچی یالغوزلر یولداشی آدم دیولر بن زبون قلان اصف الزّمان الموءید من عند الرحمن محمد بك اوغلی سلیمان بك اطال الله بقاه وحرس ملکه نوازل الحدثان

بو کتاب لطیف اون باب اوزرینه دوزلمشدر بعون الله التوفیق

باب اوّل کتاب آدین ویازلمه سبب نیدوکین بلدورور) (باب ثانی اول پادشاه قضیه سیدرکم اوغلانلرینه وصیت قلدی) (باب ثالث شاه اردشیر ودانای مهران حکایتیدر * باب رابع اوکوزا یاقلو دیو ودانای نیك دین حکایتیدر) (باب خامس اول مسکین دادمه حکایتیدر * باب سادس زیرك وزیروی حکایتیدر) (باب سابع ارسلان وفیللر حکایتین بلدرر * باب ثامن دوه ایله پرهیزکار ارسلان حکایتیدر) (باب تاسع طوشا بخیل وایرا وازاد چمن حکایتیدر * باب عاشر دربیان زیادهٔ عمر ودولت وزندکانی بادشمان)

باب اوّل کتاب آدین ویازلغنه سبب ندر آنی بلدرر

(بو کتابنی فارسی تیلندن ترکی تلینه ترجمه اینکان کشی ایته دور) بلکل کیم بو کتابنی ترکی تلینه کوچوردك آتی مرزبان نامه ایدی زیرا تصنیف اینکان کشی ننك آتی مرزبان ایدی آننك آتاسی شروین کیم نوشیروان عادل ننك قرنداشی هم طبرستان پادشاهی ایدی و بو شروین ننك بش اوغلی بار ایدی همه سی زیرك ودانا و عقل وتدبیر ایچنده آراسته و پادشاهلیق ارکانین بیلمکده پیراسته ایدی لر آتالری شروین اولکاچ

او رنینه اولوغ اوغلی پادشاه بولوب کچیك لری امرینه مطیع بولدیلار بر نیچه وقتدن
صونك پادشاه ننك اینی لری یاوز بولدیلار اشلارغه ایاریب هر قایسی ننك اوزی پادشاه
بولاسی کیلیب فتنه چیقارا باشلادیلار مرزبان بارچه سندن یاشده کچیك بولساده عقل دا
علم دا و دیانت دا بارسندن اولوغ ایدی فکر ایتدی کم بلکه پادشاه ننك کونکلینه کیله
تورغاندور کیم کچیك قرداشیم مرزبان دخی آغالرینه ایاریب مخالفت ایدوب بنکا
خیانت ایدر نیتی باردر دیو بو تهمت دن قوتیلور ایچون بالکلّیه بو پادشاه لیق نی
تاشلاب بر باشقه پادشاه یرینه بارماقچی بولدی بو نی ایشتکاچ مرزبان ننك دوست لری
آننك قاتینه کلب ایدی سن بر تاشلاب کتمکچی بولدینك کرم ایتب بزکا بر کتاب
تصنیف ایتب قالدرکم لطایف حکمت و فواید فطنت برله آراسته بولسون آنی اوقومقدن
بزکا ایکی تورلی فایده حاصل یعنی دینمزکا و دنیامزکا منفعت لی بولسون و سننك فضیلتننك
و یخشی صفتننك اول کتاب سببیله جهانده باقی قالسون و بر نیچه کرکلو اوکت و نصیحت
و حکمت آمیز پادشاه قولاغینه ایریشوب آننك هم روزکاری اوزمغنه و دولتی آرتماغنه
سبب بولسون دیدیلار مرزبان بو سوزلارنی ایشتکاچ آلارننك تیلاکلرین یرینه
کتورمکچی بولوب اوّل توروب پادشاه یانینه باریب اوزی ننك ایلدن چیقوب کتمکچی
هم بر کتاب تصنیف ایتمکچی بولغانین ایتدی پادشاه جواب ایندا بر آز توقف ایتدی
و زیری کلدکدن صنکره مشورت طریقیله قرنداشی مرزبان سوزینی وزیرکا سویلاب
بو ایشده نه مصلحت کورورسن دیدی وزیر ایتدی کتمکی مصلحتدر زیرا بر دشمان
اکسیلور و دولت آیاغندن بر تیکانك چیقار اما کتاب تصنیف ایتمکدن مرادی
سننك پادشاه لغنکنی خلقه یمان کورستوب و اوزی ننك فضیلتن اشکاره قلوب و علم ده
مرتبه سین سننك مرتبه نکدن ترجیح قلمقدر اما پادشاه شویله بیورسونکم ایته سی
سوزین و ایتاسی اوکوتین و نصیحتن منم آلدمده ایتسون من آننك دعواسی یالغان
لیغین و علمی یوق لیغین و اندیشه سی باطل لیغین شاه حضرتنده اظهار ایده یم
ایرتا کوسی کون پادشاه بر نیچه معتبر عالم کشی لرنی چاقرییب بر مجمع ایلدی آندن

مرز بانغه ایندی ای قرنداش بوسننك اویلاغان اوبلارینك تمام شفقتدندر اما
اینه‌سی سوز بینکنی اوکوت نصیحتلرنکنی اوشبو مجلسده ایت دیدکدن صنکره مرز بان
شوندا این عبارت بیلن سوز باشلادیکم فصیحلر تلیندن طانلورق وکریملر خلقندن
طوزلورق دعاحقین بربنه‌کتوریب ودولت ثناسین اداقیلغاچ ایندی ای شاه جهان
چون بخشی سوبلارکا بیوردینك اخلاص بیلن تنکلاونی داقبول ایت نصیحت شربتی
آدم اوغلانی ننك طبعتنده بر آز موافق دکلدر ننه کیم حق تعالی بیورور لقد ابلغتکم
رسالات ربی ونصحت لکم ولکن لاتحبون الناصحین سوز چیچکیننك یفراغی لطیف
بولسادا راست کونکل بیلن تنکلاماسالر فایده یمشین بیغماسلار ننه‌کم دیمشلر در بیت

اذالم یغن قول الصحیح قبول * فان معاریض الکلام فضول

بلکل کیم ای شاه جهان ارو اورندی کوهر کیم بیرلك عالمندن آدم اوغلانی ننك وجود
ترکیبینه اولاشور عقلدر وعقلدن اینك اولوغ حاصل حسن خلقدر اشرف موجودات
محمد مصطفی صلّی الله علیه وسلّم آنکا مخصوصدر انك لعلی خلق عظیم وایلکو خلقدر
کیم آننکله سعادت ابدی حاصل اولور و آرو کوهر دیدکاری پادشاهلردر چون پادشاه
ایلکو خلقلی بولسا عدل وتوغرولقدن چیقماز زیرا حسن خلق ننك اقتضاسی
توغرولقدر چون پادشاهده حسن خلق بولسا جمله رعیّت امان ایچنده بولور وتمام خلق
یاسیوکاندن یاقورقودن پادشاه خلقی بیلن خلقلنورلر وبلکل کیم پادشاهلقغه یاراماق
وپادشاهلیق آراسنده سیولمای توراغان نرسه‌ننك بریسی ینکل لیك دربنکل کشی اولوغ
ایشنی بشارا آلماز واوزین خلق آراسنده سرورلیك منزلنه ایرشدورا آلمازودخی
بریسی اسرافدر زیرا حقیقتده پادشاه خلق ننك مال صاقلاوچی سیدرکشی مالین توکل
اوز مالیندن ده اندازه ابله صرف اینمك کرك بومعنی ننك راستلغی کلام مجید ایچنده جلوه
ایلر قوله تعالی کلوا واشربوا ولا تسرفوا انه لایحب المسرفین ودخی پادشاهلره
کرکدور کیم اوکوت ونصیحت طوتسونلر واوکتدن بوزدوندورمسونلر اکر اوکوت
قبول قلماسالر حاللری شوصرخاو حالنه بنکزر کیم مزاجی حد اعتدال نقطه‌سندن

چیقوب

چیقوب آغزی ننك تمی کیتسه بر طبیب حاذق اغزنینه تم کیرتورایچون آچی دارو بیرسه صرحا و اول دارونی آچی دیب ایچماسا اغزینه تم قچان کیر رسلیمان پیغامبر عم تمام آدمیلارننك اولوغی و دیو پری تمام جانوار قوش قورت بیر و کوك آراسی حکمنه مطیع و امرینه مسخر بولسادا قرمصقه دن اوکوت آلدی ایدی ای جانم قرنداش چون بن سننك احوالنك ورقبن اوقودیم ملکنك بنیادین خلل ده تابدیم وایشلاری مهمل قویغانلقنکدن رعیّت مالین تلف کوردیم وسفیه لاری ایشنك مالك وعاقللرراین کاسد تابدیم بو وقتغاچه ایتمدیم ز برادیشلردر کیم پادشاهلر صورامایچه سویلامك و آنلار برایشنی بیورمایچه ایشلامك کرکز چون پادشاهدن اشارت بولدی بلکانیم نی ایتدیم کرچه منم اینکانم دینکم دن برتامچی بولسادا قرنداشلیق حقین برینه کتوردیم اولوغلار اینکانلار شول نرسه کیم قیاچ بیلن کسلمز قرنداشلیق باوٗیدر نته کیم بر هینویه آتلیغ خاتون ننك ایشندن معلوم اولور پادشاه ایتدی نیچوك اول حکایت ایت ایشنایك

حکایت هینویه با پادشاه ضحاك مرزبان ایتدی ایشتدم کم شاه ضحاك کیم ایکی اموزینك ایکی ییلان باشی بار ایدی هر کون آنلارینك آشی ایکی باش یکت ننك مییی ایدی هر کون بر ایودن بر کشی آلیب اولتوروب میین شول ییلانلارغه آشاتورلار ایدی بر کون قضار قعه سی هینویه ننك اوغلینه و قرنداشنه و ایرینه ایتدی اوچیسین دخی آلدیلار اول ظالم ضحاك قاننه الندیلر اول خاتون ضحاك ننك قابقاسی توبینه باریب ظلم توفراغین باشینه قویوب قچقر دیکم هر کون بر ایودن بر کشی آلناتورغان ایدی بو کون نی بولدی منم ایومدن اوچ کشی آلندی دیب ضحاك بونی ایشنکاچ اول خاتون اوچ ننك ایچندن نیلا کانین آلسون دیدی هینویه نی زندانغه ایلتدیلر کوزی اوٗل ایرینه توشوب آنی آلماقچی بولغاندا اوغلین کوردی آنی قزغانیب ایرین قالدریب اوغلین آلایم دیسا کوزی قرداشنه توشدی بس کوزندن حسرت یاشین آقیزیب ایدی بلمیم قایوسین آلیب چقایم دیب بر آز فکر ایتوب ایتدی من الی یاش خاتون ایرکا بارورمن بالالانایارمن بونلارننك فراقی اوتین آنلارننك وصال صوی ایله

سوندرورمن الاهیچ ممکن دکل کیم اولکان آتام بیلن آنام نربلیب قرداشیم بولسون
دیب قرداشین آلیب چیقدی بونی ضحاك ایشتوب ضحاککا خوش کاوب بیور دیکم
ایری بیلن اوغلین دخی آنکار بیرسونلر هینویه شادلانیب قوانیب ایوینه قایتیب
کندی آندن پادشاه ایتدی بودعوانك ننك توغرولیغین اوزیم ننك اعتقادم تختهسنك
اوقودیم و بیلدیم بوسوزلرنی رغونت تکلف ایتوب ایتمایسن اما وزیرننك جوابین
ایشدوب آرانکزده سوٴال وجواب فصلی تمام اولوب اندیشهنکزننك صافلیغی بیلنه
مرزبان ایتدی هیچ شبههسز بیلورمکم وزیرننك تیران عقلی ونیز طبعی وصاف
ذهنی بارکیم اکرتیلاساهر نکتهٴ قلب ایلك امامن اوزیم ننك وسع طاقتم قدر بو بولك
باردیم وکوز حجابین حقیقت یوزندن آچدیم اکر تیلاسانك منم سوزیم قبول مقامنك
قرار ایده قد تبین الرشد من الغی اکر آننك بیلن عمل ایترکا تیلاماسانك لا اکراه
فی الدین وزیر بومشاقلیق بیلن سوز باشلاب ایتدی ملك زاده دانا وآکاه ویخشی
فکرلی وصاحب رای وهرنی ایتسه دولت مصلحتی ومملکت توزالکی ایچون ایته بو
نصیحتلر تمامی تنکری تعالی عنایتی و بخشیشی آرتماغه سبب ایدوکینه شك یوقدور
لیکین بزننك علممزده ولایتنی سیاستمز بیلن صاقلامز وبوزمانه خلقی ننك مزاجی
فاسد بولوب سلطان اطاعتن قویوب شیطانغه اویلار پادشالیقنی کوچ بیلن بولا
دیب بیلهلر ننکم قرآنك خبر و یرر و یمنهم ومایعدهم الشیطان الاغرورا وبیلمایلر کیم
پادشاه تنکری تعالی ننك اوکرتلنمش قولی وعنایتی برله بسلدوکی در وازلك کی
بخششلر که اولاشیلدی اوّل سلطنت کولاکاسی پیغامبرلر اوزرینه توشدی وآندن
پادشاهلر اوزرینه توشدی بوولایت مکارلیغی بیلمك صانورلر چون بولار بولای
بولغاچ بز ایریکسز بولارغه اوزلری ننك حدلرین بیلدرهمز بو ظلملیق دکل
خطاب ملك زاده بادستور مرزبان ایتدی یخشلو پادشاه قویاشغه اوخشار ورعیت
شمعکا اوخشار پس آندا که قویاش قیلاچ اورا شمع یاقتوسینی شعله بیرسون پادشاه
نظری رعیتکا رنك بیرور ورعیت پادشاه خلقین خلقلنور و ایمشلر کیم زمانه پادشاهلر

کونکلینه تابعدر اول کونکلین نیچوک تونسا زمانه دخی شولای بولور ننه کیم دیمشلردر
اذا تغیر السلطان تغیر الزمان ننه کیم حزه بماهیله بهرام کوره اوغرادی وز بر نیچوک اول
داستان سویله ایشیتایک دیدی داستان حزه بماه و بهرام کور مرزبان ایتدی
ایشتدمکه برکون بهرام کور آوغه چقدی ناکاه آویری دوستلر جماعینه کوبرز مشتاقلر
کیچه سندن قرانکغورق بولوب وعاشقلر معشوق فراقندن کوزیاشین توکگان کبک
یغمور یغاباشلادی پادشاهننک خدمی وخشمی یاقیاقغه تارالیب بهرام یالغوز قالیب
بر آولغه توغری کیلیب بر بای ترکننک ایوینه کیردی بیچاره ترک قوناقننک کیم
ایکانین بیلمایوب پادشاه لارغه لایق خدمت ایتمکانندن بهرامننک کونکلی قالسادا
بیلکورمدی کیچکانابا کتوچی کیلیب خبر بیردیکم بوکون قویلرننک بر تامچی سوتی
یوق دیب اول ترکننک بر ماطور انصافلی توفیقلی قزی بارایدی آناسنه ایتدی
بوعجب دکل مکر پادشاهمزننک بزدن کونکلی قالغاندر شوننک سببلی طوار بزدن برکت
کوتر یلکاندر دیب ننه کیم دیمشلردر اذا هم الوالی بالجور علی الرعایا ادخل الله النقص
فی اموالهم حتی الزروع ترک ایتدی آلای بولغاچ بوبردن کتوب بر باشقه پادشاه یرینه
بارغانیمز یخشی رق بولور قزی ایتدی اگر بوندن کیتاسی بولساق پشکان آش کوب
موندقالدیر یب کتکونچه بو قوناقنی صیلا یق قوناقننک کونکلی خوش بولسون ترک
ایتدی یخشی بولور دستارخوان صالیب نعمت قویوب دخی شراب صافی ونقل کافی
حاضر ایتوب ترک قوناق بیلان ذوقه مشغول بولدیلر بر آز اوتورغاچ قوناقننک بر
آز باشینه کیتوب یوزندن میاسی کوتر یلکاچ ترک کا ایتدی بر ماطور قراوشنک بولسا
کیلوب بزننک یانیمزده اوتورسه بز آننک نغرجنه قانع بولوب بوغربت وخشتن آننک
جمالی وصلی بیلان دفع ایتر ایدک بس ترک توروب قزی ننک یاننه باریب ایتدی ای
جگرکوشم قوناقننک باشی قزدی بزدن ماطور قراوش صوری باشلادی بزننک ماطور
قراوشمز یوق من سننک انصافلی لغیننک نی هم توفیق لی لیکنکنی بیلامن بزننک
یانیمزغه کیلیب بر آز اوتور قوناقننک سنکا قاراب کونکلی خوشلانسون آرو نظرننک

آرو بوز كازيانى بوق قز دخى آناسى ننك امرينه مطيع اولوب شاه بهرام قاننه ياردى بهرام اول خوب جمالدن نظر تماشاسنه قانع اولدى بر آزدن بهرام قزعه جان ودلدن عاشق بولدى كونكلندن ايتدى ايرته كا تختمه قايتغاچ بو ايوا باسين دوستلرى بيلن چاقريب خلعت وبريب قز بن نكاح ايتوب آلايم ديدى تانك آتقاچ كتوچى كيليب كيچه سوت بيرمكان قويلر ايمچكدن صناسن كوكار بركانندن قپولر آچلدى صاوت سباقالمادى همه سى تولدى ديدى قزايتدى مكر پادشاهمز ننك كونكلى رعيت حقنده يخشى بولدى بو سببدن طوارلر يمزه بركت كلدى. بهرام بونى ايشدوب خيلى تعجب ايتدى تختينه قايتب بتكونچه جانى چيقا يازدى تختينه قايتقاچ شول آول ننك برانين دخى بر نيچه آول لر قوشوب اول ترك كا انعام بيوردى قزغه نكاح ايدوب عزت واكرام برله قيمتلى كيوم لر وجواهرلر برله بزه يوب سرايه كتوردیلر بو حكايتنى زمانه پادشاه كونكلينه تابع ايكانين بيلكايسن ديب ايتديم پادشاه ننك رعيت اوزرينه يخشى نيتى وشفقتى بولماسا آننك كبك پادشاه ننك ولايتنك نورو يخشى بولماس رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اشرف موجودات در آنكا بو خطاب كلديكم ولوكنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك والله اعلم اكر بر كشى كناه ايتسه آننك كناهى بيلن ايا نچى كناه سز كشى نى عيب له خداى تعالى كناه سز كشى نى رنجتور كا قوشمايدر وايش توتقان ارننك كرك كيم عقلى بتون سوزى راست آخر انديش رعيت پرور مظلوم نواز وهر بر انصاف بولغنده ثابت قدم اوز ايشلرينده بيك مقيد هر بر كشى ننك اورنى وايشى بيلكولى بولسون تا پادشاه ليق ايشى قايم بولسون وپادشاه كرك كيم كريم اخلاق اولا وهر حالده آناسى وباباسى عادتين صاقلايا واكر صاقلاماسا شول نسنه يه اوغرايه كيم برن كتودن آيريلب قاليب بوربكا اوغرادى پادشاه ايتدى نيچوك اول داستان سويله ايشنايك حكايت كرك وبزغاله وخيناكر مرزبان ايشتدم كه بر بورى بر اورمانده وطن توتميش ايدى بر كون اوزى ننك شكار بردين كزيب آشارغه هيچ نرسه تابمادى مكر بر كتوچى بورى ننك اوباسى يانينه كتو كتوردى بورى برافدن اونكاين قاراب توردى اما

کتوچی دن قورقوب فرصت تاپا آلمادی کتوننك ایلانه سنده تیشلرین شاطرداتیب
یوردی کیچکا تاپا کتوچی کتوین ایوکانیا قایتارغانده بر برن کتودن آیریلیب قالدی
بوری آنی کورکاچ صاندیکم جهان اوین مقصود دفترا کنه باغلادیلر برنکا قصد قلدی
برن کوردیکم بلا آرزوسنه کرفتار اولور اوز اوزینه ایتدی عقل لی کشی شول بولور
اوزین بلادن صاقلار هم قوتقارور درحال بوری ننك قارشوسینه یوکوریب باریب
یوزین یرکا قویوب ایتدی بنی کتوچی سننك حضورنکا یباردی ایتدی بوکون سن
برننك بیلن لطف ایلیوب اوزنك ننك خلقنکنی تاشلاب کتوکا یتمادینك بزدخی
شوننك ایچون بو برن نی کیچکی آش بولسون دیب یبارامز بو برن دخی یرغه بیك
اوسنا آشامزدن الیك برن نی بر آز یرلانیب طبیعت آچیلغاندین صونك تمام اشتها
بیلن تناول قیلسون بوری برن سوزینه ایشانیب حیله قاپچقینه کردی بوندای هنرنك
بولسه کورسات دیدی برن چون قچقر ورغه رخصت بولغاچ شوندا این قچقرا باشلادیکم
تاغ تاش یانکغردی کتوچی برن تاوشین ایشتوب قولینه کوساك آلیب بوری برن ننك
برلاغانینه حضور لانیب کیف کتوریب باشین توبن صالیب اوتورغاندا او ستینه کیلیب
چقدی بوری منك بلا بیلن قاچیب قوتولیب بر یافعه باریب باشین تزینه صالیب
قایغوروب ایتدی من نیدای احمق لیق ایتدیم برن نی برلارغه قوشدیم منم آتام بابام
قای وقتده یرچی لر بیلن آش آشاغانی بار ایدی من برن نی یرلانیب آچ قالدیم
بو حکایتی آننکیچون دیدم که تابلاسن پادشاه لره کچمشلره اینانمیوب خورده سوزکا
اینانو بیك ضررلی بولور مثلا شول چقاله بنکزرکیم اشك کا آتلانیب اوزین هلاك
اینکان پادشاه ایتدی اول حکایت نیچوك ایت ایشه لم حکایت شغال و خرسوار مرزبان
ایتدی ایشتدم که بر چقال ننك بر باغ یاننده ینی بار ایدی هر کون دیوار تیشوکندن
باغ غه کیریب یمش ییر ایدی و تلف ایدر ایدی باغبان آننك الندن عاجز قالمیش
ایدی بر کون باغبان کوردیکم چقال اوزینی آشاب غفلت یوقوسنه توشمیش یاتور
تیشوکنی بیکلاب چقالنی بلانوزاغنه توشوروب تایاق بیلن شول قدر قینادی کیم

چقال اولر کاینشوب بیعودبولدی باغبان چقالنی اولدی دیب قویروغندن توتوب
باغ ننك طشره سینه تاشلادی چقال بر آزدن هوشینه کلوب فکر ایتدی بنکا بونك ایمدی
راحت اولمزکوده ده جان بار چاقدا موندن کتمك کرک دیب بر اورماندا آتاسی
دوستلر یندن بر بلیش بوریسی بار ایکان توروب شوننك یاننه کتدی آننك قاننه
باریب بوزین برکا قویوب سلام بیردی بوری چقال ننك حالین احوالین صوراشدی
چقال ایتدی باشمه شوندا ین بلالار کلدیکم اکر منکدن بر بسین ایتسام دوستلر ننك
تنکلارغه طاقتی اولمیه بلکه تاش بغرلی دشمن غه ایتسام قزغانیب بالاوزشکل لی ابر یپه
بونلر ننك همه سندن قانیغ رق سیننك فراقنك ایدی چون اشتیاق آرزوسی مونچه
زحمتدین صنکره بنی حضورنکا کتوردی کوردیم که زحمت ننك کلسی راحت کا مبدل
بولدی بوری ایتدی خوش کلدینك شادلیق کتوردینك ایمدی نید ایم سیننك کبی
دوست کلدی ایوده حاضر نعمت یوق بر نیچه کون بوندن اقدم آو آولاب آشاغان
اید یم ایمدی آوغه چیقایم بلکه بر نرسه قولیمه کیر ورکتوروب آلدینکا قویوب عذر یم
تیلایم چقال ایتدی سزکا زحمت بولسون بنم اوشبو یقینده بر ایشاك دوستم بار باریب
آنی بوندا کتورایم آننك ایتی بزکا بر نیچه کونکایتار بوری بو سوزنی مصلحت کوردی
چقال توروب بورغالاب کیلهٔ تورغاچ کوردیکم بر تکرمن ایشیکی تو بنده بر ایشاك ننك
اوستوندن آغر یوکنی یانکا غنه توشورکانلر چقال آفرین آفرین ایشاك ننك قاننه
کلوب زمانه زحمتلیدین صوراشدی ایتدی ای قرداش نیکا چاقلی بو آغر یوك آستونده
زبون بولاسن ایشاك ایتدی هیچ بو بلادن قورتولماغه چاره تابا آلماین چقال ایتدی
اوشبو یقینده بر لطیف مرغزار یرده وطنم بار که اطرافنده صولار آقار حلوت کسه یوق
بر تقوچی لردن امین مصلحت کورسنك کل آنده واراالم بر بریمز بیلان حضور وقت
کچوره لم ایشاك کا بو سوز خوش کلدی تزکنین چقال قولینه بیردی تیز تیز بولغه کیر یب
کتدیلر بس چقال بارالمش ایدی آریدی ایتدی ای قرداش باراسی یریمز یراق
من آریدیم اکر نوبت نوبت بر بریمزی کوتاریب بارساق تیز یتار ایدیك ایشاك

ایتدی سن منی نچوك كوتر ورسن من سنی كوتر وركا آورو قسنماین اوستمه آطلان
دیدی چقال سكروب ایشاك ننك ایاربنه منوب صناسن سلطنت تختینه اوتوردی
چون اول اورمانه یقین باردیلر ایشاك براقدن بوربنی كوروب اوزاوزینه ایتدی
ای مربص نفس ایشاك لیكنكدن اوز آیاغنك بیلان اولیم كافارشو اردینك چقال
سوزینه اینانوب بلا توزاغنه توشدینك ایدی عقلنك بیغ كوزینك آچ كورنیكا
اوچرادینك پس ایشاك كینت دن بوریلوب ایتدی ای قرداش براقدن اول ایتكان
مقام ننك اثرین طویدیم و چكار ایسی دماغمنی تازه قیلدی اكر بن بویله ایدوكین
بیلسه ایدیم بر كزدن كاور ایدیم ایدی بوكون وارابن آلدیم آرتیم بیغیشتوروب
ایرته كا اوزیم كلایم چقال ایتدی عجب كشی بوكونكی ایشین ایرته كا قالدورا ایشاك
ایتدی توغری ایته سن اما بنكا آتامدن بر پندنامه میراث قالمشدر آنی اوزیمدن
آیرغانیم یوق ایدی كیچ آنی باش آستمه قویوب یاتماسام راحت یوقلای آلماین پریشان
توشلر كورامن باریب آنی آلیب كلایم بالكل فارغ اولایم بوننك كبی برقایدا تابام
چقال اوزاوزینه ایتدی اكر یالغوز ین بیارسام بلكه كلمز یابرترسه مانع بولور بوننك
بیلان بركا باراین بوننك شكل لی سیمز آشنی قولدن اچقوندر ورغه كركمز دیب ایشاك
بیلان بركا كتدی بولدا بارغانده ایشاك كا ایتدی ای قرداش اول پند نامه دن
بر آز یادنكده بولسه بزكا ایتسنه ایشاك ایتدی اول پندنامه دن بری یادمده بار ایتایم
قالغانین پندنامه ننك اوزین تاپقاچ ایتورمن آولغه یقین راق بارغاچ ایشاك ایتدی
ای قرداش اول اوكوتلرننك بربسی بودركیم چون بر آز قانیغ لیق وزحمت سنكا
ایرشسه آندن دخی قتیغ راغین ایسنكا توشوروب شكر ایلمك كرك وبری دخی اول كیم
جاهل ونادان دوستی عاقل دشماندن آرتق بیلمه زیرا بیلیكلی كشی ننك دشمانلیغی
بیلیكسز كشی ننك دوستلغندن یخشی رق چقال ایتدی سبحان الله نی یخشی اوكوتلر بنك
بار ایكان ایشاك ایتدی من نی ایچون آلارنی قالدراسیم كیلمای آشغیب كیلامن دیب
آول ننك ایچنه كركاچ ایشاك ایتدی براوكوت دخی ایسمه توشدی آتام بنكا ایته
تورغان ایدی بر برده بوری سنكا كورشی بولسه چقال یول باشچی بولسه سن اول برده

هر کیز راحت کورمزسین زنهار آنداى بر کا بار مادیب ایشاك آقروب آول ایچنه کردی
چقال ایشکدن توشکونچه انلر یابشوب پاره پاره ایتدیلر ایت باشینه بر کسك ده تیمدی
بس وزیر بو اوکوتلری ایشدوب صواب کوردی وایتدی ملك زاده ننك سوزی
صلاح ونجاتدر ننه کم قرآنده بیورر الان حصحص الحق وعسس الباطل رحمت انصاف
اهلی وزبراره اولسونکم حق سوزی ایشتمکدن اعراض قلمز پس پادشاه قربنداشین
لطیف تحسین برله نوازمت قلدی صد هزاران معانی ونصائح انجولر بن انکومه رایکان
توکتونك قرنداشلیق سوکوسین بر ینه کتوردك دیو ایدی اختیار اوزنکده بزننك ایلیمز
تمام سینکی هر قایدا کیم بقعه میمون مقام معمور آب هواسی خوش بیر وار ایسه آنده
قرار قیل اول کتابی ظهوره کتورکل که اول کتابننك وجودی بزکا تمام مملکتدن آرتقدر
زیرا ملکت کسه یه باقی قلمز کتابنی هیچ کیم جهاندن یوبب کیتره آلماز زیرا بوسن
اینکان سوزلر حکمت آغریسینه شفادر باب ثانی اول پادشاه قضیه سیدرکم اوغلنرینه
وصیت قیلدی ملك زاده ایتدی دیمشلردرکه براولوغ پادشاه بار ایدی وآننك آلتی
اوغلی بار ایدی بارچه سی دانش برله آراسته ولطافت طبعی وسخاوت وشجاعت
ودپندارلق برله مشهورو ایدکو خلق برله موصوف الا اولوغ اوغلی آرالارینده کزیده
ایدی حق تعالی نظر یننك نوری چهره سندن کل افاقه بر قمشدی صناسن بو بیتی
آننك حقنده اینکانلردر هذا ابن ملوك الارض قاطبه * فان حسبت مقال موهنا فسل
چون پادشاه ننك دولت وسلطنت نوبتی آخرینه ایرشدی کیچ برله کوندز کیله کیته
پادشاه ننك عمر دفترین توردی عملی بتی سین مو بننه آصوب دنیادن کور منزلنه
بارورغه وقت یتشدی پادشاه اوغلنلرین بیغیب ایتدی بیلنکز کیم من بو جهاندن
نصیبیم آلدیم ازلده قسمت بولنغان رزقنی ییدیم زمانه ننك آچیغ سین طتلوسین
طتدیم ولاتنس نصیبك من الدنیا حکمی برله آخرت منزلینی آلدیم وحسنات
ایکونبن بیچیك کوچیم یتدوکی قدر جمع ایلدیم بوکون کم بو عمریم بولدوزی
قوردی وتریکلیکم قویاشنی فناصیر ولغنه دکدی آلدیمده بر یول کلدیکم کیرو قایتورغه

ممکن

ممکن دکل ایر کسز بارورغه کرك امّا بو کتمك بنکاینکل چونکه آرتیمده سزننك کبی
اوغلانلاریم قالا اما سزدن تیلایمن کیم بنم وصیتم توتقایسز و بیلکایسز کیم کونکل بوستاننك
آچیلا تورغان چچك ارننك اینك بخششی کیم آننك ایسی عقل بورنینه کرادور سپاس
دارلق در یعنی شکر وسپاس دارلق نعمت آرتغه سببدر (مصراع) سپاس دارباشی
ناسزاوارباشی نیکی را من شکر القلیل استحق الجزیل وبوك کتوربچی اول تاامین
اولاسن تلف کارلیغی جومردلیق صانمه امساك وبخلی کتخدالیق صانمه بیلك جومارد
بولوب محتاج قالمه بیلك صاران بولوب خلق آراسنده بدنام اولمه اول کریم پادشاه جل
جلاله دوستی محمده اوکرتدی لاتجعل یدك مغلولة الی عنقك ولاتبسطها کل البسط
وحقیقت بیلمنك کیم بر یالغان بیلن حاصل بولغان عیب منك کرچك بیلن کیتمز اکر
کشی ننك یالغانچی لیق بیلن آتی چیقسه آننك چین سوزینه دخی ایناتمزلر دشمانلر
بیلن دوستلار شکل لی توروغه کرك کیم دوستلق آرتسون دشمن لق کیمیسون ای
اوغلانلاریم هیچ تاءویل وتعلیل برله یاوزلر بیلن بلیشلیك ایتمنکز کیم بر ایکونچی ننك
باشینه کلکان ایش سزننك باشنکزغه کلمسون شاه زاده لر ایتدیلر نچه در اول داستانی
بیورننك ایشده لم (حکایت ایکونچی بامار) پادشاه ایتدی دیمشلر درکه بر ایکونچی بار
ایدی بر ییلان بیلن بر تاغ اینا کنده بلشلیك ایتر ایدی ایشتدی کم زمانه ده بر بریسی
بیلن نفاق ایله تورالار بر تورلی بولمایلر آلان یالق شکل لی نه بالق دکل نه ییلان دکل کتخدا
ایتدی بر دراو بولورغه کرك دیب باریب اول ییلان بیلن دوست قوشلدی فی الجمله
اول ایکونچی اول یاقعه بارغانده اول ییلان دخی چیقوب آلدینه طپراقده آونار ایدی
آشاغاندن قالغان نی آشار ایدی بر کون باباغی عادتچه ینه کلدی کوردیکم اول ییلان
صوقعه طونکوب حالی کیتوب یاتور ایکونچی قزعانیب ییلان نی آلیب ایشاك تورباسنه
صالیب صولو بیلان یلینسون دیب ایشاك ننك باشینه اصوب ایشا کنی بغلاب
قویدی اوزی اوطون جیارغه کتدی بر آزدن ییلان ننك جانی کیلیب ایشاك ننك
بورنین چاقدی ایشاك اولدی اوزی باریب اوننه کردی (قال النبی عم حرام علی النفس

الخبیثة ان تخرج من الدنیا حتی تسیء الی من احسن الیها بو حکایتی آننکچون دیدم
که بیلاکایسز یاوزکشیننك دوستلغی کشیه خیر کتورمز ای بنم اوغلنلریم خوش لیق
وقتنده بر بر بنکز بیلان نیچوك تورسانکز ناخوش لق وقتنده دخی شویله تورونکز
وهر حالده بر بر بنکزدن آیرلمانکز ننه کم دیمشلر در ان الذلیل الذی لیست له عضد
وقدیم دوستلر یخشی لیقلا بمان لیقلا صنالغانلر دریاد کشیلاری آنلاردن آرتق کورمنکز
صنالغان دیو صنالغان آدم دن آرتق دور (خیر الاشیاء جدیدها * وخیر الاخوان قدیمها)
ای اوغلانلریم اول جهان ننك بنیادین بو جهانده اوربنکز اول باقی دولتی بونلار کسب
ایله نکز ایرته کی ایشنی بوکون ایشله نکز نیچوك اول بر خواجه ننك قولی ایشلادی ملك
زاده لر ایتدیلار نیچوك اول حکایت بیورنکز ایشده لم حکایت غلام بازرکان ملك
ایتدی دیمشلار در کیم بر بازرکان ننك بر یخشی قولی وار ایدی کونکلی تیری دولتی
اویانق خواجه ننه چوق خدمت اتمش ایدی خواجه سی ایتدی ای اوغلان اکر بر
دخی دینکز سفر بن ایدرسنك قایتوب کلکاچ سنی آزاد ایدوب چوق مال وبروب بر
اولوغ خواجه ننك قزین دخی آلیب بیرورمن قل ایتدی فرمان سننك در اوچ کشیه
واجب در اکر تطوع نمازده ایکن نمازین بوزیب جواب وبره بری اولدر کیم قاضی
چاقرا دیسه ارغ ازین بوزوب بارا اوبری دخی عورت نماز قلورکن ایری چاقرسا نمازین
قویوب بارا اوبری دخی قول نماز قلورکن مولاسی چاقرسا نمازین قویبا وارا پس قول
یوکلاین کمیه قویدی تنکری یکا توکل قیلوب دینکز یوزینه روانه اولدی چون بر قاچ کون
کچدی ناکاه بر مخالف ییل چقوب که اوانیلدی قول بر تخته اوزرنده قوتولدی بر
کناره چقدی بر قاچ کون آنده بار آزوغین آشاب بتورکاچ توروب کتدی بارا تورغاچ
بر شهرکا توغری کیلدی بر آزدن کوردیکم شهر باغندن ایرلر خاتونلر آتلی لر
پیاولی لر سنجاق نقاره ایله کلورلار چون یقین کلدیلار آتدن توشوب جمله سی پیاو
بولوب برافدن توروب بوزلار بن برکا قویدیلار اعیاندن بر قاچ معتبر کشیلار آلغه
کلوب بو قول ننك قولین اوپدیلار نفیس طونلار کیورتوب در وجواهر ساچدیلار تازی

آنغه‌منده‌روب شهرکا طبابار دیلر برسرایغه کتوردیلر کیم تیل‌لر آننك وصفنده عاجز قالا الن آلوب تخته کیچوردیلر عود و عنبر توزب هوا یوزین معطّر قلدیلر آلتون انجو اول قدر ساچدیلر کیم زمانه اینا کی تولدی

قدمت قدوم البدر بیت سعوده * وامرك عال صاعد کصعوده

ایتدیلر ای خداوند سن پادشاه سن بز بارچه‌مز امر بنکا مطیع بس بکت فکر ایلیبوب ایتدی بو چاقلی کشی سنی پادشاه‌لقغه قبول قیلدیلار سندنی کوزینك آچ بو اشکا یخشی قارا پس بکت پادشاه بولدی هر بر کشی‌نی حاللو حالنچه بر ایشکا قوشدی آزاده بر بکت کیم سعادت اثری آننك چهره سنده ظاهر ایدی آنی وزیر او زینه یار ایتدی بر کون اول کشی بیلن خلوت اولدی ایتدی اوشبو نچه خلایق آراسنده‌بن صدق و توغر ولیق اثر بن و اسلام نشانین سنده کوردیم ایدی تیلایمن کیم ایش‌ننك حقیقتن بنکا بیلدرکا یسن اول یکت ایتدی ای پادشاه بلکل و آکاه بولغیل هر ییل اوشبو وقت شول سن کا کان یاقدن بر کشی کلور شویله‌کیم سنکا ایتدکاری کبی عزت آنکا ایترلر بر ییل غام پادشاه اولور چونکم بر ییل غام اولور آنی دونوب بو شهرننك آری یاغنده بر اولوغ دینکز باردر اول دینکزننك آری یاغنده‌بر ضور صحرا بار شویله کیم دورت بیش کونلیك یرده طعام و صو یوق در اول دینکزنی کیچوروب اول بیابانده قویارلر آنده ضایع اولور کیدرنی بولغانین کشی بیلمز بس یکت بردم باشین آشاغه صالیب فکر ایتدی اوز اوزینه ایتدی سندن الیکی‌کی‌لر بو ایش‌ننك آخرین حسابلاماغانلر بو یالغان عزت و حرمته آلدانوب اول مهلك یازیده‌مدد بولمایوب هلاك بولغانلر اکر سندنی بو مشکل ایشدن خلاص اولورغه جهد ایتماسانك شك سز شبهه‌سز اول بیابانده هلاك اولورسن آندن باشین کوتاریب ایتدی ای حقیقی دوست من بو ایش‌ننك یونین و بو دردننك درمانین تابدیم اکر سن باردم ایتسنك بو دولت بیزده باقی قالور یکت ایتدی بیورنه بیوروسن اول ایتدی سوزیمه قولاق توت هرنه ایتسام اهمال قیلمه بوزحمتننك راحتن سنده کورورسن کرك کیم اول دینکزننك کنارنده چوق کملر

حاضر ایتوب اطرافدا کی شهرلردن اوستادلر بانی لر ییغیشتروب اول بازینك آول لار
وشهرلر یاصانغایسن قچان بزنی آلیب دینکزننك آری باغنه تاشلاغاچ بز آنداغی
آول لار و شهرلرده پادشاه لیق ایتارمز پس اول یکت واردی هر قایدا اوستادتابسه
آلارنی جمع ایدوب و اسباب مهیّا قیلوب دینکزدن کیچوب برخوش ایکونکا باغچه غه
برارلیق یرده شهرلر و آول لار یاصاندی ایکونلر ایکوب باغچه لار یاصادیلر پادشاه
دفی خزینه ده کی بارمالنی آنده یباردی چون بر ییل تمام بولدی ملك کونشنه زوال
ایردی شهر قومی ییغیلدیلار بیاغی عادتلر نچه بوبالغان پادشاه قاتنه کلدیلر عزت
تختندن توشوروب اول دینکزنی کیچوروب کنارکا قویدیلر ایرسه اول طرفدن
کوردیلر کم علم نقاره لر برله قارشو کلدیلر عزت سرابنه ایلتدیلر سلطنت تختنه سعادت
تکیه سنه سویکندی ایدی ای بنم اوغلانلاریم ایشدینك وجان قولاغین آچوب بو
حکایت رمزین آنکلانك بیلونك کیم اول که یه کیرکان قولدن مراد آتا قارنداغی
اوغلاندرکیم اوّل بارادلدی نطفه دن آندن قانه دوندی هر برقرق کوندن قرق کونده
برحالدن برحالکا دوندی تاشونکار چاقلی تمام صورت توتوب جان کیرکونچه اول که
صندوغندن مراد مشیمه یعنی آنالیق برقاوق کبی نرسه اولور اوغلان آننك ایچنده در
توغان چاقده اول مشیمه یرتیلوب اوغلان باراتاق سرحدندن دنیاقیوسنه کلور آتا
آناقوم قرداش سونوربشك تختن حاضرلب یانکا کیوم لر کیورتوب تورلی شادلیق
برله آننك قوللوغنه بیل باغلارلر تاشونکار چاقلی تمام رسیده اولا کرسعادت یاری قلوب
فکر ایلرسه کیم بزدن الیك کیلکان لرننك حالی نی بولدی ونیه دکدی دیب کیری
واراسی یربن بیلوب آنی عمارت قلمغه مشغول اولا و دنیا کسبین آخرت عمارتنه
صرف ایلیه لاجرم اولیم وقتی کلسه رحمت بشارتچیلاری بری بری آردنچه بونی قولاغنه

ایته لر تتنزل علیهم الملائکة الاتخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التی کنتم توعدون
یعنی چون اولیم وقتی کلسه مژده چی فرشته لر بشارت کتوروب ایتورلر اکر فانی
ملکدن وعاریت سرایندن وسیوکلو حلالنکدن آیرولسانکدا قورقمه قایغورمه اوش

روضة من رياض الجنة كورسننك ايچون دوزاش واوجماح حورلارى سننك ايچون
بزه ئمیش یبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان وجنات اکر عیاذ بالله بوغرور شرابنه
آلدنمغندن وبو دنیانِنك آززخوشلغنه آل انسانکز دنیاخودکچر قالماز آخرتدن دخی
مغبونسز اولئك الذین اشتروا الضلالة بالهدی ملك زاده‌لر ایتدیلر ای مشفق
مهربان آنامز بو فصیح نصیح کلمات برله کونکلمزنی تربلتدینك وخضر کبی آب حیات
حیاتن جانمز اوزره سپدونك امّا اولوغ اری ایتدی بنم ابنی لریم هرچند دانالر
ومهربانلر درامّا بونلره اعتقادیم یوقدر زیراسزدن صونك بونلرنك قولینه رایکان مال
کیرسه کرکدر دماغاری آز یب مفسد لره بولدااش اولوب دوستلقاری دشمانلقغه اوریلوب
مملکت ده فتنه‌لر چیقار شمدی مملکت تصرّفی ننك تزکنی قولنکزده چاقده بنی زمانه
تصرفی الندە قالدرمابو کون بزافتاده ننك قولین توت عالملر ایتکانلر هرکیم یقلغان
کشی ننك قولین توتماسا باشینه سچقان باشینه کلکان ایش کلور دیب ملك ایتدی اول
حکایت نیچوك سویلا ایشده‌یك (حکایت موش) ملكزاده ایتدی ایشتدم که برکیك
آوچیسی برکون کیك کانوزاغ قوردی ناگاه برکیك اول توزاقغه توشدی تارتیلیب
قارادی اچقونه آلمادی یاق یاغینه قاراب بر سچقاننی کوروب ایتدی ای عزیز اکر
بزننك آرامزده الیکدن بلیشلك وحق صحبت وسننك اوزرنکده هیچ حقیم ثابت دکل
ایسه ده سننك قیافتنکنی بخشی کوردیم ایمدی توقّع ایدرم کیم بن یقیلغان بیچاره‌ننك
قولین توتوب بو محنت چنکالندن بنی قوتقاراسن چون بو مهلکدن قورتولسام اولکونچه
قوللغنکنی کندوزیمه واجب کوریب وطاعتنك ذوقن بو بنمه طاقام سچقان اول جهلندنکم
خوبی دنی وخلقی لئیم ایدی ایتدی آورغاغان باشقه مای سورتمك وصاغ کشی کندوزین
طبیب الىه ویرمك نادانلقدن بولور بن اوزحقیرلغم وآوچیننك قوتین بیلورم اکر منم
قوتقارغانمنی بیلسه بالتابیلن ایومنی ویران ایتر دیو کیك دن بوزدوندوروب شویله
زارقوبوب کتدی اوپاسنه باروب یتکونچه برچیلق کلوب سچقاننی توتوب هوایه
کوتردی آوچی کلوب کوردیکم برکوچك کیك توتلمیش آننك هزاردرلو ملاحت ظاهر

کاه کوزلر یندن خوبلره مزه سین حیال ایتدی کاه بو یننددن کوزللر حسنن آنکدی آوچی ایتدی حیف اولیامیکه بوننک کبی جانوارغه پچاق صالالر بوننک قانی آدمیلر قانندن آرتق اولا پس کیکی آلیب بازارغه صاتارغه بارغانده بر جوانمرد کیکنی کوریب بوننک کبی کوزل جانوارنی آفتدن قوتقارماق مروّت دکل دیب بر آلتون بیریب کیکنی آزاد ایتدی بو حکایت نی آننک ایچون دیدیم بقیلغان کشی لر ننک قولین توتماق یعنی مددایتمک یخشی بولماز فرصت فوت اولماسدین بورون ملك بنم ایشمنی بتورسون و بنم ایشم ننک مصالحن بر کشیه تابشرسون کیم بنم ایله قرنداشلر یم آراسنداغی دوستلق بیبی نی کسترمسون ملك ایتدی بنم شونداین دوستلر یم بارکیم حاجت و قتنده سنی صاقلاب دستگیر لیك ایتارلر هیچ بر وقتده یاردم لر بین سندن کسمزلر امّا خراسانده جهان کورکان ایشلرده ضنا الغان یخشی خُلقلی توغر و سوزلی بر دوستم بار نیلاسانك سنی آنکا اصرلایم ملك زاده ایتدی دوستلرده دخی دوستلق تورلاو تورلاو بولاڈر بر نیچه سی شویله بولادر کیم سننك قاتنکده بر مقصودی و یاخود بر طمعی بولوب اول مقصودی حاصل اولدیسه آراده دوستلق قالماز بلکه صونکره دوشمانلیق بولور ننته کیم اول طمع دار کشی ایله نوخره آراسنده اولدی ملك ایتدی نیچك اول داستان ایشده یك

حکایت نوخره ملك زاده ایتدی ایشتدیم که شام ولایتنده بر پادشاه بار ایمش ده عاقل و دانا عدل و انصاف ایله آراسته اول پادشاه ننك ندیملری آراسنده نوخره آطلی بر کشی بار ایدی بر کون آننك قاتینه بر یکت کلدیکم خوب صورتلی صحبتی طاتلی شویله کم پادشاهلار صحبتنه یارارلیق مقصودی بو نوخره سببی بیلن پادشاه قاتنده اوزینه بر اورون تابیب زمانه قیدندن ایمین اولماق ایدی تمام صدق برله نوخره کا محبّت کورستوب بر ایکی ییل آننك صحبتنده اولدی هر وقت اوزی ننك مقصودین نوخره کا بلدرادر ایدی نوخره دخی بو صنا الغان کشی بوننك دوستلغی بر غرض اوچون در بونی پادشاهغه بلدرتوده فایده بولماس بلکه زیان بولور دیب فکر ایدوب پادشاهغه بلدرماگای تورغان ایدی آخر اول یکت کوزدی کم نوخره دن مقصودی حاصل بولاچق دکل خباثت

طمری تیره توب بو توخره دن صاقلانتکز مجلسنکز کا کرتمنکز چونکه اول کشی کا سرایت ایته تورغان بر مشکل آور و بیلن مبتلا بولغان دیب پادشاه غه بر کاغذ یازیب بیردی پادشاه احوالنی بیلکاچ مونلدن آری توخره نی مجلس کا کرتمنکز دیب بیوردی مسکین توخره ننک بو ایش لردن هیچ خبری یوق بر کون پادشاه حضرتنه بارورغه چقیب پادشاه سرایی ننک ایشیکی تو بیمه یتکاچ قپوچی قارشو سینه کایب سنی کیر تر کا رخصت یوق بو ندن آری کیلمه دیب کوکرا کینه تورتیب ییاردی توخره قیغو لی بولوب کیری قایتیب کتدی اخر الامر بو ایش ننک نیدن بولغانین بیلکاچ پادشاه ننک حاضرلردن بر نیچه معتمد کشیلر نی چاقریب آلار ننک آلدینده چیشو توب تنین کورستدی ذره قدر اول آور و ننک اثر ین کورمدیلر توخره نی قرغانغاندن یوراک لری یانیب پادشاه قاننه باردیلر اول کشی ننک مکر و حیله سن پادشاه غه بلدردیلر پادشاه ایندی راست کرچه توخره بو تهمتدن آرودر امّا آنی کورکاندهکونکلم قورقار صحبتی منکا آغر کاور آنکا بر آز مال بیرنکز بر باشقه یر کا باریب تورسون دیدی بو حکایتنی آننک اوچون دیدم که آننک کبی کشی ننک دوستلغندن صاقلانماق کرک بر تورلو و دغی خصملر آراسنده بولا تورغان دوستلق درکم بر غرض اوچون بعنی فایده اوچون بولوب آننک دغی اخری دشمانلیق اولا نتهکم بابیل پادشاهی بیلن پادشاهزاده آراسنده بولدی پادشاه ایندی اول حکایت نیچوک سویلا ایشه یک دیدی

حکایت شهریار بابیل و پادشاهزاده

ملک زاده ایندی بابیل شهرنده بر پادشاه بار ایدی آننک بر یاش اوغلی بار ایدی چون اولیم وقتی بولدی ایندی اوغلیم یاش پادشاه لیقنی باشقارا آلماس اوزلیم بیلان اینمه ایتایم بو بالا اوسوب یتکونچه پادشاه بولوب تورسون بالا پادشاه لیق غه یارارلیق بولغاچ پادشاه لیقنی آنکا بیرور دیب اینی سین چاقروب ایتدی ای مهربان قرنداش پادشاه لیق تزکنین سننک قولونکا بیروب سنی بو بالاغه واصی قیلامن نچانکم پادشاه لیق غه یارارلیق بولغاچ من نیچوک سنکا پادشاه لیق نی بیرامن سن دخی شولای آنکا پادشالیق نی بیروب آنی تخت کا اولتورتوب آننک فرمانی

آستنده بول اکر شیطان وسوسه قیلوب خیانت بیلن دیانت پرده‌سین آچارغه تیلاسا بو آیتنی ایسنکا توشور (إِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا) و بو عهد اوزرینه عهد و پیمان ایلدیلر آندین صونك پادشاه دنیادین اوتدی نیچه زمان قرنداشی پادشاهلق سوردی اوغلان دخی اوسوب پادشاهلیق نی صورارلیق حدینه ایرشدی امّا پادشاهلیق لذّتی آناسی قرنداشی ننك اوچ بوز آلتمش طمر ین توتمش ایدی دولت ونعمت محبّتی جاننه ودماغنه سنکمیش ایدی فکر ایتدیکم ایدی بو اوغلان بندین پادشالیق نی صورارا کر و بر مزسم آنکا بکلر یاردم ایتوب بنی ایلدین چیقارورلر بو اوغلان نی اولتورایم تا کیم پادشالیق بنم الده قالسون دیب برکون آوغه چیقیب شاه زاده بیلن برکا آوبرینه باردیلر لشکر یاق یاقغه تارالغاچ شاه شاه‌زاده‌نی بر خلوت برکا آلیب باروب آنکلاماسدین ایکی کوزین تورتوب چیقاروب شول برده تاشلاب کتدی بیچاره ننك ظاهر کوزی کتکاچ حق تعالی باطن کوزین آچدی (وابرئ الاکمه والابرص باذن الله) نداسن جان قولاغینه اوقودی نالش و زاری قیلوب تنکریکا یالباردی کیچ بولغاچ اول مسکین بر تقوچی جانوارلردن قورقوب قولی بیلن قارمالاب بر آغاچ تابیب اول آغاچ غه منب اولتوردی نیاز دلین تبرانوب مناجاته باشلدی اوز حالین اول بی نیاز حضرتلرینه عرضه قیلدی حق سبحانه وتعالی ننك رحمت دینکزی قاینایوب طاشیدی اول بیچاره هنوز نیاز ایچنده ایکن مکر اول آغاچ ننك توبینه پریلر ننك پادشاهی همیشه کلوب اولتورور ایدی بیاغی عادتیچه کلوب آغاچ توبینه اولتوردی چوره‌سنه پریلر کلوب برآز صحبت ایتدیلر سوزدین سوز چیقوب یانکا خبرلردن سویلاشدیلر بریسی ایتدی بوکون بو برده بر مشکل ایش واقع بولدی شاه بابیل شونداین معصوم غه شویله غدر اینکانین کوروب بزننك جکر یمز یاندی دیدی پریلر پادشاهی بونی ایشتکاچ شاه‌زاده‌نی بیك قزغاندی هم ایتدی اکر شاه زاده بو منکان آغاچنده نیندای خاصیّت بار ایکانین بیلسه ایدی اول آغاچنك شونداین خاصیّت بار کم اکر آننك یفراغین توبیب صودین صغوب کوزینه سورتسه کوزلاری آچیلور ایدی

هم فلان غارستانده بر بیلان بار اول بیلان ننك طالعی بیلان آناسی قرنداشی ننك
طالعی بیر در اکر شاهزاده اول بیلان نی تابیب اولتورسه آناسی قرنداشی هم اولیب
آننك شرندن امین بولور دیدی پادشاهزاده بو سوزلرنی ایشتوب مقغه شکر ایدوب
کوزلرینه علاج ایتوب کوزلاری آچیلغاچ من یحی العظام وهی رمیم دیدی ایرته
توروب بیلان نی استیو کیدیب آنی دخی تابیب اولتوردی ایرسه آناسی قرنداشی
دخی اولدی شاهزاده پادشاه بولدی اکر آننك دخی دوستلیغی بو طریقه بولسا بنی آنکا
اصمرله و بر تورلی دوستلیق دخی کشی کا بر بلا کیلسه اول بلاغه دوستی قویوب
اوزی قورتیلورغه طربشور ننه کم بر تیمورچی ایشلادی ملك ایتدی نیچوك اول حکایت
سویلا ایشه‌ایك حکایت مرد آهنکر با مسافر ملکزاده ایتدی ایشتدم که
بر مسافر بار ایدی جهان نی مشرقدن مغربکاچه کزمش ایدی برکون سفرده بورو‌کانده
کوردیکم بر آول ننك یاننده اوعلانلر بر قیوغه تاش آتالار قیو یاننه کیلوب قاراسا
کوردیکم قیوننك توبنده بر دیو یوچماقغه سنکوب تورور مسافر اوز اوزینه فکر ایتوب
ایتدی هر چند دیو مخلوقات ننك یاوزراقیدر امّا چون محنت قیوسنه توشمیش هیچ بر
کشی کاضرری تیکانی یوق آنی بو بلاده قویوب کتمك مروّت دکل دیب اول دیونی
قیودن چیقاردی دیو بو ایشنی قتی عجبلادی زیرا دیو ایله آدم اوغلی آراسنده هیچ بر
وجه بیلن دوستلق یوقدر دیو ایتدی ای قرداش منم سنکا هیچ بر فایده‌م تیکانی یوق
سن بتکا بوندای ایذکولیك ایتدینك ایمدی دنیادر اکر سننك دخی باشنکا مشکل ایش
توشسا بنم آطیم‌نی ایتب بنی چاقربن کیلیب سننك بو یخشی لیقنکنی قایتاررمن دیب
بر بریسندن آیریلیشوب کتدیلار بو مسافر زه‌مران شورینه کالدی آنده بر تیمورچی
دوستی بار ایدی توغری آننك ایوینه باردی اول شهرده هر ییل بر بیلکولو کونده بر
غریب یعنی مسافر کشی نی قربان ایته تورغان رسم بار ایردی اکر اول کونده شهرده
غریب یعنی یات کشی بولماسا شور خلقی آراسنده قورغا بوراغورلر ایش یعنی ژیروبه
صالورلر ایش کیم کاچقسه آنی قربان ایدرلر ایش قضای آسمان بو مسافر شول کونلرکا

توغری کلمش مکر اول کلکونچه قورغابراقمش لر قورغه آننك دوستی تیمورچی آننه
دوشمش تیمورچی دوستی کلکانین کورب سونوب پادشاه سراینه یوکوروب باروب
حاضر برغریب کلدی دیمش بس کلوب مسافرنی توتوب سیاست میدانینه ایلتدیلر
مسافر دیونی آطن بیلن چاقردی دیو درحال حاضر بولوب حالننك نیچوك
لیکین بیلکاچ اول پادشاهننك بر سیوکلی اوغلی بارایمش آنی طوتدی دیوانه ایلدی
مسکین آنا آناسی حیران قالدیلر اوغلان اولیم حالنه یتشکاچ دیو تچقردی کم بوننك
شفاسی شول بی کناه مسافرننك خلاصنه موقوفدر دیو درحال مسافرنی خلاص ایتدیلر
دیو دخی اوغلانی قویدی آندین صونکره دیو آنکا ایتدی بوندن آری بندن دوستلق
ووفا استمه دیدی بو حکایتی آننك اوچون دیدم که ملك بنی شونداین دوستغه
اصرلیه ملك ایتدی اول دوستم بوسن ایتکان نرسه لردن بریدر ملكزاده ایتدی بر
دوستلق دخی هوا طبیعتندن وشهوت تقاضاسندن قوپا آزنسنه ایله بوزیلوب
دوشمانلیق غه اوریله نته کم تولکی اوردکنی جفتندن آیردی دیدی ملك ایتدی اول
حکایت نیچوك بولغان سویلادیدی **حکایت روباه بابط** ملك زاده ایتدی
ایشتدم که بر جفت اوردك بر صو بوینده اویاپاصاب تورالر ایدی و آلارننك کورشی
سنده بر تولکی بار ایدی امّا بو تولکی داء الثعلب دیکان مرض غه کرفتار بولوب آرقلاب
یونلاری قوییلوب بر پوچماقده یاتادر ایدی بر کونی بر باقه بو تولکی ننك حالین
صورای کیلوب احوالین بیلکاچ ایتدی ای قرداش سننك بو مرضنکا اوردك چکری
کیلوشورا کر آنی آشاسانك تریلورسن دیدی تولکی من آنی قایدن آلایم دیدی
کورشیمده بر جفت اوردك بار نیچوك کورشی حقین بوزایم هم آنی نیچوك توتایم دیدی
امّا آلایده بولسه بر یرکاپوصوب اوتوردی اتّفاقا آنا اوردك بو ننك یانینه کلدی اوردکنی
توتارغه سکردی اما ضعیفلکندن توتا آلماغاچ حیله قلماغه باشلاب ایتدی نی حال
کورشی ایسانموسن حالنك نیچوك سزننك کوب یخشی لیقنکزنی کورکانیمه کوراسنی
بیك قزغانام نیچه وقتلار ابر ینك بیلان یخشی عمر ایتدنکز ایر ینك سندن یخشی لیقدن

باشقه بر نرسه کورمدی ایمدی سننك او ستونکدن خاتون آلماقچی برلوب بر بای توشکا
قزغه باوچی یبارا ایش دیدی اوردك بو سوزنی ایشتکاچ پریشان بولدی لکین حق
تعالی عورتلری ایرلر ینه محکوم قلدیکم الرجال قوامون علی النساء ایدی نه ایتك
کرك شریعت غه مطیع بولوب آننك مرادیله بولق کرك تولکی ایتدی راست آیتاسن امّا
یالغوز اول ایش دکل منم خاتونیم او پناش اینه باشلاغان من شوننك اوچون خاتون آلامن
دیب سننك یمان آطنکنی چیقاریب بوریدر دیدی اوردکننك بونی ایشتکاچ جانی رنجیب
ایمدی بوندن نیچوك قورتیلایم دیدی تولکی ایتدی بنملا هندوستان اوتلر یندن بر اوت
یعنی اولنلار یندن بر اولن بار آزغنه آنی آشاتساننك در حال اولر قورتولورسن اوردك
ایتدی ایمدی بنکا اول اولن نی آزرق بیر تولکی کیتوراییم دیب کتدی کیر وکلمدی اوردك
آخری تولکی کیلمی تورغاندر دیب اوزی تولکی ننك یاننه باردی تلکی ننك تیلا کانی
شول ایدی در حال اوردکنی تو تو ب جکر بن ایتین تمام آشاب بتوردی ایمدی بو حکایتی
شوننك اوچون سویلدیم کیم آننك کبی دوستغه اعتماد قیلورغه یرامز ملك ایتدی ای جکر
کوشم اول دوست بوننك کبی ضررلردن آزاددر نیچه کره صنالغاندر ننه کم بر بازرکان
دوستین صنادی ملك زاده ایتدی اول حکایت نیچوك ایتنکز ایشد ایك حکایت

بازرکان بادوست دانا

ملك ایتدی ایشتدم کم بر سودا کرننك مقبول طلعت
وعالی همت وخوب صورت وکوکچك سیرت بر اوغلی بار ایردی برکون آتاسی
نصیحت آراسنده ایتدی ای اوغل بلکل کم دنیاده اینك ضرور بولغان حاجت وقتنده
طفر و دوستدر سفر کا بار مال خرج ایت بر خالص دوست الله کتور خالص دوست
صلبی قرنداشدن دخی آرتوقدر زیر اصلبی قرنداشده محبت اولسه اول قرنداشلکدن
نه حاصل پس بو اوغلان مال آلیب سفر کا چقیب بر آز زماندن قایتب کلدی آتاسی
ایتدی ای اوغل کوب مال خرج ایتدیبنك نیچه دوستنك بولدی دیب اوغلان ایتدی
ایللی دوستم بولدی هر بری یوز هنر برله آراسته آتاسی ایتدی آیهای سننك اول
دوستلار ینك شول بر ترك دوستلری کبك بولماغای ایدی اوغلان ایتدی نیچوك اول

حکایت ایت ایشنایك **حکایت دهقان باپسری خود** بازرکان ایتدی ایشتدم که بر ترکوار ایدی و آننك براوغلی بار ایدی همیشه اول اوغلینه حاصل اولمش مالنی صاقلا خرجی بیل مالنی اسراف ایتمه اکر بر کشی بیلن دوست بولورغه تیلاسانك بیلك اویلاب قاراب دوست بول صونکندن اوکونورلیك بولماو قتنکنی علم تحصیلنه خرج ایت عمرنکدن فایده تاپارسن دیب اوکوت بیرور ایدی عاقبت اول ترك دنیادین اوتدی قوغ مال اوغلینه قالدی اسراف قولین سوزوب سننك ایللی دوستنك شکل لی دوست لر بیلن تلنی ایتمکه باشلادی بو اوغلاننك بر عاقله آناسی بار ایدی ایتدی ای اوغل آنانك ننك اوکوتین تونغاق کرك بو مال سنکا قول وقنات الآسن بیلمایسن هیچ بر دوستی تورلو تورلو تجربه بیلن صنالمایچه آنی دوست دیب بیلمه ننه کم دیمشلردر بیت

یارهم کاسه هست بسیاری * لیك هم‌درد کم بود یاری

بس بو اوغلانغه آناسی سوزی خوش کلدی دوستلرین صنای باشلادی برکون دوستلری قاننه واروب ایتدی برزننك ایوده بر سچقان بارکوب زیان ایته اوزغان تون اون بتمان هوان (کیلی) آشاب بتورکان کیلی سابی بیلن دوستلری ایتدیلر کیلی مایلی بولغاندور سچقان ننك مایلی نرسه نی آشاوی عجب دکل اوغلان ننك صدق صناسی دوستلری خصوصنده آرتوق بولدی نی بخشی حقیقت دوستلر منم یالغان سوزیمنی عیب ایتمایلر تا ویل بیلن راستقه چیقارالر دیدی آناسی قاننه قایتیب ایتدی بوکون باروب دوستلر یمی صنادیم بنم یالغان سوزیمنی راستغه چیقاردیلر یالغان دیب ایتورکاا ویالدیلر آناسی کولوب ایتدی ای اوغل بو سوزدن عاقل کولر اکر بصیرتنك کوزی آچیق بولسا ایدی سن ییغلار ایدونك حقیقی دوست شول بولور سنی آننك کبی سوزدن منع ایتار اوغلان ایتدی خاتونلرغه سرینك ایتمه دیکان سوز راست ایکان دیب آناسی سوزینه قارامایچه جمله مالین هوس بولانه تلنی ایتدی آخر نعمت کولی محنت تونینه هریر آطلاس پلاسه اوربلدی برکونینه اول صنالغان

دوستلاری

دوستلری یاننه باریب سوز آراسنده اونکان کیچ ایومزده بر اتمك بار ایدی سچقان همه
سین آشاب بتورکان دیدی اول دوستلر کم اوّل اون بتمان هوان نی سچقان آشاب
بتوردی دیکانکا اشانوب، تأویل بیلان زاستقه چیقارغانلار ایدی بوکز چاغرشدیلر ای
عجبا قارا بو محال و یالغان سوزنی بر سچقان بتون اتمکنی بر کیچده نیچوك آشاب بتورور
پس اول دوستلر کم لقمه یاخود خرقه اوچون اولا چون لقمه یا خرقه بولماسا دشماندن
یمان راق بولورلر آنلرننك مثلی فقاغ برطاغی (صوایچه تورغان بر صاوت) کبی دور
طلو چاغنده آغزندن طوداغندن (ایرنندن) اوپرلر بوشاغاچ آتوب تاشلارلر
بازرکان ایتدی ای اوغل قورقارام که سننك دوستلر ینك دخی اوشبو طایفه دن بولماغای
ایدی بن یتمش یاشمه یتدیم جهان احوالین کوب کوردیم آچی نی توچی نی تاتیدیم
کوب مال دوست دشمان یولنده خرج ایتدیم بتون عمرمده بر دوست و بر یارطی
دوستدن آرتق تبا آلمادیم سن بر نیچه کونده ایللی دوست نیچوك تابدونك اول
دوستلر ینکنی بنکا کوستر هر بر ینننك مرتبه سین سنکا بیان بره ین اوغلی بو سوزی
قبول ایتدی کیچ بولغاچ بو سودا کیر بر قیون بوغازلاب قانی بیلن بر کیندر قابقه
صالیب بر قولینه کوتر تیب اوغلی ننك بر دوستی نه باریب قابقاسین قاقدیلر دوست
ایو یندن چقغاچ آنکا ایتدیلر اوشبو شهرننك اعیانلرندن بر کشی در کیچ برزننك بیلان
صوقوشدی ناگاه پچاق اوچی تیکوب اولدی امدی سن حقیقی دوست سن سندن
توقّع ایده مز کم بونی ایونکده کز لیوب بزنی دخی بو قورقودن قوتقاراسن دیو اول
دوست ایتدی برزننك ایو یمز تار اوغلانچقلاریمز دخی صغیشا آلمایلر بر باشقه برکا
بارینکز و آنی قویوب بر دوستغه دخی باردیلر اول دخی همان شول جوابنی بیردی حاصل
کلام اول ایللی دوستدن بر بتون چقمادی سودا کیر ایتدی ای اوغل دوستلر ینك همه
سی دیوار نقشی ایمش کل امدی بنم دوستلریمه بارایق اوّل یارطی دوستغه باروب
ایندی اشدیلر طشقه چیقغاچ صورت حالنی سویلادیلر اول دوست ایتدی والله بن بارلی
کشی شحنه دن قورقامن والّا بو ایشده صار انلیق ایتمایمن بر ایو یم بلر بخیللر کونکلندن

تارراق یاش بالالاریم بارسزنی کزلی آلام امّابو کوده‌ء کزلیایم که هیچ کشی کورمز آندن اوزیب اول بتون دوستغه باردیلر و حال ننك نیچوك لیکن ایندیلر قبول بر مغین کوزینه‌قویوب ایندی بسم الله هرنه در اوزحمت و قورقو بار ایسه بن کوره یم زیرا دوست دوستدن بوننك کبی وقتده یوز دوندرملك روا اولمز بر قرانکغوزیر زمین واردر بوکوده‌ء آنده‌قویایق هیچ کشی کورمز وبر خلوت حجره بار صناسن اوجماق روضه‌سیدر سزنی آنده‌یاشورایم خوش اولا کرینکز سودا کربوسوزلارنی ایشتکاچ ایندی خوش صاغ اسن بولنکز حق سبحانه وتعالی‌غه شکر منده بوندای ایشلر یوق بوندن مقصودیم بو اوغلیمه دوستلق ننك نیچوك لیکین بلدرملك ایدی ایمدی بیلدرتدیم بتون عالمنی غلبورلدیم غربیل بوکلدی (یعنی ایلاك بیلان ایلادیم ایلاكا وستونده بوقالدی

بیت چو دانابود دشمنی جان بود * به از دوست مردی که نادان بود

بن سنی عاقل ودانادوستغه تاپشردیم بوننك کبی کونلرده سنکا یاردم ایتر پس ملك دخی دار الغروردن دار السّروره نقل ایلدی اولوغ اوغلی پادشاه بولدی کچی لری آنالری ننك اوکوتین قبول ایدوب آننك بیوروغنه مطیع ومنقاد بولوب فراغت راحت برله ایل توتدیلر باب ثالث ملك اردشیر ودانای مهران حکایتی در پادشاه زاده ایندی ایشتدم که شاه اردشیر قدیم پادشاهلردن واولوغ سلاطینلردن ایدی عدل واحسانه منسوب ولطف وکرمه مخصوص ایدی اوغلی یوق ایدی بر قیزی بار ایدی هر کم بوزین کورسه افسحر هذا دیر ایدی و بر صورتی وار ایدیکم چین نقاشلری جمالی نقشین خیال تحته سنه یازا آلماز ایدی وقویاش یاشرتین سرای تره‌زه‌سندن جمالی تماشا سنه کیرور ایدی وزحل سرای پرده سی پاسبانلغین ایدر ایدی بواوصاف مشهور بولغاچ اطراف اغی پادشاهلر رغبت ایلیوب جاوچی بیبارا باشلادیلر برکون آتاسی قزی ننك قاتنه باریب ای اوغلدن آرتق رق قزیم اکرچه سن آتا آنك ننك سیوکلی سی سن امّا ایردن قاچمق مصلحت دکلدر قیز آتا آنایانده کوب تورمق صوغه بنکزر چون صوبر صاوت ده کوب تورسه ایسلانا باشلای پس یخشی سی بو بولور رضالیق بیرسنی

فلان پادشاه ننك اوغلینه بیر ایك سننك توغر ونكدن جانیمز طنكچلاسون قز ایتدی
ایر اوغلان نعمتدر بو جهان نعمتی سبب مسنادر و قز اوغلان محنت در و بو جهان محنتی
سببی مغفرتدر آتا و آنا آننك زحمتینه صبر قلمق لازمدر و آننك حالنه قاراب كفوینه
یعنی تینكینه و یرمك واجبدر اكر ایرعورته لایق اولماسا آنكا بیر مكان بخشی راقدر
و بنم تینكیم اولدركم ایكی جهانده زوال كورمیه و مالی هر كزكم بولمیه اكر مال بونده
كوب بولسا دا تلف بولنده دركم فلا انساب بینهم یومئذ ولا یتساءلون ملك ایتدی سن
پادشاه زاده سن لایق پادشاه زاده غه بارسانك كرك قز ایتدی پادشاه اولدركم اوزینه
و باشقه كشی لر كا حكمی كیچه ملك ایتدی بوننك كبی كشی قایدان تابیلور قز ایتدی
اول شول كشی كم عقل نی اوزینه امام ایده وعقلدن طش ایش ایشلمیه بس شویله
كشی ننك اوزینه حكمی كچر دخی كشی ننك عیبندن بوز دوندیره هیچ بر كشی ننك
عیبین كورمیه بس شویله كشی ننك حكمی باشقه كشی لر كا كچر بس پادشاه بوننك كبی
كشی نی بر نیچه زمان استدی آخر خبر بیردیلر كه آننك كبی كشی كم استرسز دنیا
محبتندن فارغ بولوب آخرت ایشینه مشغول بولا فلان یرده مقیمدر آدی دانای مهران
به در پس ملك رای قرار دوتدیكه قز بن آنكا بیره اول كشی نی حاضر قیلوب نكاح قلدیلار
بر بر ینه موافق كلوب سازكارلیق ایتدیلار بركون شاه اردشیر آتالیق شفقتندن طوردی
قزی ننك ایوینه باردی حالن وطورمشین صوردی قزی ایتدی هر بر حالده آندن
راضی من الا بر نرسه دن ایومز بر درهمه نرسه بر یرده در ملك ایتدی بن آنكا ایتایم دخی
بر ایو یاپاسون پس كویا كوسن حلونكا چاقریب ایتدی بر ایو بیلن تورومشقت هر
بر نرسه ننك یری وهر آش ننك اوزینه باشقه صاوتی بار باشقه باشقه قوبارغه كرك
مهران به ایتدی بن جهان ننك اجزاسن بیغوب بر ایلمشم وقناعت مهر بن آنكا اورمشم
واكر كیر و تار انسام هر بر ینه بر بر و بر صاقلاوچی و بر پشوروچی كرك من ایمدی
آنلاردن فراغت اكر بو ایشلرنی ایشلاسام اول حرص كم بوقلاغان اژدها در آنی
اویغاتمش بولورم و آننك زهر ینه نیچوك طاقت كتوررم شاه ایتدی بر اوچون

قایغورماینم اولوغ سرابلریم وخرّم کوشکلرم باردر هر قایوسین تیلاسنگ آل دانای مهران به ایندی معلوم درکم لذتلار کیده روچی وسرابلار یقغوچی ملك الموت هیبتی قوشلار او باسن نیچوك بوزا پادشاهلر سرابن و ملکلر بارکاهن شولای بوزار ننه کم اول اویاغ کونکل لی کشی ایتمشدر بیت

داشت یکی کربچهٔ تنك * چون کلوکاهی وسینهٔ چنك
بادم سرد وچشم کریان پیر * کفت هذا لمن یموت کثیر

بلکل ای پادشاه کم نفس ننك ایکی شاکردی وار دربری حرص وبری شهوت بری ننك قصدی کوب آشامق وکوب ایچمك وبری ننك رعنالیق کند وزین بزه ملك کشی ایرته وکیچه بو ایکی ننك تیلا کین بر بنه کتورمس کا تریشسون لایملأ جوف ابن آدم الا التراب ننه کم اوچ اورتاق ایشلدیلار حکایت سرانباز بایکدیکر دانا ایندی ایشتدم که برکز اوچ کشی قراق لیقغه چقدیلار چوق زمان یول اوردیلار نیچه مسلمانلر ننك مالن آلدیلار عاقبت ایشلدکاری ایشلار ینك جزاسن تابارغه وقت کیلدی برکون بر ویرانه ده بر صاندوق مال تابدیلار خاطرلاری عظیم خوش اولوب سوندیلار بولداشلاری ننك بربسینه بر آلتون وبروب شهرکا طعام آلماغه کوندردیلار اول کشی واردی طعام آلدی حرصدن طعامه آغو صالدی اول ایکیسی دخی مالنی ایکی سی آلماقچی بولوب اول بربسی کیلکاچ آنی اولتورمکچی بولدیلار اول کشی طعام کیلتورکاچ آنی اولتوردیلار طعامی ییدیلار اوزلری هم اولدیلار پس کشی کانفسنه اویمق روادکل در وحکیملر اوزون حساب نی شیطان توزاغی دیمشلر وآننك دانه سندن بیك صاقلانور غه کرك تاکم توزاقغه توشمکایسن ودخی دیمشلردر قارننك طوق وقننده آچلیق اوچون قایغورما زیرا کوب طوقلرنی کوردوك قاربن لری آچقونچه اولیب کندیلار اوستونکدا کی کیومنك بتون وقتنده یالانغاچ لیق اوچون قایغورمه زیرا کوب کیوملی لرنی کوردوك کیوملری طوزغونچه کفن کا کیردیلار ای ملك تنکری سنی رعیّته چوپان قلدی واوشبو آلتون وکوش که مالدر قوغ اوطونیدر ای ملك اوشبو نصیحتلری ایشت

اوزینکنی دنیاغه اسیر ایتمه و آننك مکرنده کرفتار قالما چون ملك اردشیر بو حکمت کلمه لر بن جان و کونکل دن قبول ایدوب طوروب قزی قاننه واردی و قزینی اوکوتلدی قزی دخی تنکری تعالی ننك بویروغنه مطیع بولوب دنیانارلغین اختیار قیلوب آخرت راحتین قبول قیلدی ای جانم قرینداش بزدن ایلکارو کلکان پادشاهلر عالملره زاهدلره اوبارلر ایدی ملکاری عمارت وسوزلری نافذ و حکملری روان ایدی

باب الرابع دیو کاوپای ودانای نیك دین حکایتی در

ملك زاده ایدی ایشتدم که ایلکاری زمانده دیولر آدمیلر آراسنده آشکاره یوروب خلقی آزدرور لر ایدی وباطل خیاللاری خلق کوزینه کوستررلردی آخر شویله اولدیکم بابیل ولایتنده بر صالح دیندار عالم قویدی بر طاغ ایچنده موضع ایدنوب عبادتنه مشغول وخلقی دین یولینه دعوت قلدی آز زمان ایچنده چوق کشی لر آنکا اویدیلر وایدکو آدی عالم کا یایلدی دیندارحالی نه قدر یوقاری کوترلسه دیولر ایشی اول قدر توبن توشدی دیولر اولوغلری دیوکاوپای قاتنه کلوب بر کزدن فریاد ایدوب چاغروشوب ایتدیلر بو دیندار خلق آراسنده بزننك عزتری بتوردی بزننك وسوسه مز کیچمز اولدی بوکون تانکلا بو دیندار علمن کوتاریب چیقاچق جهان خلقی تمامی آنکا اویاچق اول وقت بزکا بوندان وروغه ممکن بولماز چون دیو بو قضیه ایشتدی ایرسه شیطانلیق اوتی ایچنده یاندی غضب بالقونلری باق یاقغه صاچلدی بر زمان بنکا مهلت ویرنکز بو ایشده بن بر فکر ایده یم زیرا بو ایشکا اویلا مایناچه قدم اورمق بولمز دیدی بو دیوننك اوچ وزیری بار ایدی هر بری رای تدبیر ومکر وحیله ایشنده بیك اوستاد ایدی آنلاری چاقریب مشورت ایتمه کاباشلادیلر اوّل اولوغ وزیر بن دن صوردیکم نه ایتورسن و بو ایشده سننك تدبیر ینك نه در وزیر ایتدی عاقللر دیمشلرکم ایکی نرسه بر حالده قالماز دولت باشده وجان تنده هیچ شك یوق بجت کتسه اجل یتشسه نه دولت باشده ونه جان تنده قالور بوکون اول کشی ننك طالعی قوتده وجانی تننده اکر بز آنکا اوق آتساق او قیمزتوغرو وارمز وهر نه بیرکم آننك مقتی ایتساك راست

کلمز صبر ایتایك آننك دولت قویاشی زواله ایرسون اول وقت بیز آننك هلاکنه سعی ایترمز جهد وایمکا کومز ضایع اولمز فتح ظفر بزننك بولور آندن صونك دیوبر وز برندن دخی صورادی وزیری ایندی هرنه کم اولوغ وزیر بیوردی طوغری ومعقولدر اماهیچ وقت بو ایشده تیلك تورمق اولمز زیرا چون آننك طالعی قوتده ایکن بز تیلك تورساق آنکا باردم اینکان شکل لی بولور رمیزهم اوز ایشمزده تقصیر لیق ایدرمز کوچیمیز ینکانچه آننك ایشی بنیادین یقاطورمق کرک آندن اوچنچی وزیرینه ایندی سننك دخی تدبیر ینك نیچوك ونیچوك مصلحت کوراسن وزیر ایندی هرنی آلار دیدیلر ایتمك کرك پس آنلارننك سوزی پادشاه کونکلینه دوشوب یردوندی زیرا دوکالی موجوداتننك طبیعتی شویله دورکم نه ایشتسه اثر ایلر طانلودل ایله آدمیلرننك عادتن وصفانن دکشدرمك اولورنته کم یخشی شعر ولطیف نکته لر برله بخیللرنی جومارد وقورقاقلرنی بهادر ایدرلر اما بنم عقلمه کوره اکر قولیمزدن کلسه ده بو دیندارننك قانین توکمك یخشی بولماس عاقبت آننك وبالی بزننك جانیمزغه ایریشور بز بر کشی نی اولتورساك وبزننك بر یمز قالماس نته کم بنی اسرائلده بر صالح کشی بار ایدی آنی ناحق اولتوردیلر آننك اوچون بدی یوز کشی اولدی تنکری تعالی عبادتنده بولغان کشی بیلان تارتشوب کم ننك قولی نایب، چیقمای قالدی فی الجمله اکر آنی اولتورسانکز یرینه بر کشی دخی پیدا بولور بو فتنه قیامتغه چاقلی بتماس امایخشی تدبیر بودورکم سن شیطان وسوسه سیله آننك کونکلینه دنیا محبتین صالیب زنا وشهوت خیال نقشین جلوه قیلوب شویله کم هرکیز اولیمی اوزینه یقین کورمسون ودخی قناعتی ترك ایدوب خلق ننك مالنه طمع ایتسون شولای بولغاچ آندن خلق ننك کونکلی قایتا باشلار اول چاقده آننك حقنده نی ایتسانکده ایشانورلر وآندن بوز دوندورورلر دیوکا بو سوز خوش کلیب ایندی یخشی تدبیر قیلدینك حالیا بنم رأیم شول خلاف آراسنده آندن اسرار علومدن ونسنه لرننك حقیقتندن سؤال ایلیم سؤاله جواب بیره آلماز شولای ایتیب آننك نادانلیغین خلق غه بیلدیروریم آندن صونك

قانین توکاردن اکر آننك ایشین وسوسه کا قویسام وقتم ضایع بولور بس بر وزیره
دخی ایتدی سن بو خصوصده نه دیرسن وزیر ایتدی چون سزننك تدبیر نکز ایکی نرسه
آراسنه دوشدی بر بسین قویوب بر یسن دوتماق عقل ایشی دکل نته کم قرآنده بیورر
وعسی ان تکرهوا شیئا نیچه بانکغشلر کوزکا درست کورینور ونیچه اکثری لر (قیق لر)
خیال کوزینه طوغری کورینه نته کم برقوناق بیلن ایو ایکاسی آراسنده بولدی دیو
ایتدی نیچوك اول حکایت دیب حکایت میزبان باپسر خود وزیر ایتدی
بر بیك قوناق صیلای توزغان جومارد کشی بار ایردی بر کون آنکا بر دوستی قوناق
بولوب کلدی تورلو اعزازا کرام بر له آنی حرمتلدی آش آشاغاندن صونك دوستنه
ایتدی کم حاضرده شرابمز یوق صارانلیق ایته دیب عیب ایتمه نکز بوروق سزننك
کبك قدرلی کشی کا دیب صاقلاب قویغان بر شیشه شرابم بار کتور سونلر بر آز کیف
ایتایك قوناق ایتدی خوش اولا بو ایو ایکاسی ننك بر قلی کوزلی اوغلی بار ایدی
آنکا ایتدی فلان برده بر شیشه شراب بار کتور اوغلی باردی کوردیکم شیشه ایکی کلیب
آناسنه ایتدی ایکی شیشه بار قایوسین کتورایم آناسی اوبالدی اوغلینه ایتدی بار
بر بسین اوات بر بسین آلیب کیل دیب اوغلان باریب بر شیشه نی اواندی ایکنچی
سین تابمادی کنه قایتیب آناسنه ایتدی بر شیشه نی اواندیم ایکنچی سین تابا آلمایمن
دیب قوناق بیلدیکم اوغلان ننك کوزینده خلل بار سبیلی بر شیشه ایکی بولوب
کورینکان ایمدی بوحکایتنی شوننك اوچون ایتدیم آعضالر ایچنده هر نرسه نی بیلورکا
کوزدن یخشی سی یوق اول هم غلطدن خالی دکل بس بو توغروده بیلك نیچکا اویلاب
آندن صونك کروشورکا کرك زیرا تنکری تعالی جمله موجودات ایچنده آدم اوغلانی
کبی آروجوهر یاراتمادی بیلمکی وتمیز کورمکی آنلاره بیردی دایه بالانی نیچوك صاقلای
تنکری تعالی آدمیلرنی دخی آرتوقراق صاقلای هر برینه بونچه فرشته لر موکل
قلوب ودرلو علم وحکمت آنلرغه تعلیم ایتدرور و آنلرننك اولوغلری وسرورلری
حقنده ایتولوب کم علمه شدید القوی آنلرننك علمی قاننده بزننك علممز شول بر

اکنچی ننك تعبیر علمی بیلدوکی کبی در دیوایتدی نچوك اول حکایت مرد
باغبان ودانستن او علم تعبیر وزیر ایتدی ایشتیم کم بر اکنچی بار
ایردی بر کیچه توشنده اوزی ننك قورصاغین آچقچ بیلن آچقانین کوردی ایرته توروب
معبّر کا یوکوروب باروب توشی ننك تعبیرین صورادی معبّر ایتدی خاتون ننك اوغل
تابار اکنچی ننك خاتونی قورصاقلی ایکان واقعا اوغل تابدی بر نچه کوندن صونك
آیاغی آورتا باشلادی دخی معبر کا باردی معبر ایتدی بر آلتون بیر سانك داواسین
ایتورمن بر آلتون بیردی معبّر ایتدی آیاغنکا بال بیلن قیغانه سورت دیدی
شونی سورتکاچ آیاغی توزالدی بس اوز آلدینه اویلادی بو معبّرلیك
نی یخشی آسان ایش ایش من ایمدی معبّرلیك اوکرندیم صوقا صوقالاب اکین اکوب
عن ایلانغونچه معبّر بولایم دیب صوقا وصابانین صاتیب بر پاره کتاب آلیب معبّر دکّانین
یاصاتیب معبر کیوملرین کیوب دکانکا کیریب اولتوردی خلق کوروب بر غریب
معبر کیلکان دیب شهرکا یایلدی ناکاه پادشاه خادملرندن بریسی توش کوروب
بازارغه معبر ابزارکا چیقغاچ یانکا معبرنی کورستدیلر ایرسه خادم باریب توش
تعبیرین بیلورمیسن دیدکده بیك یخشی بیلامن بوعلمده اوستاد حاذقم دیکاچ خادم
توشین ایتدی ایرسه معبّر ایتدی بر آلتون بیر تعبیرین ایتیب بیراین خادم بر
آلتون بیردی معبّر ایتدی خاتونننك اوغل تابار خادم ایتدی های کشی نه سوبلرسن بن
پادشاه خادمی من معبّر ایتدی آلای بولسا دخی بر آلتون بیر توشنکنی یخشی راق
تعبیر ایتاین دخی بر آلتون بیردی معبّر ایتدی بار آیاغنکه بال بیلن قیغانه سورت
خادم ننك آچیغی کلیب های کشی سن آدم ننك اوزین تانیمایسن کورکان توشین
نیچوك بیلورسن دیب قیناب قیناب بازاردن قوالاب چیقاردی ایمدی بو حکایتی آننك
اوچون ایتدیم بولسونکم بز دخی علم ودانش دعوی سن قلوب خلق آراسنده اوز
تیلمز بیلن نادانلغمزنی بیلکورتوب خجیل وشرمسار اولمایق دیوایتدی یخشی ایتدنك
الادانش اهلی ایتکانلار اکر دشمانغه قوت بیلن غالب بولا آلماسانك دانش عقل
وتدبیر بیلن غالب بولا آلورسن ننه کم سچقان یلانغه غالب بولغان وزیر ایتدی نیچوك

اول حکایت **حکایت موش بامار** دیوایتدی ایشتدم که بر بای کشی ننك
باغچه سنده بر سچقان این یاصاب وهر انبارینه بر تیشوك تیشوب دایم اول انبارلردن
اویاسینه آزوق تاشیب فراغت برله تنعّم ایلر ایردی اتّفاقا بر بیلان صوصاب صو
ایزلب یورکانده بو باغچه غه راست کلدی ناکاه اول سچقان اینین کوردی بر خوش
برده توزیلمش تیکراسنده آزوق کوب صناسن بر اولوغ خواجه سرایید ریبلانغه
عظیم خوش کلیب اسکی یورتین تاشلاب سچقان اینینه کیر یب توریلیب باشین فراغت
یاستوقینه قویوب یاندی سچقان اینینه کایب کوردیکم بر بیلان قرانغی تون شکل لی
توریلیب یاتور آه اوردی سوریمی باشندن چیقوب ایتدی الهی بو نی کناهم شوملی
قیدریا کورشیلر بمه اینکلن میانتم سبب بولدیمی دیب خسته کوزی یاشلی بیلی بوکولیب
آتاسی قاتینه باریب حال نیچوکالکین دن خبر و بردی و آننك دفعنه و بیلان ننك
هلاکینه حیله و چاره استدی آتاسی ایتدی ای اوغل اگرچه کشی کا یورتندن آیراق
قتی زحمتدر تنکری تعالی آنی اولومکا برابر قیلوب أَنِ اقتلوا انفسکم او اخرجوا من
دیارکم بیورمشدر امّا چون ضرورت بولسا بر باشقه یرکا کوچوب کیترکا نیوش ایمدی
سننك بیلان بیلن صوقوشورغه قوّتننك یوق بس بر باشقه یرکا باریب این یاصاب
فراغت اوتورمقنك ضرور بولادر سچقان ایتدی هر چند بو سوز معقول الّا ایر بولغان
کشی همّتین بوغالتورغه تیوش دکل و غیرت چیکوب دشمانغه قارشو تورسون و ایرنلر
صداعنده بر کنه اوق بولسه دشماندن قاچمازلر آتاسی ایتدی اگرسن سچقانلر
یاردمی بیلن بو دشمانغه قارشو تورماقچی بولسانك هرگیز مقصودنکا ایریشه آلمازسن
چونکه ذرّه دن کیرکان آی یاقتو سینه یابشوب کوککا منوب بولماز و اور مکچه تورزاغی
بیلن کیلک توتوب بولماز سچقان ایتدی راست ایتورسن امّا بن بو بیلاننی باغبان
الیله اولتورورمن آتاسی ایتدی قولنك دن کیلسه بیك یخشی بولور سچقان بر نیچه
کون بو فکرده یورور ایکان بر کون کوردیکم بیلان ایندن چیقوب بر کل تو بنده
آرقه سین قویاشقه قزدیریب غفلت اویقوسنده یاتور سچقان بونی کوریب سویندی

یوکوروب باغبان یاننه باردی کوردیکم باغبان دخی یوقلای در حال باغبان ننك یوزینه سیکریب مندی باغبان سیسکانیب تورسه سچقاننی کوردی قولنه تایاق آلیب سچقان ننك آرتندین قواباشلادی سچقان باغبان نی توغری ییلانغه کتوردی باغبان ییلان نی کوردی ایرسه سچقاننی اونوتوب ییلان نی اولتوردی ایمدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدم که بن دیندار ایله رای تدبیر مکر و حیله برله صوقوشورم وزیر ایندی سچقان بو ایشده مظلوم ایدی نصرت بولدی امّا بز بو ایشده ظالم نیچوك نصرت امید ایدرمز قورقارم کم بو مکر و حیله برله کیم بکالك وآرزوقلق استرسز دخی شرمسارلغه اوغرایاسز آننك عیبین استیوب کند و عیبنگز آچاسز ننه کم ایو ایکاسی ایله قوناق آراسنده اولدی دیو ایندی نیچوك اول حکایت **حکایت درویش بامیزبان** وزیر ایندی ایشتدم که بر درویش بار ایدی بر کیچه زیاده صاوق اولدی ایوینه بر قوناق کلدی عورتی ایندی النار فاکهة الشتاء دیمشلر شمدی دوکلی یمشلردن اوت یخشی راقدر دیب تنورنی یاندردی اوچاولاشیب تنورننك ایلانه سندا اولتوردیلر قضا ایله عورت ننك کیومنده بر تیشك بار ایمش اول تیشوکدن اویات یری کورینور قوناق دخی کوردی او ایکاسی اشکاره یابارغه اویالدی عورتکا بیلکوتور او چون بر چبق آلیب توردی عورت سیسکانیب او صوریب یباردی دخی آرتوق خجالت حاصل بولدی بو حکایتی آننکچون دیدم که بو ایشی بیلك آنکلاب ایشلانکز صونکندین اویاتلی بولمانکز امّادیندار کشی بیلن کوراشوب کیم ننك یغیلمای قالغانی بار اسرار علومده آننك بیلن بحث ایتمکچی بولاسز سزننك ایشنکز ایرته کیچه مکر و حیله آننك ایشی ایرته کیچه علم و حکمت و معرفت اکر اتّفاق اولوب آننکله بحث و مناظره ایتسه نکز آننك فضیلتی و سننك فضیحتنك ظاهر بولور دیب قورقامن ننه کم بزرجمهر ایله خسرو آراسنده بولدی دیو ایندی اول حکایت نیچك **حکایت بزرجمهر باخسرو** وزیر ایندی ایشتدم که هر صباح بزرجمهر پادشاهی سلام لغه کلکان صاین پادشاهغه ایتور ایردیکم شب خیز باش تا کامیاب باشی یعنی ایرته توروچی بول

حاجتنلک روا بولابوسوزدن پادشاه ملول اولمش ایدی زیرا پادشاه لهو وطربه مشغول
اولور ایدی اول سببدن صونك تورور ایدی پس بوسوز آنکا سرزنش کبی اولور
کلور ایدی برکیچه پادشاه قوللرینه بیوردی ایرته بیلان کیلکانده بزرجمهرننك کیوملرین
تالاب آلدیلار بزرجمهر ایوینه قایتوب ایکنچی کیوملر کیوب پادشاه حضورینه کلکاچ
پادشاه ایتدی یا بزرجمهر بوکون نی اوچون صونکغه قالدینك بزرجمهر ایتدی بوننك
کلکانده کیوممنی تالادیلار ایوکا قایتوب ایکنچی کیوم کیونوب کیلو سببلی صونکغه قالدیم
دیدی شاه ایتدی بوبلاسنکا ایرته طورمغنکدن بولدی بزرجمهر درحال جواب
بیردیکم یوق پادشاهم اکر بن اول اوغریلاردن الکارراك تورغان بولسا ایدیم بنکا بو
بلا کلمزدی خسرو بزرجمهرننك حاضرجوابین ایشتوب تعجب ایتوب ملزم بولدی

بیت در زمانه به زدانش یار نیست * مرد دانارا ازان به کار نیست

بو حکایتی آننکچون دیدم که خسروا کرچه داناوزیرك ایدی امّا بزرجمهر سویلمکده
اوستاذ ایدی لاجرم خسرو قمو هیبت وشوکت ایله مغلوب اولدی برزننك ایشمز دخی
شولای بولماسون دیو بوسوزکا آچیغلاندی دخی آننك بیلن صوقوش باشلامزدن
بوروت آننك قورقوسی کونکلنکزکا توشدی وقذف فی قلوبهم الرعب صناسن سزننك
حقنکزغه کلدی دیدی چون وزیرلر کوردیلار کم دیوننك دماغی فساده وارمش صلاحه
کلمز ایتدیلار فرمان سننك نیچوك تیلاسانك شولای ایت دیدیلار پس دیوکاوپای
دینداراغه الچی یبارمکچی بولوب حیله ومکارلقده نظیری یوق بر دیو وار ایدی آنکا
باقیب ایتدی سن دیندارغه باریب ایتکل جهاننك پیشواسی منمن فرشته لردن سوز
ایشتکان منمن فاتبعه شهاب ثاقب بنم حقومه کلدی ایشیم بیراهلین آزدرمق در
وسن شمدی کلدینك دانش ودیندارلیق دعوی سین ایدوب خلقی زرق وسالوس
توزاغنه بوراغوب آلدارسن سننك تزویرنکدن ولایتم مشوّش اولدی کلدیم سوزی
مختصر ایلیوب دانش اهلین بیغوب اسرار علومدن سننك بیلن بحث ایتوب
نادانلیغنك نی خلق آراسنده اظهار ایدیم دیو بوسوزلارنی خاطرینه آلوب روانه

اولدی چون دیندار قاتنه کلدی ابرسه دیندارننك هیبتندن دیوننك هر کیزسو یلمکه
مجالی قالمدی بر زماندن صنکره دیندار صوردیکم نه دیوسن ونه ایشکا کلدینك دیو
ایتدی دیو کاوپای یانندن کاورم که اوشبو تاغ انکنده در کوب عسکر واولوغ عفریتلار
جمع ایتمش دربر نیچه سوز سزکا ایتور کابنی الچی ایلکا یباردی اکر اجازت بولسه ایتایم
دیب دیو کاوپای ننك سوزلرینی دیندارغه ایتدوکده دیندار ایتدی بو قصد بیلن
سزننك کلمکنکز ایشاك اوزی بالچقغه کیریب باتماغنه اوخشایدر سزنی بونده یاوز
بختنکز کتوردی حق تعالی ننك ارادتی اوبله اولدیکم سزننك حیاتنکز بیر بورزندن
کوتارولە آخر زمان انکی سزننك مردارلغنکزدن آرینه حاضر بولسون هر چند بیزکا
علم آز بیربلدی وما اوتیتم من العلم الا قلیلا امّا اولقدر بهره وارکه آننك سوءالندن
عاجز قالمام دیدی الچی دیو کیرو قایتوب جواب کتوردکدە دیو کاوپای صوردیکم دیندارى
نیچوك کوردینك ظاهر بن و باطنن نیچوك بلدینك دیو ایتدی آنی شوبله کوردم حق
یولنده سعی چوق کوزی یاشلو تنی آریق بنکزی صاری کوز قاراوی هیبتلی سوزی
طتلو ایشنده جد دیو کاوپای بونی ایشتوب قورقدی ایتدی اوشبو ایتدکنك تمام
آننك پرهزکارلغنه دلیل درشك یوق بوننك کبی کشی کا تنکری تعالی یاردم ایدر
وحق تعالی قوللغنده بولغان کشی کادشمن بولمق مبارك بولماز الّا امدی نی ایشلامك
کرك چون بو ایشکا قدم قویدوق تاشلارغه یرامز پس ابرته سی کون دیو کاوپای چوق
شیاطین برله اول تاغ انکنه قوندی منادی قلوب خلقی دیودن و پریدن و آدم
اوغلانندن جمع بولیار عهد وقول ایلدیلرکم اکر دیندار دیو کا جواب بیره آلسه
دیولر آرتوق آدم اوغلانی آراستدطورمسونلر بیر آستندو خراب یرلارده یاشرونسونلر
اکر جواب بیره آلماسا دیندارنی اولتورسونلر بو عهدی برکتوب دیو سوءاله
باشلادی اوّل صوردیکم جهان نچه قسمدر و جهان نی یاراتقان نیچه دیندار ایتدی جهان
اوچ قسم دربری اول نسنه درکم آدم اوغلانی وجودنده جمع اولمشدر مثلا اوت بیل
طپراق کبی درودخی آنلردن حاصل اولغان نسنه لردر اول هر کیز هرکاندن خالی

اولمز وبر حالده دخی دور مز حالدن حاله دونر ایکنچی بو فارو کوکلرده اولانلر در
دخی بر نیچه سی حرکانده در کیمی آغلامقده وکیمی اوینامقده وکی استقامتده وکیمی
اجتماعده وکیمی استقبالده وکیمی ننك تأثیری سعادتده وکیمی ننك نحوستده اوچونچی
عقل ونفس عالی در آنلر ننك جوهری حرکاندن ونفسدن عاریدر یاراد لماغننك اوّلی
آنلر در و آنلرننك یری اعلای علیین در اماجهاننی یار انغان بردرکه جهانی یوقدن
بار ایلدی واول اولوغ در اورتاقدن ه ورندن واوغلاندن و کافرلار دیدوکندن منزه در
تعالی الله عمایقولون علوا کبیرا دیوٓینه صوردی آدمیلرننك تنی نه دن یار اتیلدی
وآدمی کیمه دیرلر و آنلرننك جانی نیچه وکیر و قنده وان چقدر دیندار ایتدی
آدمیلر ننك تنی دورت عناصره دندر ییل صو اوت طپراق وسکز مزاجدر و آدمی آنکا
دیرلر کم قوّتی تمیز او لایخشی نی یماندن صحیح نی فاسددن حق نی باطلدن راست نی
یالغاندن خیری شردن فرق ایلیه و بو جوهره نفس ناطقه دیرلار و آنلرننك جانی اوچدر
واوچ اعضا ایله قائیمدر بر ینه روح طبیعی دیرلار و آننك یری جکردر بقاسی غذالر
قوّتندن درکه آنکا یتوشور ایکنچی سینه روح حیوانی دیرلار آننك یری کونکل در جنبش
وحرکات آندن بولور و آننك قوّتی افلاك ویولدوزلار جنبشیدر اوچنچی روح
نفسانی در آننك یری دماغدر تفکّر واندیشه آندن قوپار و آننك قوّتی اجرام
علویه ندر و آننك ملعت اولدورکم تنکری تعالی وریدر فقد اوتی خیرا کثیرا وما
یذکر الا اولو الالباب وبو جانلرننك وارا چق یری غیب عالمیدر که ثواب عقابدر
آندن دیوٓ ایتدی بو دورت عناصر که باردر بر کوده ده نی ترتیب بیلن قویلدی دیندار
ایتدی بو دورت عناصره قانقیسی کم ینکل ایدی آنی یوقارو قویلدی قانقیسی کم
طبیعتده آغر ایدی آنی توبن قویلدی طپراق طبیعتده بارسیدن آغر ایدی آنی
توبن قویلوب صونی آننك اوستینه وهوانی صوننك اوستنه واوتنی هواننك اوستنه
قویلدی دیوٓ کنه سوٴال ایلدیکم همه نرسه دن سنکا یقین راقی ویراق راقی نه در ونی
نرسه در کیر و کلمکی ممکین ونی نرسه ننك کیر و کلمکی ممکن دکل ونی نرسه درکم

اوکرغنك ممکن دکل و دفنی نی نرسه درکم آنی بیلمك ممکن دکل دیندار ایندی اول نرسه
کم همه سندن بنکایقین راق اجلدر واول نرسه کم براق راق مقدر اولماش رزقدر
واول نرسه کم کیر وکلمکی ممکن دولتدر واول نرسه کم کیر وکلمکی ممکن دکل بکت لیکدر
واول نرسه کم اوکرغنك ممکن دکل زبر کالکدر واول نرسه کم بیلمکی ممکن دکل تنکری تعالی
ذاتیدر آدم اوغلانی ننك فکری وعلمی آنکا محیط اولماز اولکه اشرف موجوداتدر عجز
تلیله ایندی سبحانك ماعرفناك حق معرفتك دیو کنه صوردی عقل ننك فائدهسی نه در
دیندار ایندی فایدهسی اولدرکم اکر حق یولدن یانکلیش سانك توغری
یولغه تارتار برعصه کانوشسانك دستکیر اولور فقیر بولسانك کیمیای سعادت کیسه سندن
سرمایه بیرور دیو ایندی آدمیلر آراسنده عاقل کیمدر دیندار ایندی قچان آنکا کوچ
وجبر ایتسه لر تحمّل ایده وقول آستوند اغی لرغه مرحمت ایده واوزیندن اولوغ لره
تواضع وحرمت ایده صوچلو یه کوچی یتدوکی وقت عفو قلمغه اوزینه واجب بیله فانی
دنیا اشی اوچون آخرت ایشندن غافل اولمیه چون دیو ننك سؤالی تمام بولدی
دیندار ننك فضلی ظاهر اولوب دیو شرمسار بولدی دیو ایشینه پشیمان بولوب
مغاره لرکا و بیر آستینه کردیلر آدمیلر آنلر ننك شرندن قورتولدیلر ایمدی معلوم بولا
کم هرکیم تنکری تعالی یولنده بولغان کشی کا یاوز لیق صانساوخور قلمق تیلاسا
تنکری تعالی آننك اوزینی خور قیلور باب خامس دادمه حکایتن بیلدیرر
ملك زاده ایندی ایشندم که بر پرهیزکار ضعیف نواز رعیّت پرور آرسلان بار ایدی و بر
اورمانده وطن توتمیش ایدی یکم آغاچلری طوبی بوداغی کبی ایدی واول آرسلان ننك
دادیه و داستان آتلیغ ایکی زیرك طبع چقال ندیمی بار ایدی وبر آیو وزیری دخی
بار ایدی آنلر نی پادشاه صحبتندن کونلر ایدی قچانکه ابولسابو ایکی محتصر جانوارچقلر
بنم منصبمه تعرض قیلب ایشمه زیان ویره چك ار بو ایش ننك چاره سین کورمك
کرك تیکانکنی آیاقغه قاداماسدین بوروں بولدن آلیب تاشلامق کرك دیب آنلر نی
پادشاه کوزیندن توشورورکا بر بهانه استرایدی اتفاقا برکون پادشاه باشین راحت

یاصدوغینه

یاصد و غینه قویوب یوقلادی ایکی چقال یاننده شیر تلاب سویلاشوب اوتورورلار
ایدی ناگاه پادشاه دن بیل چقدی دادیه اوزبن اوزی طیا آلمای کولدی آننک کولکانینه
پادشاه اویاندی و اویانغانین بیلکورتمای نی سویلاشورلار ایکان دیب یوقلاغان بولوب
یاتدی داستان دادیه ننک کولکانینه آچیغلانیب ایتدی نی کوروب کولاسین معلوم
ایش یوقلاغان کشی دن ایسروك دن دلودن تکلیف ساقط و بوننك کبی ایشلاه معذوردر
یوقلاغان کشی ننك عذری دخی آرتوقراق زیرا دیمشلردرکم النوم اخ الموت واخلاق
کتابلرینده مذکوردرکم عاقل اولان کشی اوزینده بولغان عیب بیلان کشی نی
عیب لاماس خصوصا پادشاهلرنی آنلرننك عیبین دخی هنر بیلمك کرك و دخی اوچ
عادت جاهللرننك دربیری اولدرکم اوزلربن عیب سز بیلورلار ایکنچی اولدورکم
اوزلری ننك علمین باشقه لرننك علمندن آرتق بیلورلار اوچنچی علملرینه مغرور
اولوب اوزلربن همه خلق دن آرتق بیلورلار وحکمت اهلی دیمشلردرنی قدر مخلوق عیبین
استاب اوزینکنی هنرلو کورسانك هرکیز عیب دن آریتماس سن و هنرمندلرننك
توزاننه تورماس سن دادیه ایتدی بوکولمك خطالیق بیلان بولدی لیکین برسوزکه
آغزدن چیقسا اوق که یایادن آتیلسه کیرو قایتارو محالدر و بوهم معلومدر کناه
آشکاره اولمایینچه عقوبتدن قورقو یوق مالا بن خطاننك زیاننددن امین زیرا بو
ماجرا بنم ایله سننك آرانکده اولدی و عاقللر دیمشلر کشی ننك رازی یعنی سرّی هیچ
کم ننك کونکلنده قرار دوتمز مکر دوست ننك کونکلنده قرار دوتار اکرسن بو سرنی
صاقلاسانك دوست صادق سن داستان ایتدی ایشتدم که ایکی عادت جهلدن دربری
اولدرکم اوز آنچه نکنی کشی کا بوروچغه بیروب کیرو یوز تقاضا ایله آلا آلمازسن
ایکنچی سرّنکنی کشی کا ایتوب صونك غلاظ شداد آندویرمکله صاقلادیو یالواراسن
ودیمشلردرکه سرّ برشوند این نرسه کم بلاسی صاقلامقدر سرّنی کشی کا ایتسانك نیچوك
صاقلانورننه کم بورچه بیلان اوغری آراسنده بولدی دادمه ایتدی نیچوك اول حکایت

حکایت کبك بازد بد بخت داستان ایتدی ایشتدم که براوغری بار ایدی

مختصر ایولرکا کیریب اوغرلغه ایر ینیب پادشاه سراینه کیریب خزینه سندن بی شمار
مال اوغرلامقچی بولدی و بو سرّی کوب زمان کونکلنده صاقلادی آخر بو سرّی
صاقلامغه طاقتی قالمیوب وسرّین دخی ایتورکا بر موافق کشی تابا آلمای عاجز بولدی
برکون کیومنده بر بورچه کوریب اوزاوزینه ایتدی بو سرّیمی بورچه غه ایتایم بر
ضعیف جانواردر سویلاشورکا تیلی یوق اکر تیلی دخی بولسا بنم قانیم بیلن تربیه لنکان
ایکمک حقین حقلاب کشی کا ایتماس دیب سرّین بورچه ننك قولاغنه شپرتلاب ایتوب
جانین طنکردی بوندین صنکره برنچه وقتدین صونك منك خیله برله پادشاه سراینه
کیریب تختی آستونده یاشرینیب توردی مذکور بورچه اوغری ننك قویندین
چیقیب سیکریب پادشاه قوینینه کیریب بر نیچه یریندن تیشلاب پادشاه نی رنجتدی
پادشاه آچیغلانیب خادملرین چاقردی خادملر کلیب بورچه نی ایزلای باشلاغاچ
بورچه آنلرغه کورینوب سیکره سیکره تخت آستینه کیردی خادملر بورچه آرتندین
تخت آستینه کیرسه لر اوغرینی کوریب توتوب سیاست قیلدیلر بو حکایت دن معلوم
بولادرکم سرّنی جانلی نرسه کا ایتورکا نیوش دکل ایمش دیدی آنلرننك معارضلری
تمام بولغاچ آرسلان توروب دادمه نی توتوب آیاقین بوغاولاب زندانغه صالورغه
بیوردی دادمه نی زندانغه صالغاچ داستان ننك جانی کویوب تونله توروب زندان
قپوسینه واروب دادمه کا چوق عتابلر قیلوب ایتدی کم عالملر دیمشلردر مال بار چاقده
چاما بیلن چاقلاب خرج ایتمك کرك چاقسز خرج ایتکان کشی احتیاجدن قورتلماز
وسوزنی مقداری بیلن سویلامکان کشی مرتبه سندن توشار اکر بر تیل سببلی باشقه
قورقو کلاچك بولسه اول تیلنی کیسکان یخشی راق هند حکیمالری دیمشلردر سویلانماکان
سوز باکره قز شکل لی هرکم ننك طبیعتی وکونکلی آنکا رغبت ایدر و هر طرفدن آنی
کورمك و آلماق استرلر و سویلانکان سوز قارچیق خاتون شکل لی منك حیله بیلن اوزینه
ایرتابا آلماز تیك تورمق نادانلیق عیبی ننك پرده سی و عالملرننك عظمت و هیبتی در
دیدی دادمه ایتدی ای داستان اوزینك بیلاسن هر قچان برا کوننك بختی کیر و کتسه

هر نه قدر تر وشسه دخی بانراق بولور آننك آزغنه عیبی کشی کا کوب کوربنور
یاقتوکون آنکاقرانکغو بولور رنته کم اول نیك مردایله هدهد آراسنده بولدی داستان
ایتدی نیچوك اول حکایت حکایت هدهد بانیك مرد داذمه ایتدی ایشتدم که
بر قوش نیلی بیله تورغان یخشی کشی بار ایردی و آننك بر دوست هدهدی بار
ایردی بر کون اول کشی بولدن بارغانده اول هدهد دوستی ننك بر دیوار او ستونده
او تورغانین کوروب ایتدی ای هدهد بونده این خوفلی یرده نی ایشلاب او توراسن
کوزینك آچ بوقونکدن اوبان بونده قضایغماچیلری کوب حوادث بایاسندن سنکا آفت
اوقی تیکمسون هدهد ایتدی ای دوست بونده بر اوغلان بنی توتارغه طمع ایتوب
توزاق قوردی آننك عمربن ضایع ایتوب فایده سز رنج چیکگانندن کولیب اوتورامن
دیدی اول کشی ایشینه کیتوب قایتوب کلگانده کوردیکم مذکور بالا هدهدنی توتوب
اویناب اوتوراهدهدکا ایتدی ای زیرك قوش اوغلاندن کولیب اوتورغان سن
دکلمی ایدینك نی اوچون آننك توزاغنه توشدینك هدهد ایتدی اذاجاء القضاء عمی
البصر قضا کلسه کوز کورمز اولوربن باشمه تاج کیوب دانش وچاپکلیك قناتی بیلن
اوچوب واوزم ننك زیرکلکمه خورسند ایدم امابنم بر اوغلان ننك اویونچیغی
بولاسم نی قضاقلمی تقدیر لوحنده یازمش ایمش شول سببدن اورلیق آستونداغی
توزاقنی کورمدیم آدم صفی الله مقرب فرشته لر اوزره علمی ایله فخر ایدر ایدی بر
دانه بغدای آستونداغی قضا توزاغین کورمدی ولاتقربا هذه الشجرة بویروغین
اونوتدی دیکاچ بوکشی ایکی آنچه بیروب هدهدنی آلوب ازاد ایلدی بوحکایتی
شوننك اوچون ایتدیم کم بنی بوبلاچنکنده کرفتار قالدرما ودخی شلته لب خراب
کونکلمنی مجروح ایتمکابسن پس داستان ننك بو سوزلردن اوزی کوبو توب کونکلی
یومشادی و ایتدی هیچ کونکلو نکاقورقو کتورمه قولومدن کیلکان چاقلی سنی قوتقارورغه
تریشورمن نچه وقتدن بیرلی آرامزده دوستلغمز بارسن بلاغه توشکانده من سنی
تاشلامام و دیمشلار در اوچ مصلحت کشی کافرض عیندر بری اولدر کم بر دوستغه بر

بلا کلسه آنی بر کا کورمك ایکنچی اولدرکم چون باوز اندیشه کونکلینه توشسه تیزاوك اختیار او بانین صلاح بولنه توغری توغاق او چنچی اولدورکم اکر دوستدن بر کناه صادر اولسه و قاصوی ایله آنی بوماق داستان ایتدی شمدی ملك قاتینه بارایم کورایم سننك حقنکده میلی نیچوکدر دیب ملك قاتینه باردی کوردیکم آیو ملك قاتنده اوتورور اوزاوزینه ایتدی اکر شمدی دادمه توغروسندن سوز چیقارسام بو آیو دشماندر بلکه اعتراض ایتار اکر آیو یوق چاقلاسو یلاسم بلکه اولدخی من یوق وقتنك سوزم ننك بنیادین بیقادیب آخر پادشاهغه دعا قیلوب ایتدی پادشاه ننك کرك کم کریم عادتندن و ایذ کو خلقندن حق منکارلره شفقتی اولسون چون هیچ کسه کناهدن قورتلمق ممکن دکلدر شریعت محققاری آراسنده اختلاف باردرکم پیغمبرلر جمله قربتلری ایله کناه صغیره لردن معصوم دکل لر دیوا کرچه دادمه کناه کاردر چون کناهن بیلور آننك حقننك شفاعت قبول ایتمك و آننك عیبین عفوانکی برله اورتمك کال کفایت و تمام مروّت و غایت عنایتدن اولور ملك چون بو سوزی ایشتدی بیلدیکم داستان ننك بو بابده پادشاه ننك ایذ کو آتین و کورکلو سیره تین و دادمه ننك عرض صاقلامقدن باشقه غرضی یوقدر دیب بر آز کونکلی یومشادی بر ساعت باشین توبان صالیب توردی آیو فکر ایتدیکم ملك ننك اندشای تورمغی شفاعت قبول قیلدوغنه دلیل در چون دشمان بیقیلدی یوزین قهر آیاغی برله تیبمك کرك باوز کوهرلو آدم آغو لو بیلانه بنکزر بیلانی بیلان وقتنده اولتورمك کرك اکا کر اژدها بولسه آننك آغولو تشندن کم امین بولور آیو ایتدی ای داستان هرکیم کناه کارننك کناهین یاشوروب یالغان عذر بیلن اورتورکانر وشسا اول کشی ظالم و خائن اولور داستان ایتدی هرکم کناه کارننك حقنده یاوز سو یلاسه اول انصاف اهلی اولمز هیچ بر عاقل بخشی ایش اوچون عذر تیلامز و ایذکو ایشدن کشی اوبالمز پادشاه لرننك اینك اولوغ بیزه کی عفودر اکر پادشاه لطف ایلیوب بوقدر کوشماله اختصار ایدوب و مبارك خاطرین بو توزاندن آریندرسه اولوغ پادشاهلر وسلطانلر بولین توتمیش بولور آیو ایتدی پادشاهاره

سیاست واجبدر و پادشاه خدمتنده کی کشی لر اوز فائده لری او چون پادشاه غه ضرر ایتمیه لر شمدی داذمه بو کناهغه مبتلادر آندن اعتماد کوتر یلدی و آننك عفو بن استمك بخشی اولمز داستان ایتدی داذمه پادشاه غه یارار قولدر قدیمدن ندیمیدر اکر سهو ایله آندن بر کناه صادر اولسه بونچه هنری باردر پادشاه خدمتندن کسلدکی جزا آنکا کافیدر آندن داستان آیوغه باقیب ایتدی بن اوزیم ننك اسمنی شفیعلر دائره سنده ثابت قلدوم سندخی بو یولده بنکا یولداش بول تنکری تعالی بیورور من یشفع شفاعة یکن له نصیب منها صاحب واقعه کا فرصت تابدیم دیب معارض بولماغیل تا کم سندخی شفاعت نصیبندن محروم قالماغایسن چون بولارننك سوزلری بو مقامغه یتکاچ پادشاه ایتدی سز بو کون بارینك لر بن بو ایشکا قارایم کوره یم نی مصلحت بولور دیدی بونلر طشقار وچقدیلر داستان زندان قپوسینه باریب ماجرانی داذمه کا ایتدی داذمه ایتدی بنم طالعم سعادت برجندن چقدوغی وقت ودشمان بازاری روانیج ده چاقلا بنم سوزیم سویلند وکی کونکلمه او خشامای زیرا دشمان سوزی اول وقت موءثر بولور دوست سوزی کسلورننه کم بمان توش محنت اهلنه تیز کلور وعاقل کشی اولدر کم محنت وقتنده سعادت یولدوزی ادبار کسوف قرانغولیقندن چیقمایانچه قطب کبی یرندن آیرلماغای ننه کم بزرجمهر خسرو ایله ایتدی حکایت بزرجمهر باخسرو داذمه ایتدی ایشتدم که برکون خسرو بزرجمهر ایله سرای باقچه سنده حوض کناریده اوردك لرننك صودا یوروکانین قاراب اوتورورلر ایدی اوردکلر صو اوزرینده قایسی کیمه چی کبی کناره یوزوب کلوب بعضی سی ملاح کبی صوغه چوموب وبعضی سی جنابتدن آرینور کبی یونوردی بو تماشاغه مشغول ایکن خسروننك قولنده بر آغر بهالو کوهر بار ایدی شوننك بیلان اوینااب اوتورغانده قولندن صوغه توشوردی درحال آنی براوردك یوتدی بزرجمهر بونی کوروب تورور ایدی خسرو توروب ایوینه کتدی ایوینه قایتغاچ کوهر ایسنه توشوب ایزلدی تابمادی بر آز غصه لنوب بزرجمهرنی چاقرتوب ایتدی شول نازنین کوهرنی کم قولد

ایدی بوغالتدیم آند این کوهرنی قایدان تابارمن دیدی اتفاقا اول کون خواجه ننك
طالعی بر آز نحوسته ده ایمش فکر ایتدیکم اول اوردك که کوهرنی یوتمیش ایدی
شونچه اوردکلر ننك آراسنده بیلور سزاولدی اوشبو دُردیمه کا یار امزا کر باریسین
بوغازلر ایسم دخی قورقارام طالعم اثرندن اوردکلر قربله کوهر دخی تابیلماس ملك
بنی جوله نسبت ایدر دیب هیچ جواب ویرمدی کتدی چون طالع و باللدن دوندی
روزکار آنکا دکدیکم اکر تیلاسه آغو آغزنده شکر و طپراق قولنده کوهر اولور ایدی
درحال توردی حسرو قاننه باربب دعاقلوب دیدیکه اول کوهر شول اوردکلرننك
بریسی ننك قورصاغنده در البته برنیچه سین صویارغه کرك دیب اوّل اوردکنی که
توتوب صویوب ایچین بارسالر کوهر باللتراب چقدی حسرو آنی کوروب سوندی
و بزرجمهردن صوردی یا اول کون نی اوچون ایتمادینك بزرجمهر ایتدی اول کون
طالعم حالمه یاردمچی دکل ایدی بلکه طالعم شوملغندن آننك کبی بهتلو کوهر بوتونلای
بوغالیب کیتر دیب قورقدیم بوکون طالعمی معاون کوردم سوزم هم طالعمه موافق کلوب
کوهر تابلدی دیدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدم که منم مقصده اینکان سوزینك
بوشقه کیتوب ایشمه زیان ایتمسون داستان ایتدی سوز کشی ننك اعتمادینه کوره
بولور اوّل شاه ننك کونکلین قارایم اکر بنم سوزیمه عنایت اولورسه فرصتدر
ایتاسی سوزیمنی ایتورمن اکر کونکلی قانیغ بولسه یومشاق سوزلر بیلان بوشانورغه
تروشورمن دیدی داستان ایرته کوسی کون داذمه مقنده اخلاص برله توروب شهر
یارقاننه باردی قولین کوتاریب دعاوثنا ایدوب ایتدی دون کیچه بن قولقچی اول
ضعیف مقنده سلطانم حضرتنه عذر بن عرضه قلغان ایدیم پادشاهم کونکلین اول کناه کار
خصوصنده عفوکا راغب کوروب سونوب کنکان ایدیم بوکون اکر امید وفا قلوب
آننك خراب کونکلین عمارت قیلسانکز کچمش پادشاهلرننك اولوغ رسمی واینکو
عادتی بریله کا اور ایدی وپادشاه ننك اینکو آطی عالم کا یایلوب ضعیفلر دعاسی شاه
مقنده عرش اعظمه آشوب پادشاه ننك دولتی وعمری آرتماغه سبب بولور ایدی

ایو

آیو چون بو سوزارنی تمام ایشتوب غضب اوطی اپچندن شعله بیریب ایتدی هر کیم
سوچلوننك كناهین سهل توتوب پادشاه حقین بیلمسه اول پادشاهغه توغرو بولماس
پادشاهغه بو سوز خوش کامیوب ایتدی دنیا یاراتیلغاندا نبرو کیچیلر سوچ ایتکاچ
اولوغلار عفو قیلیه تورغان عادت ایشلنه کلکان ایدی کولیك استکان کشی لر صلح وشفاعت
ایتا کلکانلر امّا یوسن ایتکان سوزدن شروفتنه قوبار داستان نه قدر دادمه طرفین
تونسه یخشی آطی کو کیچك خلقی خلق آراسنده ظاهر بولوب خلق آنی سورلر وبن
دخی آننك شفاعتین قبول ایتسام قومنی ضاقلاغان بولورمن آیر چون بو عنایتی
کوردی ایتکان سوزینه پشیمان بولدی وشرمسار اولوب توردی ایو ینه کتدی غصه لو
ومتفکر اولوب ایتدی دادمه خلاص بولدی وبنم کونکلیم پو چماقندا غی دشمانلغیم اشکارا
بولوب قالدی ایدیدن صنکره قولیمنی صلح ایتکینه اورسام کند وعاجزلغمنی بیلدرمش
بولورمن بونی صاغیشلاب او تورغاننده آیوننك فرح زاد آطلی قوبان دوستی بار
ایدی صاحب طبع ورأیی توغری وایش بیلمکده عاقل وکافی ایدی ناکاه ایشکدن کلوب
کیریب آیونی پریشان وغصه لو کوروبنی اوچون بویله قایغولوسن دیب صوردی
آیو واقعه نی ایتوب بیردی ایرسه فرح زاد ایتدی هر کیم ایش ننك اوّلنده اویلاماسا
صونکره اوکونورسن ایش ننك اوّلنده ملك دادیمه نی قبول اتمز بالیسه دادیمه شویله یبقیلدی
تورا آلماس دیب بیلکانسن بر کشی بر غیری کشی کا دیب قازیغان قویوسینه اوزی
توشودن قاتی حسرت بولماس وعقللی وفکرلو کشی اوزی ننك سوزینده بر منفعت
کورمینچه سویلاماس دوشمانلیقنی دوستلقدن آرتق کورمس هم دیمشلر درکم
دشماننی بلوّرطاشی کبی طوتالر بر حقه یه صالوب قویوب دمبدم چیقاریب بوالارغام
احتیاط برله صاقلایالر بر کون بر قانیغ تاشقه او چراغاچ آنی اوروب شویله اوانالرکم
صنکره بیغشتر ورغه یاراماسن آشغوب اوزینی دشمان چنگالنه کرفتار ایتودن
صاقلانسون ننه کم بر بازرکان عورتیله ایتدی **حکایت بازرکان بازن خود**
فرخ زاد ایتدی ایشتدم که بلخ شهرینده بر بازرکان بار ایدی مالی وطواری کوب

ودینگز متاعندن ومعدن کانجندن هر نه استه سه لر آنده بار ایدی بر زماندن صنکره
بختی کیری کیتوب زبان ایته باشلادی شو بله کم اهل بیتی ودوستلری آراسنده حرمتی
قالمادی وقولنده قالغان بر آز مالی بیلان سفرگا کیتوب براق ایللرگا توشوب مغرب
طرفنده بر شهرده کوب زمان توردی آخر زیان بر ینه فایده کیله باشلاب بر زماندن
صنکره کوب مال قازغاندی یات یرده کوب یوردیم ایمدی وطنمه قایتایم دیب
حاضرلنوب یولغه چیقوب اوز شهرینه کیلوب یتکاچ ایتدی اوّل باشرتین باریب قارایم
خاتونیم نی ایشلاب تورا ایکان خاتونلرده وفا یوق بلکه بنی تاشلاب بر باشقه ایرگا
بارغاندر توغری باریب کیرسام دشمن کولر دیب یالغوز شهرگا کیریب کیچ بولغاچ
ایو ینه کلوب تره زه سندن قاراسا کوردیکم خاتونی بر یکت بیلان ارالرینه قیل صغمزدای
بولوب قوچاقلاشوب یاتالار کونچی لیکی کیلب کوز آل لاری قرانغولانیب شول
ساعت کیریب ایکیسنده اولتورمکچی بولدی صنکره فکر ایتوب دیدیکه نفقه سی
یوقلیغندن قاضی غه باریب فسخ ایتدیروب بو یکت کا نکاح بیلان بارغان بولماسن دیب
باریب کورشی سی ننك قابقاسین قاقدی کورشی سی چیقغاچ بوایوده بر غریب نواز
دولتلی کشی بار ایدی بن آ ننك ایو ینه هر وقت کیله تورغان ایدیم مینی بارانا تورغان
ایدی اول کشی قایدا کتدی دیب صورادی کورشی سی ایتدی ایدی اول کشی
کوبدن بو شهردن کتدی قایتغانی یوق حتی خاتونین قاضی فسخ ایتوب ایکنچی کشی کا
نکاح ایتدی دیدی بازرگان الحمد لله صبرم برکاننده بو یاوز وبالدن قوتیلدم دیب
شکر ایتدی بو حکایتی شوننك اوچون دیدم که آشقماق شیطان ایشی صبرسزلیق
نادانلیق در آیو ایتدی ایمدی بولغان ایش بولدی بر نداری اتك کرك فرح زاد
ایتدی دادمه ایله صالح ایتوب کینه توزانین تواضع ومحبت قناطی بیلان سپوردن
یخشی سی بولماس آیو ایتدی راست ایتاسن یخشی من سننك سوزنکدن چقمام دیدی
آندن فرح زاد داستان ایو ینه باریب داستاننی کوردیکم مشغول اوتورور فرح زاد
دنیا مشقتلر یندن صوردی داستان یخشی ویمان سوزدن بولغانین ایتوب بیردی فرح زاد

آبو طرفندن عذرلر تیلاب وشکر دن طناورق خرده نکته لر وخوش موثر اوکوتلر
معجون ایلیوب داستان ننك معاشه سنکوردی آبوننك آندن هیچ خبری یوق
فرح زاد آندن چیقوب زندان قپوسینه باریب دادیه کا ایتدی بونکارچه کیلمکانیم
دوستاری زندانده و آغر بوغاوده کورور کا طاقتم بوقلغندن ایدی لیکین ابر نه وکیچ
سزننك ایچون دعاده ایدیم ایمدی الحمدلله پادشاه ننك میلی سیننك خلاصنکا بولدی
ودیمشلر درکم مالنکا آفت ایر یشسه جاننکا ایرشما کاننه شکر ایت دیب خوش طتلو
سوزلر بیلن دادیه ننك کونکلین تابدی دادیه ایتدی عقوبت البته خطاصونکیچه
بولور وجنایت اینکان کشی عقوبتکا مستحق بولور هرکیم دوستلر نصیحتین توتماسا
آخر لاجرم یری زندان بولاچق فرح زاد ایتدی آبوننك سیننك خصوصنکده بر
نیچه ناموافق سوزاینکانین عجب له زیرا پادشاه ننك مالین متغیّر کوریب و آننك
طبیعتنه مخالفت بولسون دیب ایدی چون کوردیکه پادشاه ننك طبعی نرم اولدی
خوش نکته لر ایله پادشاه نی کیرو کندویه کتوردی سن دخی عداوت توزانین
کوکسنکزدن کیدریب وبر بنه محبّت ودوستلق تخمین اکه سزنا اتّفاق بر کانده ایشنکز
آلغه کیتر دیدی آندن فرخ زاد آبونی وداستاننی اتّفاق مسنه بیرله شهریار قاننه
آلیب باریب همه سی بر کونکل وبر تیل بیرله دادمه کا شفاعت قیلدیلر وپادشاه دخی
اینك کوخلقندن وکوکچك سیرتندن شفاعتلرین قبول ایتوب دادمه کا خلاص بیوردی
دادمه نی زنداندین آلوب پادشاه حضرتنه کتوردیلر ایرسه خدمت ایشکن اوبوب
قوللاری آراسنده اویالغاندین باشین توبن صالیب توردی آندن پادشاه ایتدی
بولارننك شفاعتین مین قبول ایتوب دادمه عیبین کرم اتکیله اورتدم باشقه خدمتکار
لربنه ایتدی هیچ برنکز ادب دائره سندن چقمانکز شوندای ایش ایشلامانکزکم بونچه
زمان زندان زحمتن چکوب وبونچه شفاعتچی لرننك شفاعتی وباردمی بیرله قورتولاسز
دیدی فرح زاد ایتدی تنکری تعالی غه شکر ایتمك برننك بارچه مزغه واجبدرکم
تختمزی برکا باری قیلدی والّا کسه باردمی کسه کا فائده قلماز ننه کم حسرو بیلن اول

پادشاه آراسته بولدی حکایت حسرو با پادشاه فرح زاد ایتدی ایشتدم
که بر پادشاه بر پادشاه ایله یاغی بولوب آرالرینده صوقوش بولوب عاقبت بریسی
ظفر تاپیب اول بریسین بورتندن قوالاب چیقارغاچ قاچوب حسرو ویاننه باردی حسرو
آنی عزت ایدوب اوز سراینده قوندردی و دیدیکه منه مال منه عسکر وارایق
تنکری عنایتی ایله یورتنکنی دشمن دن آلایق بو پادشاه ایتدی شمدی باردم وقتی
دکل امّا بنکا شول باغچه‌نی بیرسه‌لر شونده کریب آرقامنی خرما آغاچینه سویاب اوتورایم
باشمه‌نی کلور کوره‌یم باردم وقتی کیلسه باردم ایترلر دیدی حسرو باغچه‌نی آنکا بیردی
پادشاه دخی خرما آغاچینه سویالیب اوتوردی برنیچه وقتدن صونك خرما آغاچی
قورودی پادشاه همیشه اوتورور ایدی بر زماندن صنکره خرما آغاچی یاشاروب
یفراق یاراباشلادی پادشاه حسروکا کشی بیاردیکم ایمدی باردم ایله یلك بولسه وقت
بولدی دیب بو سوز حسروکا عجب کلدی ایتدی مکر قورقودن بوننك عقلنه خلل
ایرشدی دشمن یورتنده قرار توتاسدین بوروب باردم استمدی ایمدی دشمن تمام
یورتنده قرار توتقاچ باردم استیور دیدی پادشاه ایتدی ملك ننك دولتی آرتسون بن
اوز یم ننك طالعمنی اول آغاج بیلن صناذم اول وقت بخت بندن یوز دوندرمش ایدی
آرقامنی سویاو بیلن آغاج قورودی اکر شاه اول وقت باردم ایتسه ایدی ایکیمزه دخی
ضرر اولور ایدی ایمدی آغاج یاشاردی کوردم که بختم کلدی ایمدیدن صنکره هرنی
ایشلاسم راست کلور دیب حاضرلنوب باریب ولایتن کیری آلدی بو حکایتنی آننك
اوچون دیدم بیله‌سز تنکری تعالی بزکا عنایت قلوب بختمزنی یاری قلدی پادشاه
دولت ننك دخی عقلی تمام تدبیری صواب در الآیالغوز ایل باشقارمق ممکن دکل زیرا
حق تعالی خلایقی بریسی برسی ننك سایه‌سنده ترکلك ایتسونلر دیب بربسین
بریسینه محتاج یاراتدی نته کم اول چیچق لقلق غه ایتدی حکایت لقلق
با کنجشك فرح زاد ایتدی ایشتدم که برکون سلیمان عم سیرانده یوروکانده
کوردیکم بر اولوغ آغاچده قوشلر اوبا یاصاب چقرداشوب اوتورورلر عسکرینه

بیوردیکم

بیوردیکم بر آرتوقتاب تورنکز بوقوشلرننك نی سویلاشکانلربن طنکلایم دیدی بر لقلق چپچق‌غه ایتورسن بنکا شکر ایت چپچق ایتدی نی او چون شکر ایده‌یم لقلق ایتدی سن بنم سایه مده ترکلك ایته‌سن اکر بن اولماسام بلان نه‌سنی ونه بالالرنکنی قویاردی چپچق ایتدی ای خداوندسن بنکاشکر ایت اکر من بولماسام قرمصقه نه‌سنی ونه بالالرنکنی قویاردی ایکیمزدخی تنکری تعالی غه شکر ایتمك کرك سنکابرقوّت بیردیکه بیلاننی دوپلرسن وبنکادخی بر قوّت بیردیکه قرمصقه‌نی دوپلرمن بر بریمزننك سایه سنده ترکلیك ایتمك اوچون وایکمزنی دخی کورشی ایلدی بوحکایتنی آننك اوچون دیدم که بارچه‌مز وپادشاهمزدخی تنکری تعالی کاشکر ایتایك بر بریمزه محتاج جمع ایلدی وبختی بزه یاری پادشاهمزی بزه مهربان وبزی آننك امرینه مطیع ایلدی

باب سادس زیرك وزروی حکایتی در

ملك‌زاده ایتدی ایشتدم که بر چوپان بار ایدی وآننك بر اولوغ کتو قیونی بار ایدی واول کتوده زروی آتلی بر ضورکوچلی تکه بار ایدی هیچ برکون بولماز ایدی اول تکه بر ایکی قیون‌نی ایمکانای قالسون آخر کتوچی ایتدی بوتکه‌ننك اینکان ضرربن اوزبن صانیب بهاسندبن چقارایم دیب بازارغه صاتارغه کتوردی تکه کوردیکم بر زشت‌شکل‌لو کیومی مایلی قولنده‌یب یاننده پچاقی بار برکشی کلورزروی آنی کوریب قورقدی ودیدی بو نیندای چرکن قورال بیلان یوری قصّاب دیکانلری بوبولساکرك بیلکولو بوبنم قانیم توکلك کا کیله‌تورغاندر اکرچه دیمشلردر الظن یخطی ویصیب هرنیچوك بنکا غافل تورورغه کرکز دیدی قصّاب کلوب تکه‌ننك آرغین سیموزین قارمالاب قاراب بهاسین بیروب دکاننه یتاکلاب آلیب باریب تکه‌نی برکایقیب آیاقلاربن باغلاب دکاننه پچاق آلورغه کیردی زروی ایتدی کوردنکمی نیندای بلاغه اوچرادینك ایدی صبر ایتوب بولمازقولدبن کیلکاننی ایشلارکا کرك قوتولسام قوتولماسام نه‌چاره دیب قوّت بیلان تارتیلوب بیلاربن اوزوب سیکروب توروب قانی یابادن اوق آتیلغان اوق کبی صحراغه چاپیب کتدی قصاب قولنده پچاعی زروی ننك آرتندبن بوکوررا

باشلادی دکان ننک یاننده بر باغچه بار ایدی اتفاقا قصاب ننک خاتونی اول باغچه ده
اوینا شی بیلن یاتا ایکان تکه آتلرننک اوستنه توغری کلدی قصاب آتلرنی کورکاچ
تکه قیغوسی قالمادی طاوش چیقوب اطرافدن خلق یغیلدی زروی کونکلی تیلا کانچه
چابیب کتدی بر ایرکین صحراغه چیقوب بر مغاره غه کیریب قاچدی ایرته کوسین
مغاره دن چیقوب یاقی یاقینه قاراب بر موافق بولداش بولماس میکان دیب تورغاندا
بر یاقدن ایت اورکان تاوشی ایشتلدی تکه ایتدی اصحاب کهف ایتلری ایرنلرکا
بولداش بولدی بو هم بنکا یولداش بولساهیچ عجب دکل دیب کوتوب توروراِیکان
کوردیکم بر هیبتلو ایت قوبروغین آرقاسینه ککرایتوب کلورقارشوسینه باریب مشفق
قرداش و موافق بولداش کبی کوریشدیلر زروی ایتدی هرچند الکی دن آرامزده
بلشلک بولماسادا مبارک یوزنکنی نیچوک کوردیم جانم سنی سودی کیم سن قایدان
کیلاسن قایا باراسن ایت ایتدی بنم آتیم زیرک برکتوبم بار ایدی آنی یوغالتوب
ایزلاب یوریبن دیدی زروی آنی ایشتکاچ قورقودن امین بولدی ایتدی ایمدی قایدا
باراچق سز زیرک ایتدی بو کیچه سننک صحبتنکده مشرف بولایم خدای تعالی بیورسه
ایرته کا اوشبو تیکرانی ایلانیب قارایم اکر کتوبمنی تابسام قایتوب کیترمن دیدی
زروی ایتدی اسنکا حالنک موافق هرنه فکر ایتسانک صواب توشار امّا نیچه بیلدر
کم بو کتوچی ننک آرتندین ایبار یب یوریسن و آننک کتوبین کوتاسین یوقو دیب
بیلمی سن آشاغاننک تننکلسنکمای دوستلر ینکدن آیر یلغانسن کونده بر کیسک آرپه
ایکمکنه قناعت قیلاسن اولدغی اکر کتوچیدن آرتسا آرغاسا اولده یوق منک قورغا
وفریاد قیلب تیکرادا ایلانیب یوریسن شولای بولاتوروب اکر بر کون کتوچی ننک
آشی ایچانورغان صاوتینه آغزینک تیورسانک اوّل طیاقی بیلن باشنک سو یاکین
اوانور آندن اول صاوتنی نیچه مرتبه طپراق بیلان صو بیلن یوماینچه منفعت آلماس
توغری تدبیر وصواب اولدرکم آشاغه لقدن اولوغ لقغه ایریشاسن واوزنکنی
خورلقدن قوتقاریب اوشبو صحرانک سباغنه وجمله میوانانه پادشاه بولغایسن بیز

بنده نکز

بنده نکز بو ایش براغین کوریب ومشکل لربن حل ایلایك زیرا بز همیشه سزننك حمایتنکزده ترکلیك ایتامز وسزننك هیبتنکز بیلن برتقوچی لر شرندن فارغ بوریمز زیرك ایندی راست ایتاسن بزسزنی سوب تمام برتقوچی لر بیلن دشمان بولادق بزننك آتابابالارمزننك قدیمدن عادتی شولای بولغان بز دخی شول عادتنی ترك ایتمایمز دوستلق ودشمانلق آتا آنادن میراث قالا اما پادشاهلیق استمك ضور ایش وبو ایش عسکر وخدم وخشم ومال واسباب دن باشقه بولماس بز ایکیمز دخی مفلس بی سرمایه پادشاهلقنی نیچوك استایك زروی ایندی راست ایتورسن الّا بو نسنه لر سننك ذاتنکده کلسی بار ومبارك چهره نکدن معلوم وبن حق تعالی ننك عنایتنده شویله امید ایتامن کم تمام جانوارلر سباع ووحوش سننك بو بر وضنکا مطیع ومنقاد اولورلر لیکین بو شویله اولورکم سن اوزینك ننك برتقوچی لغنکنی وجانوار آزارلای تورغان خلقنکنی تاشلاب بر وقغه بارغه آچیغلانمیوب حلیم بولسانك بارچه جانوارلر اطرافنداغی برتقوچی لردن سننك حمایتنکا کلوب صغنورلر هم اول برتقوچی لرسننك قورقونکدن بیرکاك توتقان کشی کبك قالتراب تورورلر زیرك ایندی هر کم بر مقصودغه ایر یشورکا تیلاب ایر یشمای قالسا ایر یشوب شوندکندن آرتق رق پر یشان بولور بنم فکرم شویله درکم بر بالقچیل پر یشان بولغان شکللی بو توغروده بز پر یشان بولورمز

حکایت ماهی خوار باماهی زیرك ایندی ایشتدم که بر بالقچیل بار ایدی برکون بر صو کنارنه باریب او زینه رزق کوتوب اوتورغانده بر بالیق آلدینه کلکاچ سیکر یب بالیقنی توتوب یوتماقچی بولغاچ بالیق ایندی ماالعصفور ومارسمه یعنی بنی یوتماقدن سنکا نه فایده بولور طماغنك تو یماز اکر بنکا مهلت بیرسنك هر کون اون بالیق ایارتیب حضورینه کا آلیب کیلایم اکر سوزیمه ایشانماسانك بنکا معلظه آند بیر بو سوزکا خلاف ایتمم دیدی بالقچیل آغزبن آچوب والله دیکونچه بالیق صوغه توشوب کتدی بالقچیل محروم قالدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدیم بو ایش ننك اوّلین وآخرین یخشی اویلارغه کرك بو جهان ننك حالی شویله درکشی نی قدر

حاجتندن آرتق نی استه‌سه‌شول قدر نفسینه‌قول بولور ودانا کشیلر بو دنیا سرایی کم
عمل ایو ییدر صو اوستنده‌یعموروقطره‌سندن بولغان کوبك کااوخشاتغشلر وبر نیچه‌لر
مال آرتمغین اکسلمك بیلدیلر زیرا هر جمعیت تارالور آلای بولعاج ایش‌ننك
اورتاسین توتماق کرك نیچوك قیون ایکاسی کتوچی‌کا دیدی حکایت صاحب
کوسفنك باچو پان زیرك ایتدی اول کتوده‌کم بن بار آیدیم قیون ایکاسی بای
وعقللی خواجه‌ایدی امّا کتوی منکدن بر آزکیم ایدی اکر قیونلاری قوزیلاب آرتسه
قایوسین صاتوب وقایوسین صویوب منکدن کیم ایتر ایدی بر کون کتوچی ایتدی
باشقه‌لر سننك قولنك برنده‌امّا کتولر ینده‌بیش اون منك قیونلاری بار سننك منك ده
یوق خواجه‌ایتدی آننك اوچون آرتق ایتمایمن منك حساب‌ننك عایتی برنسنه
غایتنه‌ایرشسه‌کیمی باشلای نیچه‌منك قیون ایکالرین کوردیم قیونلاری منکدن یوزکا
یوزدن اونغه‌اوندن بر کاقالدی اذاتم امردنی نقصه حکمی برینه کلدی بنم قیونم
منکدن کیم بولسه‌داشوندان کیم بولمادی بو حکایتنی آنکچون دیدم نیچه منك کتوکا
کتوچی بولسام آفتلردن ایمین من اکر آنکاقناعت ایتمای پادشاهلق استه‌سم دشمانم
دکل دوستلریم حسد ایتوب یاق یاقدن بلا ایشکن آچوب بنی زحمت‌کا صالورلار بس
بو توبسن دینکزکا آیاق باسماغانیم یخشی‌رق بولور رزروی ایتدی نیچه آزنسه‌ه آرتار
وچوق نرسه اکسلورهز ایش ننك اوتکغار وچی‌سی بار آنکاتوکّل ایدوب شروع قلمق
کرك زیرا اول کنی تیلاسه‌خوار ایدر زیرك بونی ایشتکاچ باشن توبن صالیب بر آز
اوتوردی صنکره‌ایتدی ایمدی تنکریکاصغنوب بو مشکل ایش ننك تصرفین و بر بو یچان
آطننك تزکنین سننك قولنکا بیردیم کم عاقل وکافی کشی‌سن شویله بیلورسن کاهللق
ایتمه‌هرنی تدبیر کم قلدینك امید درکه تقدیره‌موافق کلوب مقصودغه ایریشاور ز
زروی ایتدی کونکل مرادی حاصل بولغاچ کرکدرکم ثابت قدم بولوب هیچ قورقماغای‌سن
ودخی سنکا بر آز ایتاسی سوزیم بار بو کون فرصت وقتنده‌ایتوب قالایم یارنکی کون
پادشاه بولغاچ ایتوب بولماز زیرك ایتدی ایتاسی سوزنکنی ایت زروی ایتدی اوّل شرطم

بو درکم یمان تیللی و یمان نیتلی کشی لرنی اوزنکدن یراق توتغایسن یخشی دن یماندن
هرنی ایشتسانك اول ایش ننك حقیقتن بیلما کونچه تیز اوك حکم ایتمکایسن و تیلنکنی
یمان سوز سویلمکدن صاقلاغایسن ننه کیم عیسی پیغمبر عم قوتورغان ایتکا
اوچراب سلامت ستکا اولسون دیدی یولداشلاری ایتدیلار بوننك کبی نجس وز یانکار
ایتکا بوننك کبی دعا نیچوك قیلورسز عیسی عم ایتدی تیلیم یاوز اوکرنمسون و سزننك
قولاغنکز یاوز سوز ایشتمسون دیدی پادشاه بولغان کشی کا بوترسه لر قتی عیبدر
پس پادشاه اولدرکم قومی آنی سوه و اول قومن سوه اول پادشاه کم خلق آنی سومیه
اول پادشاه اولماز دیدی زیرك ایتدی هرنی ایتدنکسه ایشتوب قبول قلدم زیرا دولت
مصلحتدر دقنی نه تیلا کننك بار ایت دیدی زروی ایتدی تیلا کم شول بارچه طایفه دن
قاننکده حرمتم آرتق و سوزم مقبول اولغای هر کم اوز قومن قدرلسه اوزبن قدرلاکان
بولور و هر کم تنکری تعالی عزیز قیلغان کشی نی خور توتسه اوزبن خورلاغان بولور
اکر وزیرننك پادشاه یاننده سوزی مقبول بولماسه باشقه خلایق یاننده نیچوك مقبول
بولورتته کم اول قارغه بالاسی ایتدی حکایت زاغ زروی ایتدی ایشتدم که بر
قارغه ننك بر قزی بار ایدی شکلی کورکاو تیلی شکردن طتلو جلوه وقتنده طاوس
عزبن و غیره ایلار ایدی تورلو قوشلر سمن زارده آننك عشقی داستانین اوقورلار
ایدی مکر بر بایغوش بو قزغه عاشق بولوب اول خوبلر سروری ایله جفت بولماقچی
بولوب جاوچی یباریب آناسندن صورادی آناسی بورنی مصلحت کوروب قزی ننك
یاننه باریب ایتدی ای چکر کوشم یاق یاقدن اولوغ لر سنی جان کونکلدن صورایلر
لیکن بنم سنی شوندابن کشی کا بیره سم کیلادر ایدی کم اول سننك بیوروغنکده
اولغای ایمدی فلان بایغوش جاوچی یباردی بنکا کوره بارچه سندن اول موافق زیرا
هرحالده سنکا مطیع و منقاد بولور اکر یخشی توتسانك شکر ایتار و اکر جور ایتسانك
هیچ برکشی کا شکایت ایتمز قز ایتدی ای آنا هرنی ایتسانك منم طنچلغم و راحتلغم
اوچون ایتاسن لیکن ایرم یواش بولوب منم قولیم آستنده بولسه باشقه قوشلر آراسنده

آننك نی قدری و نی حرمتی بولور ایرم قدرسز حرمتسز بولغاچ قرندا شلریم آراسنده
منم باشم توبن بولور پس بنی کیم ننك خانونی دیب قدر حرمت ایتارلر آلای بولغاچ بو
خورلقغه راضی بولمام دیدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدیم اگر سننك یانکده بنم
قدرم بولماسا ملکونکده هیبت و دشمان آراسنده قورقو قالماز آلای بولغاچ پادشاه‌لق
باشقارولماس زیرك ایدی بو سوزلرنی جان قولاغی برله طنکلامق کرك سن دخی بنم
ایشمده غافل بولماغایسن اوز مصلحتنکدن بنم مصلحتمنی آرتق رق کورکایسن ایشم
آلغه و سوزیم مقبول بولسون دیسنك سوزینك حق لق اوچون بولسون غرض و رشوت
اوچون بولماسون ننه کم بر مسافر ایله آغاچ آراسنده بولدی حکایت مسافر
بادرخت مردمان پرست زیرك ایدی ایشتدم که بر آولده بر اولوغ آغاچ
بار ایدی صناسن تامرلری تحت الثراغه و بوتاقلری ثریاغه یتمش ایدی بپراقلری
لطیف صناسن ارم باغندن قالدی یاخود آب حیات برله صوغارلش اوچماق هواسی
برله تربیه لنمش یاخود مریم کرامتیله یشارمش حرما آغاچی ایدی اول ولایت قومی
یوزلر ین طپراغه اوروب اول آغاچغه تابنورلر ایدی برکون اول آولغه بر مسافر
کیلب خلق ننك آغاچغه تابنغانین کوریب اول قومنی ملامت ایلدی ایتدی ای احمقلر
تنکریدن قورقمایموسز بو بر آغاچ کوزی یوق قولاغی یوق یورومك کا آیاغی یوق
سزکا نی فائده نی ضرر تیکوررا آلمای بونکا نی اوچون تابناسز دیب کیچ بولغاچ آغاچ
یاننده هیچ کم قالمادی مسافر قولنه بالطا آلیب اول آغاچنی کسر کا باردی آغاچ اچندن
شیطان چقردی کم های بنم سنکا نه زیانم تیکدی نی اوچون بنی کیسرسن دیدی مسافر
ایتدی سننك عاجزلقنکنی خلقغه بیلدرمك استیورم تا کم آزوب کمراه اولسونلر شیطان
ایتدی بو ایشنی تاشلا بنی کیسوب سنکا نه فایده بولور اگر کیسماسنك هر کون سننك
یاصدغنك آستنه بر مغربی آلتون قویایم آز زمانده بای بولورسن دیدی مسافر بونی
ایشتکاچ کیسمایچه قایتوب کتدی واقعا بر نیچه کون ایرته تورغاچ یاصدوغی آستونده
برمغربی آلتون بولور ایدی آندن صونك آلتون بولمای باشلادی پس مسافر ینه

بالطا

بالطا آلوب آغاچنی کیسر کا باردی ایرسه شیطان فیقردیکم دغی نه اوچون کیلدینک
تیز قایتوب کیت شول کورکان فایده‌نك سنکا یتر و الّا بالطانك بیلان باشنکنی صوقوب
یاروب میینك نی آغزورمن دیدی بونی ایشنکاچ مسافرنی قورقو توتدی تیز قاچیب
قایتوب کتدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدم که سوزنی غرض اوچون سو بلامیاسن
اکر مسافر اول آلتونغه طمع قیلمسه آغاچنی کیسر ایدی چون غرض اولدی مرادی
حاصل اولمادی دغی بیهوده و فایده‌سز ایش ایشلامکا یسن ننه کم اول باشمانچی ایشلدی

حکایت کفشکر بازن دیبا فروش

زیرک ایندی ایشندم که بر غریبچی
بار ایدی و آننك برماطور خاتونی بار ایدی دایم خاتونی خصوصنده تشویشده ایدی
بر کون کوردیکم بر کشی بازارغه بر تیلوکان کتورکان حریرچی بونیند این قوش ونی
هنری بار دیب صوراغاچ اول کشی ایتدی بو قوش تیلوکان هنری ایوده هرنه کورسه
ایو ایکاسنه ایتادور دیدی حریرچی ایتدی نی بخشی نرسه تابدیم دیب صاتیب آلیب
ایو بنه کتوروب خاتوننه ایتدی بو قوشنی بخشی صاقلا بو قوش ایوده نه کورسه همه سین
بنکا ایتور دیدی خاتون ایتدی نه نرسه مزنی کورسون الّا اوزی غایت قورقدی چونکه
بو خاتوننك بر باشمانچی یکت اویناشی بار ایمش برکون باشمانچی بیاغی عادتیچه
خاتون یاننه کلکاچ قوشنی کوروب بونیندای قوش دیب صورادی خاتون ایتدی
بو غماز قوش ایمش زنهار بوننك آلدنده بنکا یقین کیلمه دیدی یکت ایشتوب کولدی
خاتونلرننك عقلی کم دیب راست ایته لر بوننك کبی سوزکا کم ایشانور بوننك
ایتورکا تیلی یوق اشارت قیلورغه قولی یوق دیدی آندن یکت مغلّظه آند ایچدیکم
بن سننك بیلان یاتورمن صونکره آلانم نی بوزینه کوزینه سورتارمن ایتکانین ایتمکانین
شول چاقدا کوروررسن دیب خاتون برله یاتدی صونك باشماقدن قالیب چقارغان
کبی چقاریب تیلوکان ننك بوزینه کوزینه سورتغه کا کلدی تیلوکان بیك آچغوب تورا
ایکان یکت ننك آلاتنین آشارغه بیره تورغان ایت کیسا کی دیب ترناقلری بیلان
شونداین بابشدیکم قالب باشمافغه برامزلق بولدی آورتقاننه چدای آلمای خاتونغه

چقردی کم‌های سن اوز آعضانکنی آچیب بو بدبخت کا کورسه‌تچی سنکین کوریب
مینکین بیارماس میکان دیب خاتونن کیلیب آعضاسین آچوب کورسندی ایرسه تیلوکان
ایکنچی آیاقی بیلن آنی دخی برک توتدی اول حالده خریرچی کیلیب کردی ایدی
باشماقچی بیلن خاتونغه نی بولغانین صوراما بو حکایتنی آننک اوچون دیدیم
فایده‌سز ایشنی ایشلمکده ضرردن باشقه هیچ نرسه بولماس زروی ایتدی هرنه
بیوردینک مطیع بولدم بسم الله دیب قدم اوردیدی بونلرننک تدبیری بونکا یتشکاچ
برکوکارچین کم آغاج باشنده بونلرننک سوزین طنکلاب اوتورور ایکان اوز
آلن ینه اویلادی که بو ایکی جانوار بر بر بسی برله اتّفاق ایتوب عهد برکتدیلر بو اتّفاق
برله مرادلری حاصل اولاچغنده هیچ شك یوق بوپادشاه بولوب قپوسنده غلبه‌سی
آرتمزدن اوّل بن دخی بونلرننک اتفاقلرینه کیرایم بلکه برمرتبه آلورمن دیب آغاج
باشندن اینوب یوزین برکا قویوب پادشاه‌لق مبارک بولسون عمر و دولت وناز
وعزّت برله اوزانسون دیدی کوکارچیندن قایدان کیله‌سن دیب صورادیلر ایرسه
کوکارچین ایتدی بنم ایویم اوشبو آغاج اوزرنده در برکیچه سزننک صحبتنکز ایله
مشرّف ومغتنم بولوب اتّفاقنکزنی ایشتوب طپوده قوللقده بولمقغه بیلمنی بغلدم بنکادخی
نه ایش ونه قوللق بیورسنکز کوچم یتدوکی قدر اقدام قیلابن دیدی زروی بونی
ایشتوب یواق شاد بولدی ایشننک اوّلنده تنکری تعالی برکا برننک کبی نازك
وموافق یار روزی قلدی دیب کوکارچین ننک کلدکین خوش کوردی یخشی کون قویاش
چقغاندن اوق بیلکولو بولادر شکر کلدینك وشاداق کتوردینك قولیمزنی قناتیمزنی
آرتدردینك بو ایش مبارك بولماغنده هیچ گمان یوق زیرا سعادت ایشکی ننک آچقچی سن
دیب اتّفاق قلوب کوکارچین نی ایلچی ایتوب قوشلرغه ییاردیلر بس کوکارچین توغری
کونکل توکّل وتوقّع بیرله بر اوبوب اوچوب کتوب بر نیچه وقتدن قوشلرننک توراتورغان
یرلرینه یتدی قوشلار بونی کوریب قارشو کلوب کورشدیلر وماحضر طعام کتوردیلر
قوناق حقین برینه کتوروب ضفره کوترلدکدن صنکره کلمك ننک سببین صوردیلر

کوکارچین ایتدی سزننك هنمتنکره کلوب بر نیچه کون مشرّف بولورغه کوبدن مشتاق ایدیم امّا شمدیکی حالده فلان یرده زیرك آتلی بر ایت کم شجاعتی آرسلاندن آرتق رق وهمّتی تاغدن بیك رك یاوز خلقین تاشلاب پادشاه بولورغه قصد قلوب بن قولینی سزنی دعوت قیلورغه یباردی اکر کلسه نکز هرکز زیان اولمز هیچ برکسه دن کوچ کورمزسز آوچیلر شرّندن امین اولوب ثیلا کان یرنکزکا قونا قلاب تورلو تورلو اورلیقلر آشار سز دیدی قوشلر کوکارچین اوکوتین قبول قلدیلر بر کزدن خاص وعام بر یرکا جمع اولوب کوچلر ینه کوره هدیه لر آلوب بولغه چقوب اوردوغه یاقین کلکاچ کوکارچین آلدن کلوب کلدکلری خبرین بیردی زروی قارشی چقوب آنلرنی قدرلب پادشاه طپوبسینه کتوردی وهر بر ینه یرکوستریب براو بوب توردیلر زیرك دخی فصیح تیل اوز اثیب هر بر ینه نواخت ایتوب یول زحمتندن صوردی قوشلر کوکارچین وصف ایتدوکین معاینه کوردیلر شکر وثنا قلوب زیرك ننك قولین توتوب بیعت بیردیلر قوللق قوشاغین بیللر ینه بغلیوب وفاطوقن بیونلر ینه کچوردیلر وآندن صنکره کوکارچینی آو جانوارلر ینه یباردیلر آنلرغه باریب بو خبرنی سویلدی آنلر خود ایشتمشلر ایدی صدق قدم برله یوروب طنلو تیل برله مرحبا قلدیلر کوکارچین بر زمان زیرك مدحنه مشغول بولدی بنك جان دل برله کورمككا مشتاق بولدیلر وایتدیلر ایت ننك وفادار حق شناس وضعیفلرنی صاقلاغوچی ایدوکنده هیچ شك یوق البتّه بزنی برتقوچیلردن صاقلامق آننك قولندن کلور دیدیلر مکر آرالر ینده بر زیرك قویان بار ایدی دیندار ودانش برله آراسته ایدی ایتدی عجب سز نیچوك احمق لر بیلماینچه کورماینچه بر محال شکل لی ایش کا ایشاناسز هیچ بیلمایمو سز برکشی ننك بر کشی کا آچیغی کلکانده ایت کا اوخشاتور ایت بر نجس جانواردر پادشاه لقغه نسب کرك کوکارچین ایتدی بو فاسد خیاللردن کچوب پادشاهلق هواسنده همّت قنات بیلان اوچماق کرك اکر نسب بولماسا هیچ زیان یوق یخشی رق نسب وکورکلو بزك پاشاه ننك عدلیدر اکر عدل لیك بولماسا نسب ننك نه فایده سی بولور اصل دولت مروّت کرك

کم کشی ننك کند و ذاتنده بولسون نسبنده اولمق دن نه فائده هر کشی کا معلوم هر بر کیکده پیار اولمز و هر بر تیمور قاچ اولمز و هر بر صدفده انجو بولمز اتنی نجس جانوار دیه سن اصحاب کهف ایتنه نجس لیك نه زیان ایتدی کم تنکری تعالی آنی ایرنلردن حسابلاب وثامنهم کلبهم بیوردی بلعم باعوره آدمی لق نه فایده ایتدی دانا و عاقل کشی اولدورکم همیشه اوز عیبین استه یه اکر اوز بنده عیب تابسا تیزرك اوز یندن کیتر ورکا تریشورنته کم اول دزد دانا ایتدی **حکایت دزد دانا** کوکارچین ایتدی بر چاپك اوغری بار ایدی خلایق آننك الندن عاجز و سرکردان اولمیش ایدی بر کیچه عادتیچه بر بر مظلوم توغری کیلسا آنی تالارغه پوصوب تورغاننده بر کیساك کشی بر زناچی خاتون نی توتوب شحنه کا التورلر اول خاتون قچقرورکم من اوغر یلیق ایتمدیم بنی نی اوچون شحنه کا ایلتارسز دیب اوغری بونی ایشتکاچ اوزی اوزینه ایتدی سن نی ایش ایشلایسن سننك ایشنکدن زناچی خاتون عارلنه دیب اوغریلقدن توبه قیلدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدم که زیرك یاوز خلقین ترك ایتوب خلق غه شفقتلو اولدغندن ایدکو آتی عالم کا یابیلگان اکر بنم سوزیمه ایشانمازسنکز بر زیرك و عاقل کشی تنکرنی بنم ایله یبارنکز کورسون بیلسون دیدی پس اول جانوارلر اتفاق ایلدوب بر عاقل کیك بار ایدی آنی کوکارچین کا قوشوب یباردیلر کیك باقین کیلکاچ کوکارچین آلدان کلوب خبر بیردی زروی قوشلرغه بیوردیکم کیك کلکانده زیرك ننك قارشوسنده آیاغ اوراتورسونلر زیرك دخی اولوغ لق باصدوقینه سویکانب اولتوردی بر نچه اولوغ قوشلردن کوکارچین کا قوشوب کیك کا قارشو یباردی کیك کلوب یوز ین برکا قویوب سلام بیردی دعا قیلشغاچ پادشاهغه یاقین بر کوستردیلر کچوب اولتوردی زیرك یول زحمتندن صوردی و طتلو سوزلر برله کیك ننك کونکلین آچدی کیك دخی قبوللانیب سویلاشا باشلاب هرنی تیلا کی بار ایرسه ایتدی زیرك ایتدی ای جانوارلرننك یخشی راقی بندن امین بولنکز کونکلنکرده شك توتمانکز بنی باشقه اتلر کبك کورمنکز آتار نفس هواسنه اویوب سزی قوب توتوب قاننکزنی توکوب ایتنکزنی

آشایلر حق تعالی عالم السرّ والخفیّاتدر بن اول ایشلردن توبه ایتوب نفس هوابه طلاق
بیروب هیچ بر جانوارنی ناحق رنجتماسکا آند ایتدیم بنم تیکرامده یورنکز قایده
تیلاسانکز آنده باریب اولتلانکز کیک ایتدی سزننک سایه نکزده همه آفاتدن ایمین
بولماقمزده هیچ برشک یوق امّا بزننک قیونلر کیک کتوّمز بر دکل بزطارقاو بوریمز
قایسی مزاورمانده قایسی مزطاغلرده وهر قایسی مزننک بر تورلی دشمانمز بار بوبله
طارقاولقدن پادشاه قوللغنه هروقت کیلا آلمامز پادشاه دخی بزنی صاقلای آلورمی
دیکاچ زیرک زروی غه باقدیکم نیچوک جواب بیرمک کرک زروی ایتدی پادشاه
قوباش کبی در قوباش ننک یاقتوسی نیچک طاغه طاشقه عمارتغه خراباتغه بردای توشادر
اوشاندق پادشاه ننک همّتی و هیبتی وحمایتی دخی تمام بر کاینشور پادشاه ننک عدلی
عالم کا یایلوب لشکر جمع بولغاچ سزننک پادشاه رعیتی اولدیغنکزنی بیلورلر هیچ بر
دشمان یانکزه کیلماس دیدی کیک ایتدی دخی بر تیلا کمز بار کرچه بز یواش وضعیف
بولساقده پادشاه بزننک مالمزنی هردایم صوراب اکر بزکا کوچ ایتکان کشی بولسه عدلیتک
ایتوب آندن کینه مزنی آلسون هیچ بر کمنی خور حقیر کورمسون ننه کیم خسرو کازر
ایشکنه ایتدی حکایت خسرو باخر کازر کیک ایتدی ایشتدیم که خسرو
رعیّتی حقنده غایت شفقتندن هیچ بر ایشده غافل دکل ایدی بر مظلوم بر ظالم دن
شکایت ایترکا کلکانده حاجبلر رشوة آلیب ظالم نی یاقلاب مظلومنی کرگه ای بیارماسونلر
دیب بر بیناک باوغه آلتون قنکغراولر تاقیب بر باشین تخت آیاغنه و بر باشین
سرای ننک طشنده بر باغاناغه بغلاتغان ایردی هر کم بر ودن جور وجفا کورسه کیلیب
اول باونی تارتار ایردی پادشاه خبردار اولوب اول مظلومنی چاقر یب ایشینی بتورور
ایردی بر کون سرای تیکراسی خلوت قالوب بر قورچانغی ایشاک چیقوب اول باغاناغه
کیلیب اشقونا باشلادی باو تارتیلیب قنکغراولر شالترادی خسرو اوزی توروب
تام کنارنه کیلوب قاراسا ایشاکنی کوردی کیم قورچانغی آریق بوکم ننک
ایشاکی دیب صورادی ایتدیلر بو بر کازر ننک ایشاکی ایدی ایشاک قارتایوب

قور چانغی بولوب ایشکایارامای باشلاغاج اورامغه چقاریب بباردی نچه وقتدن بیرلی اورامده یوریدر قایسی کشی قزغانیب بر آز صالام بیره‌لر بیرمسه‌لر آچ یوریدر دیب‌بلر حسر و کازرنی چاقرتیب سن ایشا کنک ایشکایاراغان وقتدا طماغین تویدروب ایشکایارامازبولغاچ نیک قوالاب چقاراسین بار ایمدی بو ایشا کنی آلیب طماغین یخشی تویدوردیب بیوردی هم بتون شهرگا هیچ کم طواری ایشکایارامزبولغاچ قوالاب بیبارمسون ایوده توتوب طماغین تویدورسون دیب منادی قیلدردی بو حکایتنی آننک اوچون دیدم که سزدغی جهاندارلر جهان نی نیچک صاقلاغانلر بن وعدل بنیادین نیچوک برکتوب خلق غه منفعتی نیچوک نیکورکانلر بن بیلکایسز دیب اکر پادشاه براوکا عقوبت ایتسه رعیّت کاادب وشریعت جاری اولماغیچون بولسون اوزهوس وخشمی غالب اولدقدن بولماسون ورعیّتنی انصافلی وشفقت لی ودیانت لی کشی کا تابشروب برننک اوستمزکادغی دانش اهلی وطبیعتکاوصلاح کاموافق کونکلی اویانق تنکریدن قورقانورغان کشی نی حاکم قویبنکز زرروی ایتدی یخشی ایناسن آفرین ذهننکا اشلرننک حقیقتن بیلاسن ایکان یولداش وکورشی قایغوسین شولای کورورکا کرک برننک تیلاکز دغی بودروسزدغی هرحالده طوغرولیق یولین توتوب برننک وفامزغه بیل بغلیه‌سزپس کیک زیرک وزرروی ننک سوزلرین ایشتوب همه‌سین کونکل لومنه یازدی دعاقیلوب کوکارچین بیلن کیرو قایتوب کندی قایتوب یتوب یاقی یاقدن جانوارلر جمع بولغاچ کیک زیرککننک ایذ کو سیرت لوغین فصیح تیل وشیرین عبارتله بیان قیلوب خاطرلرین روشن قیلدی تمام جانوارلر شاد بولوب زیرککننک طاعتن جان وکونکل ایله قبول ایتدیلر براقلنوب بولغه چقدیلر کوکارچین حاجب رسنچه آلدان باریب جانوارلر کلدکین خبر بیردی زیرک ایتدی هرچند آنلرننک کونکلی برننک قورقومزدن صاف وتصورلری برننک مکرمزدن خالی بولساداا امّا برننک شکلمزننک هیبتی آنلرننک نهادنده قایمدر بزکا یقین کلکاچ بلکه بزدن قورقارلر یاایسه برننک عهدمزنی حیله دیب بلورلرننه کم تولکی ایله اتچ آراسنده اولدی

حکایت

حکایت خروس بار و باه زیرك ایتدی جهان کورکان و توزاقلر اوزکان وتولکی حکایتن کوب اوقوغان انچ خانونلری ننك طاوشندن بی مازا بولغاچ بر آز کونکل آچارغه آول یانینداغی بر باغچه غه تماشا قیلورغه باریب قویر وقین آرقاسنه ککر ایتب او جماعدن چقغان طاوس کبی جلوه قیلوب بوری تورغاچ کیفی کیلوب بر یول یاننه توقتاب قناتین قناتینه قاغوب غیرت بیلان قچقردی مکر اول تیکرادده بر تولکی بار ایمش انچ ننك ناوشین ایشتکاچده آنی توتارغه طمع ایتوب تمام حرص برله قاننه بو کوروب باروب یتکونچه انچ تولکی نی کوروب دیوار او ستنه سیکریب مندی تولکی ایتدی بندن نیکا قورقاسن اوشبو یقین دن اوزوب بارا ایدیم لطیف الحان برله قچقرغان هیبت ناوشنکنی ایشتکاچ کونکلم طربه کلدی سننك صحبتنکا مشرف اولایم دیب کلدیم هم دخی بر ینکا خبر ایتایم بلکه سن ایشتمکانسن شوشی آراده پادشاه هیچ بر کشی هیچ بر کشی کا کوچ و زیان ایتمسون همه خلق ظلم و جور اندیشه سن کونکل لر یندن چقارسونلر کوچلی لر کوچ سزلر کا قول سوزماسونلر خلایق بر بر ینسی بیلان ایف کولك و احسان برله ترکالك ایتسونلر کوکارچین بیلان قارچیغه بر اویاده تورسونلر بوری بیلان قیون بر آبزارده تورسونلر آرسلان تولکی کا تواضع ایتسون ایت تولکی ننك طونین یرتماسون تولکی تاوق بیلان همراز بولسون تیلوکان تاوق چبشین آلماسون دیب منادی قیلدردی آلای بولغاچ بنم بیلان سننك آرانکده یاتلیق قالمادی ایمدی دیوار او ستوندن توش صحبت ایتایك دوستلغمز جهانده ظاهر بولوب پادشاه حکمی یرینه کلسون دیدی امّا انچ تولکی ننك سوزینه التفات ایتمای دیوارننك آرتینه ایلانیب قاراب تورورایدی تولکی ایتدی منم بوندای یخشی سوزلریمنی طنکلامای شول یاقغه نی اوچون بیك تکالب قارایسن دیدی انچ ایتدی سوز قیغوسی یوق بو یاقدن بر اوزون قویروقلی ضور قولاقلی جانوار شوند این تیز کیلا توزانینه ییل یتشه آلمای دیدی تولکی بو نی ایشتکاچ انچ قیغوسی قالمادی قاچارغه بر ایزلی باشلادی انچ ایتدی قایا باراسن توقتا کورایك نیندای جانوار ایکان دیدی تولکی ایتدی سننك

سوزینکا کوره اول کیلا تورغان نازی ات کا اوخشای منکا آننک بیلن کورشوده خبر بولمازدیدی اتنج ایندی های نی کا قورقاسن آخر پادشاه هیچ برکم بر کسه کا ظلم ایتمسون دیب حکم ایتکاچ آننک نی حدّی بار بز کا نیارکادیدی تولکی ایندی قایدان بیلایم بو خبرنی ایشتکانمی یا یوقمی بو حکایتنی آننک اوچون دیدیم کم کوب جانوارلرننک آراسنده بزننک موافقتمز خبرین ایشتماکانلری بلکه باردر ایمدی سز قارشی بارنکز آنلر سزدن اورکاسلر تمام آنلرننک شکی شبهه سی بتسون دیدی پس کوکارچین بیلن زروی قارشی باروب هزار نواخت بیرله پادشاه حضرتینه کتوردیلر وآنلر دخی عزّت واکرام بیرله دعاوظیفه سین بر ینه کتوروب اوزلرین پادشاه قوللوغنه مخصوص قلدلر واطرافدن جانوارلر ایشدوب حاضر کلدیلر زیرک پادشاه لقغه وزروی وزیرلیک کا قرار توتدی آنلر کبی ضعیف وخور جانوارلر آراسنده اتّفاق واتّحاد اولملق برکاننده ویاوزایش نی ترک ایتمک ایله ایل توتدیلر کوب خلایق آنلرننک حمایتنده ترکانک ایتدیلر

باب سابع شیر وشاه فیلان حکایتیدر ملکزاده ایتدی دیمشلردر کم فیللر تورا تورغان برده ضور قوتلی وهیبتلی فیل تمام هندستان فیللرینه پادشاه بولمیش ایدی بر کون آننک حضرتنده سو یلندیکه فلان یرننک اولنی وصوی یخشی ونعمتی بول لطیف چمنلر ونورلی یمشلری بارصناسن کم اوجماح روضه سیدر وخوب آوازلو قوشلر لطیف الحان برله شونداین صایرایلر کم کشی ننک عقلین اوّاره وکونکلین اشفته ایدرلر وبر قوتلو وعدل وانصاف ایله آراسته سخاوت وکرم برله پیراسته آرسلان اول یرده پادشاه بولوب واول کلستان آننک شکارکاهیدر واول اطراف ننک یرتقوچی لری آننک طاعتنه بوبون بیرمشلردر شویله کم بر لحظه آننک بیوروغندن طشره بولمازلر ایرته کیچه یمک ایچمک وتنعّمه مشغول بولشلردر صناسن فی عیشة راضیة فی جنة عالیة آنلرننک شأننه کلمشدر چون فیللر سلطانی اول یرننک وصفن ایشتدی ایرسه اول یرکا بیلک فرقدی صبری قالمادی ننه کم دیرلر فیل هندستانی توشنده کورسه باؤین اوزارا اول سلطان ننک آغا اینی ایکی وزیری بار ایدی بریسی هنج آطلی جهان کورمش

وایشلار صنامش ایدی وبریسی زنج آطلی قان توکگوچی وفتنه قوباروچی ایدی پس
اول ایکی وزیرنی خلوتکا چاقریب ایتدی بنکا لشکر جمع ایدوب اول یرنی باریب
آلماق مشکل دکل آسان درسزنی مصلحت ونی تدبیر ایدرسز دیدی هنج ایتدی کشی کا
پادشاهلق حق تعالی یاردمی بیلن بولور وآننك اوچون پادشاه تمام خلقدن عقل لی رق
بولور پس بو ایش نی سز یخشی رق بیلورسز امّا بن دانا کشیلردن ایشتمشم قولغه
کرمکان نرسه نی آلایم دیب قولداغی نرسه نی تاشلامق یخشی دکل اول یرنی آلایق
دیب بو یرمزنی تاشلاساق اول یرنی آلساق یخشی آلماساق بو یرمز قولمزدن کیتارنی
قدیر مشقت چیکوب صنکره اوکونچ کا قالورمز ودخی دیمشلردر اوچ ایش بیك قانیغ
اولوغ کناه دربریسی بی کناه قان توکك ایکنچی سی حق سز باشقه لرننك مالین استمك
اوچونچی قدیم بورتنی یقماق اول ایکسندن بورت یقماق آرتق در ودخی بیلمك
کرك حق تعالی برقولنه عنایت نظربن ایتماینچه آنی بر اولوغ دولت کا ایرکورمزشمدی
اول آرسلان اولوغ پادشاه در وهم شاهزاده اصلی اولوغ ونسبی بیلکولو حکمی روان
پادشاهلیق آنکا آتادن بابادن میراث قالمش درو آننك سنکا هرکز زیانی تیکانی یوق
نی نرسه نی بهانه قیلوب بو ایش کا اقدام ایدرمز هم آرسلان آنداي ضعیف جانوار
دکل آننك ایلینه باصوب کرورکا بو ایش ننك آخرین صاغشلامق کرك وآننك
کبره بیك چیقا چق برلار بن اویلامق کرك وضرور بولماغان ایشنی ایشلامکدن صاقلانو
کرك دیدی آندن شاه زنج کا فاراب سن نی مصلحت کوراسن دیدی زنج ایتدی هنج ننك
سوزی مصلحت در امّا آرسلان ظالم در ولایت نی آننك قولندن آلیب خلایق نی
آننك قهری چنکالندن قوتقارمق عین عدالت در چون شاهننك عزمی آنکا مایل
بولدی اول ایشکا شروع ایتوب وبو اندیشه عمله کتورمك کرك هنج ایتدی ایشلرننك
اوّلین وآخرین صاغشلاب آنتدن قورقغان وخطرلردن قاچقان کشی لر زمانه احوالین
صناب ایتکانلار اوز ایوی ننك ایشکی توبنده تولکی ننك قوّتی بات کشی ایشکی
توبندا کی آرسلان ننك قوّتندن آرتق دیب کوب لشکر جمع ایتوب بات بورتغه

بارماقده کوب خطر بار دنیا بدنام‌لغی وآخرت شرمسارلغی حاصل بولور نیچه
بی‌کنا هلرننک سلامت شیشه‌سنده صافلانوب توراتورغان قانی‌یرکا توکولورا کر
دشمن‌غه ظفر تاپسانك فبهاو الّا تنکری اول کوب عسکرکا بلا یغمور ین یاغدرسه
باشنك سلامت قورتولدو غینه راضی بولورسن دیکان سوزننك معنی‌سن اول چاقدا
بیلورسن عسکر فریلوب مال تلف بولسه بنه عسکر جمع ایتمك کا البته مال کرك مال
بولماسا دولت ومصلحت و پادشاه لق نیچوك صافلانور پادشاه یوقسول بولسه عسکر آندن
قورقمازنی قدر وعده بیروب دوستلق کورستسه ایشانمزلار بیرکانین آزسونورلر امّا
پادشاه‌ننك مالی کوب بولسا آزغنه نرسه بیرسه کوب شکر ایدرلر صاران بولسه کاغذ ادر
دیرلر و بو ایشده قوّ تنکا طیانمه آرسلانلر دلیر وخصم افکن وزهره‌شکن بولالر کورمز
میسنکه برکشی بکت لیك ایتسه آرسلانلر دیب آرسلانغه اوخشانیب مدح ایترلر هر
چند سزننك کوده‌نکز بیلان شهرلر و محکم دیوارلر اوانماق بولور امّا آنلرنی صنامق
وآنلرننك ترناقی‌ننك زحمتین بمك کرکز اکر مغلوب بولورسانك جهانده ملامت
وبدنام قالورسز شاه زنج کا باقیب سن‌نی ایتورسن دیدی زنج ایتدی هنج هرنه که دیدی
حکمت تیزلکندن ودانش اثرندن در امّا اول وقت‌دن بیری کم جهان وجهان اهلی
یاراتیلمشدر پادشاهلر پادشاهلق وولایت استیوکلدیلر وبری بریندن آرتقلق
دلرلر وهم کو بیسی استیوب تابدیلر پادشاه همتی البته سوداکر همتندن کم بولماس
زیرا سوداکر آزفایده اوچون جمله مالین غرق اولقدن قورقمایچه که کا قویوب
سوداغه کیتر بزنی نرسه دن قورقامز شمدی اول آرسلان قان توکلوچی ظالم پادشاه در
رعیّت آندن عاجز قالمشلر در وآننك عسکری آندن قورقمشلر در آننك شرندن
قورتیلوب بر عادل پادشاه حمایتنه صغنوب بانکا پادشاه وتازه دولت تابوب آننك
سایه‌سنده جاه ومنصب غه ایر و شورکا بر چاره استیورلر بزنی کورکاچ بزکا نصرت و یاردم
ایتمك لر ینده مشك بوقدر آندن پادشاه هنج کا بوننك جوابی نه‌در دیو بیوردی هنج
ایتدی اوشبو سوزننك احتمالی محال دکلدر الّا بزننك طبیعتمز آنلرننك طبیعتنه

موافق دکل آنلرننك برننك بیلن اُتْ توغاقی ممکن دکلدر و بو مشهور مثل درکم اُتْ اُتْ
بیلن طلاشور بر بر بسن تیشلار اکرشول ساعتده بوربنی کورسه‌لر بر بر یسنه یاردم
ایتوب بوریکا یابشورلار چون برننك بیلن آنلرننك آراسنده جنسیّت والفت یوقلغین
بیلورلر بزدن قاچوب آرسلانغه اطاعت قیلورلر هم آنلرننك صوقوش تورلو تورلو
بولور برنیچه‌سی آرسلان کبی خنزیر کبی دشمانغه آشکارا کلورلر برنیچه‌سی قپلان کبی
باریس کبی پوصوب توروب کیننذن یابشورلر برنیچه‌سی آیو کبی اونکاین قاراب
تورورو برنیچه‌سی ایت و بوری کبی تیزکلورلر و برنچه‌سی تولکی کبی حیله وآلدامق
ایله جنك ایدرلر برننك عسکرمز بریاقدن و بر تورلی صوقوش ایارلر آنلر دخی
برکا برکوب بریاقدن جنك ایتسه‌لر قبهاً اکر باق یاقدن کلسه‌لر بز بر یاقدن بریاقغه
ایلانکونچه ایشمز تمام اولور دیدی چون زنج سوزی پادشاه‌ننك قولاغنده وکونکلنده
تامر بایکان ایدی هنج سوزلری هیچ فایده بیرمدی اطرافدن عسکر وبهادرلار جمع
ایلدی و تیمور چیناوچی فیللر نواحت واستمالت بیردی وهر بری آلغه چقوب دشمان
قانین توکوب ولایتن قولندن آلوب یورت ایتوب هواننك اسی لکندن
قورتولورمن دیو یوزتورلی لاف اوردیلر مکر آرسلان‌ننك قول آستونده اغی قارغه‌لاردن
بر قارغه سفرکا چیقوب سفری فیل‌لر بر ینه توشمش ایدی فیل‌لرننك مکرندن خبر
بیلدی و ایندی بونلر کیننذن باریب ولایتنی خراب اینسه‌لر بنم دخی یورتیمنی یقوب
قرداشاریم ودوستلاریم قانین توکارلر بونلر آنده یارماسدین بورون بن آرسلان
خدمتینه باریب احوالی آنکا بیلدرایم بو بلاننك دفعنه برچاره ایدوب ظفر تابسا
آننك حضرتنده یوز صوی حاصل ایدوب مرتبه کامنارمن هم دخی وفادارلق‌نی وحق
شناسلق‌نی برینه کتورمش بولورمن دیب درحال بریندن توروب عزیمت قناطین
آچیب هواغه اوچوب بوراولر قالقانین یاروب قوّت ایله قصد نشانته ایرشدی
وآرسلان‌ننك خواص لارندن برخواص قاتنه باریب ایتدی من یات یردن قورقولو
برلراوتوب کیلامن و بر خبرکتوردیم پادشاه اوز قولاغی برله ایشتسه‌کرك کر اجازت

بولسه آنی شریف سمعنه ایرشدرایم دیدی آرسلان اجازت بیردی قارغا حاضر کلوب
یر اوپوب دعا قیلدی آرسلان بومشاق سوزلر بیلن قارغاننک حالین صوردی قارغا
ایتدی پادشاه حضرتینه معلوم بولسونکم بن اوّل بونده پادشاهننک سایه سنده ترکلك
ایدر ایدیم باشمه سیاحت سوداسی توشوب سفرکا چقوب ولایت دن ولایت کا باراتورغاچ
فیل لر سلطانی ولایتنه یتدیم برکون فیل لر سلطانی مجلسنده سوزدن سوز چقوب بو
ولایت ننک هواسی خوش لیقین واوتلاغی ننک یخشی لیقین فیل لر سلطانی ننک
قولاغنه ایشتدردیلر خاطری رغبت قیلوب بو ولایت نی آلماغه حاضرلنب قالین عسکر
برله بولغه کردیلر ایمدی بوندن کوب بیراق بولسه کرك نیّت لری آنکلاماسدین
شبخون ایدوب ولایت نی آلماقدر ایمدی نه تدارك ونه فکر بو اولوغ بلانی دفع
قلمقده در ایتمك کرك دیدی بو خبردن آرسلان ننک کونکلنه قورقو توشدی دانا
وایش کورکان عسکر بنی جمع ایدوب وبو قضیه ء آنلارغه بلدروب بو ایش ننک
چاره سی وبو زحمت ننک دفعی نیچوك بولور دیدی هر قایسی اوزی ننک بیلکانین
ایتدی آندن صنکره شاه آنلارننك آراسندن برکونکلی قوی وزهره سی بتون آرسلان
وبر جنك استیوچی وکینه چکوچی قپلان وبر صفلر یرتقوچی وخصم قابوچی بوری
وبر مکار آب زیرکاه فتنه جوی تولکی نی خلوت کا چاقریب مشورت قلدیلر اوّل اول
آرسلانلار اولوغ سی کم آطی شهریار ایدی آنکا باقیب ایتدی سن نی ایتورسن بو
قتی آغر ایش دن نیچوك خلاص بولور رمز دیدی شهریار باشین کوتاریب ایتدی ای
پادشاه بزنی بو بلادن الله تعالی قوتقارسون لیکن چون دشمان بزکا قصد ایتدی بزننك
ایشمز ایکیدن خالی دکل یا آنلارغه قارشی توروب صوقوشماق کرك یا ایسه صوقوشماي
توروب قاچیب کتمك کرك هله الحمد لله بز مبارزلك وبهادرلیق بیلان شهرت تاپیب
بتون عالم خلقی بزننك بهادرلقمزنی مدح ایده لر البتّه بزکا صوقوشماق کرك الله غه
شکر بز آنلر اوستنه بارمادوق آنلر بزننك اوستمزکا کلدیلر امیددر که آنلرننك
مکرلری اوز باشلر ینه کلوب ظلملری آشکاره بولوب بزننك ایدکو آطیمز عالم کا

یابیلا اگر نعوذبالله تنکری تعالی آنلارغه نصرت بیروب بیز قربلساق شهادت مرتبه سینه ایرو شورمز آمّا عورت اوغلان ملک خانمان نی قالدروب قاچونی تنکری تعالی کورستمسون اول وقت یخشی آطمز جهانده یاوز بولوب خلایق آراسنده بدنام بولورمز ودیمشلر درکم یمان آط برله دنیاده توروودن یخشی آط برله اولمک یخشی راقدر نته‌کم اول بر معزول پادشاه بر منجم‌کا دیدی **حکایت پادشاه با منجم** آرسلان ایندی ایشتدم که بابیل ولایتنده رسم وعادت شوبله ایدیکم پادشاه‌لیقغه قویماق وکیر وعزل ایتمک رعیّت اختیارنده بولور ایدی قورغه براغوب کم‌ننک آدینه چقسه آنی پادشاه ایدوب وآنکا جان وکونکل برله منقاد اولورلار ایدی پس حادثلر نچه بر پادشاهنی تخت‌کا اولتورغوب یکرمی کوندن صنکره عزل ایتمک بولدیلار ایرسه مسکین پادشاه اوز اوزینه ایتدی اگر تخت‌کا اولتورغان وقتده کون‌ننک ساعت‌ننک یخشی وقتین قاراغان بولسا ایدیم بلکه تخت‌دن بوزدوندرمز ایدی چون اوّلنده قارامادیم باری آخرنده بر خوش ساعتده تخت‌دن توشایم دیب بر اوز علمنده کامل منجم حاضر ایتدروب ایتدی بر مبارک کون ویخشی ساعت اختیار قیل‌ بن اول کونده واول ساعتده تخت‌دن توشایم دیدی منجم صوردی که طالعنک قایسی برجده وبا شنک‌نه قدرر پادشاه ایتدی عمرم یکرمی کوندر آرتق دکلدر دیدی منجم بو سوزکا تعجب ایدوب بو سوزننک معنی سین صوردی پادشاه ایتدی عمر شول بولورکشی‌کا دولت یار بولوب کونکلی مرادی ایله کیچر محنت ایله کیچکان عمر عمر دکلدر بن عمرمدن یکرمی کون منفعت تاپدیم دیدی بو حکایتنی آننک اوچون دیدیم یاوز آد برله عمر ایتودن یخشی آد برله اولمک یخشی راقدر دیدی آندن پادشاه قپلانغه یاقیب سن نه ایتورسن دیدی قپلان ایتدی آنلارننک کوبلیکی وکوچلولیک‌لری ظاهردر اگر بز آنلارغه قارشو باریب صوقوش ساق اوزمزننک همتومزی بیلدرتمش بولورمز اوز قولومز بیلان اولم کندبن بوینی مزغه صالمش بولورمز ابو یمزاو علانچقلرمز بارچه‌سی آنلرننک قولنده اسیر بولوب عفت وعصمت مهری خاندانمزدن کوترولمه بنکا کوره یخشی رق

تدبیرشول بولور بر رسم بیلا تورغان وسوز آنکلای تورغان هنرمند بهادر ایش کورمش
فصیح تیل اوکشی نی ایاچی ایتوب یباراالم باریب نصیحت بالین آنلرننک کینه سی آغوشینه
صالیب قوی غضبلرین ساکن ایتسون آنلر دخی بزننک قومزننک ظفر ولغین بیلوب
کللوکلر بنه پشیمان بولوب قایتوب کتسه لر کرک اگر قایتوب کتمسه لر عسکر جمع ایتوب
شبخون ایتوب آنلرنی قریب کونکلمز مرادین آلاالم دیدی آندن پادشاه بوری کا اشارت
ایتدی که سن نی ایتورسن دیب بوری ایتدی بن عقللو وتجربه ایکالرندن ایشتمشم
تچان سننک اوستونکا بر قوتلی دشمان کلسه یومشاق سوزلر بیله بر آز مال بیروب ویخشی
وعده لر ایله قایتارمق کرک اگرچه مال طتلو اما عزیز جان اوچون فدا قیلماق کرک
آندن ملک تولکی کا قاراب ایتدی او شبو تدبیرلرننک قایسی یخشی دیب تولکی ایتدی
ایش او شبو اوچ ایشدن باشقه بتماز یا صاح یا میله یا صوقوش اما آنلارغه قارشو توروب
صوقوشماق موافق دکل چونکه قومزننک هر قایسی ننک نیندای ایش کا یارار لیقی
ونچوك صوقوش ایده چکی معلوم دکل آنلرنی صنامایچه صوقوشغه بارساق بر
آوچی ننک باشینه کلکان ایش باشمزغه کیلماسون حکایت صیاد تولکی ایتدی
ایشتدم که بر آوچی بار ایدی غایت چابک سوار وآو ایشین بیلور کشی ایدی کوندوز
آوده یورور ایدی وکیچه آونی توشنده کورور ایدی وبر تازی آتی بار ایدی ییلدن
تیزرک یورور ایدی بر کون ایوبنده اولتورغانده تروزه دن بر چیچق اوچوب
کردی ایوننک بر چاعندن بر ماچی سیکریب چیچق نی توتدی آوچی آنی کوریب
سوندی دیدی که ایومده نیندای اوکرن جانوار بار ایمش بوندن چابک جانوار بولماس
ایرته بونی آوغه آلیب باروب صناب قارایم دیدی ایرته تورغاچ ماچی نی قولینه آلیب
آطنه منوب آو برینه باردی یچانلک دن بر ککلک اوچوب چقدی آوچی ماچی نی آتدی
ماچی درحال آنی کوروب قورقدی کیرو ایکاسی ننک قوینینه کیرایم دیب آط باشینه
یابشدی آط اورکوب ایکاسین یقوب هلاک ایتدی بو حکایتی آننک اوچون دیدیم
اوز عسکرنکنی ماچی شکللی چابک دیب بیلوب قوتلی عسکرکا قارش بارما برننک

عسکر

عسکر فیل عسکر بنه قارشی تورا آلماس دیدی قپلان ایندی شبخون ایدەلم تولکی
دیدی بو هیچ بر وجهیلە صواب دکل شبخون شول وقتده ایتمك بولورا کر دشمان غافل
تورسه دشمان اوز ایشنك حاضر وتکالب قاراب تورغان وقتده نیچوك شبخون ایدرسن بر
تووەچی تووەسی ایلە ایتکان کبی اول دغی بر تدبیر ایدر حکایت شتربان باشتر
خود تولکی ایندی ایشتدیم کم بر تووەچی ننك بر تووەسی بار ایدی هر کون توزلاقدن
بر آغر یوك توز تووەسینه یوکلاب بازارغه کتورور ایدی برکون تووەنی قزغانیب بر
آز یال ایتسون دیب قرغه بیاردی تووەننك قویمدن بر قویان دوستی بار ایدی کوبدن
کوروشکانلری یوق ایدی اتفاقا تووە ایلە اوچراشدیلر قویان تووەنی غایت آروق
کوروب قزغانوب ایندی ای قرداش بن سنی اوّل سمور بر طاغ شکل لی کورکان ایدیم
نیك بیك یابوقدونك صورتنك شکلنك اوزکارکان بوننك قوبولغان شریف مزاجنکانه
بولدی شوبله بولدینك دیدی تووه ایندی آی و الله سز کال شفقتنکزدن بن محنتکا توشمش
مسکین ننك حالینی صورادینکز الحمدلله مزاجم صاغ وطبیعتم صاف الّا ساربان (تووەچی)
زحمتندن بو حالکا توشدیم چوق زماندن بیرو هر کون تکلیف ایلە بزاق بیردن حالدن
آرتق اوستمه توز یوکلاب قتی قوالار هیچ قزغانیب بر آز زحمتمنی ینکللایتوکونکلینه
کرماز آزقالبدور کم باشمده قارغا اویاباساسین و بو بلانی دفع ایتمککا هیچ چاره تابمابن
دیدی قویان ایندی اکرچه قضا حکمیلە بو بلایه بیونك بیردونك تنکری امرین
بر بنه کتوردنك اما بو رنج کا دارو و بو دردکا چاره ایلمك کرك بن سنکا بر چاره تاباین
بو بلادن قورتولغیل دیدی تووه ایندی سننك کرمنکدن بوننك کبی نچه لطفلر ایرشدی
اکر بو محنتدن دغی قوتقارسانك اولکونچه سنکا دعاچی بولورایدیم دیدی قویان
ایندی تدبیر شول درکه توز یوکلاب قایتغاندا صودن کچکان وقت صوننك اورتاسنه
ینکاچ چوك تووەچی آری بیری ایتکونچه توزننك یارطیسی صوغه ایزیلیب کیتر بوکوننك
ینکللابورور بر ایکی کرّه شولای ایتسانك تووەچی بوکونکنی ینکلایتوردیدی تووه بونی
ایشتوب عظیم شاد بولوب قویانغه دعاقیلدی ایرته کوسی کون تووەچی تووەنی سروب

توزلاقغه‌کتدی بیاغی عادتنچه‌توه‌کا توزنی یوکلاب قایتغاندا صو اورتاسنه ینکاچ توه
چوکدی توه‌چی کلوب بر نچه‌کره‌توه‌نی اوروب طور غوزغونچه توزننك یارطیسی
قالمادی یوك ینکلا یوب توه راحت بولغه‌کردی بر نچه‌کره‌شو لای ایتکاچ توه‌چی توه‌ننك
مکر ین آنکلادی بر کون توز اورنینه یون یوکلادی توه ایتدی اوخ ینکلایدم بونی
اوکرانکان اوچون قو یانغه رحمت اکر صوغه چوکسام دخی ینکل راك بولور دیب سوندی
صوغه کروب اورتاسنه یتکاچ توه دخی چوکدی توه‌چی توه‌نی تورغوزمادی توه تیلا کان
قدر صوده یاتدی و یونغه دخی تیلا کانچه صوسنکوب شو یله آغر بولدیکم توه اورندن
کوچکا تو ردی تور زنی اونو تدی و توه‌چی کوله کوله توه‌ننك یاننه کلوب بر نچه کره توه‌نی
اوروب تیز تیز قوالادی آغر توه‌ننك یورور حالی قالمادی آنده توه‌چی ایتدی ای
اوزون احمق و ای سیاه‌کلیم بد بخت بر نسنه اوکرندنك و چوق نسنه‌نی اونو تدنك
بنم فکر یم سننك فکر نکدن کم بولور می دیدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدیم کیم
آنلر بزننك اندیشه مزدن فارغ دکل لر در اماصلاح استیوب تحفه‌لر کوند رساك اوزمزننك
عاجزلغمزنی بیلدرتورمز بس بز ایلچی نی شو یله یبار ایك کم سننك شجاعتنك وعدلنك
ورعیّت کا شفقتنك و رعیّت ننك سنکا محبّتن آنکا آنکلاتوب آندن خبر آلسون آندن
بزدخی آنکا کوره حاضر لنورمز دیدی بس بر بوری کم پادشاه‌ننك امینی وحلوتده
مونیسی ایدی آنی اختیار قیلوب ایلچی لیك کا یباردی بو سوزلر ایله کم اطراف عالمده
ظاهر و روشن در کم بن جنك جوی صفلر برتقوچی و جمله حیوانات آراسنده حق
تعالی آدم اوغلینی کزیده قیلمش در آنلر دخی قموغ بهادر لر ین بنکا تشبیه ایدرلر
و قموغ یرتقوچی لر سلطانی من بو ولایت بنکا آتادن بابادن میراث قالمشدر بو
وقتغاچه هیچ کم بنم ولایتم نی آلورغه استمدی و هیچ کم بزننك بیلن جنك ایدوب ظفر
تابمادی و بن دخی هیچ کم ننك ولایتنه یاوز قصد ایتمدیم و هیچ کمنی کوچلاب اوزیمه
یولداش ورعیّت ایتمدیم بوننك کبی کونده بنم آلدمده جان باش اوینا ب وفا
کورستسونلر دیب یادلرنی اوزیمه بلیش و دوستلر یمنی بخشی سوزیم ایله امر یمه مطیع

وفرمانیمه

و فرمانیمه رام قیلدم حق تعالی حضرتنه شکر م کوب و توکّلم قوی در چون تظلّم آیاقین سوز ییب کوچ برله یورطیمز غه قصد قیلدونکز بو ایش تنکری تعالی قاتنده مذموم و شریعتده حرام و مروّتدن یراقدر سنکا یخشی راق شولدر کم بو ایش کا پشیمان بولوب وسلامت یولین توتوب کیر و قایتغایسن والّا ممکن درکم بز ننک عسکر بمز قولنده زبون و تیشلر ینه کرفتار بولغایسز و بو قدر نصیحتکه ایتدیم پادشاه‌لر آیینی و دولتلولار قانونی بر ینه کاسون دیب ایتدیم قورقو و احتیاطدن اوتری ایته دیب اویلاما چون بوری بو پیغامنی تیکوردی ایرسه فیل آچیغلانیب آشفته بولوب شوارق مجلسده هیچ بر اویلامایینچه سفیه‌لردن بر سفیه حیاسی کَمْ پریشان خوی بر کُرانْ فیل‌کا بیوردیکم سن اول آرسلانغه باریب ایت باشلری ننک سویا کین قدح ایتوب اجل شرابنه ساقی بولغان معرکه ایرنلری ننک مجلسین سننک قایدا کورکاننک بار (سنی کورکاننک یوق) وایش ایرنلری جکرلرین قایچ لری اوستونده کباب قیلوب اشادوقلرین قایدن بیلدینک (یعنی بیلکاننک یوق) تکبرلیکینکنی قوی امکان فوت بولماسدین بوزون چاره قیل آلدینک آرننک بیغیشتور اوشبو خطابی کوز ونکا سرمه ایله اوغل قزینک امان بیلمز فیللر قولنده اسیر بولوب خانمان غارت بولتماسدین الکاری اوغل قزینک نی ینا کلاب بر یاقغه چیقوب کیت بز یاروب اول ظلم او تینه یانغان وخشمنک قاچندن مجروح بولغان رعیتنکنی بیغیشتوروب عدلیمز صوی ایله ومرحمت مرهمی ایله دوا قلوب جراحتلرین اونکالتورمز یا ایسه ناموسنکنی باشنکدین کیتاریب بز ننک فرمانمزکا مطیع و منقاد بول هر قایدا تیلاسنک ییر صو اوتلاق بزننک برانمز ایله اختیار قیل والّا هرنه کورسنک اوزنکدن بیل چون ایلچی بو طریق برله پیغام کتوردی آرسلان سکونت زنجیرین اوزیب ایلچی نی برغافغه قصد قلدی کیر و اوز اوزینه ایتدی بورونددن کیلکان عادتنی بوزوب ایلچی نی اولتورمك یخشی دکل دیب تولکی نی چاقرتیب بو سوزکانه جواب بیر ور سن دیدی تولکی ایتدی فیل ننک اوشبو سوزلری اوزی ننک رایی سست لیکی اندیشه سی پریشان لیغی و کونکلی کوزی صوقورلغینه دلیل در

زیرا عقللی کشی اوزی ننك قوّتنه اعتماد قیلماس دیمشلردرکه دورت نرسه نی قدر
آز وحقیر بولسادا اغور کورمك بولماز بری اوت وبری آورو وبری بورج وبری
دشمان هرچند آنلارننك کوده لری قورقونچ ضور بولسادا صوقوش وقتنده قاچاچق
بولسالر زبون بولورلر تنکری تعالی دن فتح ونصرت بولماسا کوب لیك بیلن ایش
بولماس بیلکان کشی لر دیمشلردر عسکر کوبلیکندن قورقما اوز ایشنکده ثابت قدم
بول واند بشه ننك رعیّت اوزرینه خیر وقومنك حقنده نیتننك ایزکو بولوب شرع
قانونین رعایت قیلسانك تنکری ننك نصرت ویاردمی سننك ایله بولور چون احوال
بونکا ایرشدی بزکا دخی درست رای وظفر و کونکل برله دشمانغه قارشی بارماق کرك
ونیچه ضعیفلار ایزکو رای برله ظفر بولوب اوچ آلمشلاردرنته کم اول بورقه اوغریسی
سیچقان بر کتخدا ایله ایندی **حکایت موش** تولکی ایندی ایشتدم که بر درویش
کتخدا بار ایدی وآننك انواع دیانت برله آراسته بر قانع مستوره خاتونی بار ایدی
وآنلارننك بر جفت طاوقلری بار ایدی اول تاوق بورقه صالغان صاین بر سیچقان
اوغرلار ایردی ایری خاتون اوزی هرج اینه تورغاندر دیب هر دایم ملامت ایدر
ایدی خاتونی دخی مغلطه آنطا ایتوب ایر بن ایشاندرا آلماس ایدی بر کون خاتون
اوغری سیچقان ننك بورقه نی اویاسنه آلیب بارغانین کوریب یوکوروب
باریب ایرینه ایتدی ایری کاوب بونی کورکاچ خاتونین قزغاندی هم بر تورزاق
یاصاب سیچقان ننك یولینه قویدی اتّفاقا بو اوغری سیچقانغه بر سیچقان قوناق بولوب
کلمش ایوده قوناق آلدینه قویارغه ماحضر نعمت یوق ایدی اوغری سیچقان قوناقینه
بورقه قصه سین سویلدی قوناق ایتدی سز مشقت لنمانکز من اوزیم بورقه نی
آلیب کیلایم دیب اویادن چقعاچده تورزاقغه توشدی پس اوغری سیچقان قوناق
واقعه سندن خاطری غایت پرا کنده بولوب جانی آچتوب ایتدی بو بیچاره ننك اوچین
قایتارماق کرك امابو ایش بنم بالغوز یم ننك قولندن کیلماس فلان چیان بیلن نیچه
ییل برکا عمر ایتامز بلکه آننك یاردمی بیلن بو دردیم کا دوا ایدوب کوکرا کم صوّتایم

دیب نوروب چیان یاننه باریب غایت تواضع برله سلام بیروب خدمت کورستوب
اشتیاق عرض قیلوب کتخدا قوناغین اولتورکانین واوزی ننک آننک فراقندن
حسرت تلنکانین بیان ایلیوب ایتدی ای قرنداش فکر ایتوب قارادیم قموغ دوستلر
آراسنده دشماندن اوچ آلورغه سندن یخشی راقین تابمادیم ایمدی اکر لطف ایلیوب
اول مرحوم ومظلوم قانین آلیب بزمسکین لرننک دردینه دوا ایتسانك اولکونچه
سنکا ممنون بولور ایدیم وسننك دخی کینه آلماق همیشه عادتننك درچیان ایتدی
هر چند مریخ کبی کین وغضبیله ایچم تولوغ در امّا نیچوك ایتایم ایو یمه کلدینك قوناقغه
تیملك مروت دکل یوقسه برضرب ایله ایشنك بتوروراید یم خاطر جمع بول اول بیچاره ننك
قصاص قلچبن قانلو بوینینه اورورمن دیب سچقان ننك ایوینه کلوب زحل ومریخ
کبی برخبث ایوینده جمع بولدیلر سچقان چیان نی اوزی ننك اویاسنده یاشوروب
اوچ آلتون تنکه آلیب بریسین ایوننك اورتاسنه بریسین اویاننك یاننه وبریسین
اویاننك آغزینه یارتوسین غنه چیقاریب قویدی درویش کتخدا آلتون لرنی کور
کاچ آلیب سیونکانندن اویوب بغرینه باصدی بر آزدن دخی اول اویا آغزینداغی
آلتون نی کوروب طمع قولین سوزوب آلغونچه چیان کتخدا اننك قولین چاغوب
سچقان قانین جان تامریندن آلدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدیم سچقان ننك قموغ
ضعیف لیکی برله بوننك کبی ایش قولندن کلدی ایمدی بزدخی تنکری تعالی غه توکل
قیلوب صو قوش غه حاضرلنایك دیب بتی یازیب بوری نی یباردیلر بتی ننك مضمونی
بودر بیت (بمردی زول دور کن چشم وکین * جهانرا بحشم جوانی مبین) تو چه کال
شیران کجادیده * که اواز وباه نشنیده) شطرنج علمین سزننك هندستان دانا
لریندن بر دانا چیقارمشدر وآنی چیقارغان کشی بیلك عقللی وزیرک واوستاد
کشی ایمش وآنی شویله وضع ایتمش کم اکر بر چابك دست اوستا اویناوچی کشی بولسه
بر فرز ایله بر دایره ده شهمات ایدرکم هزار رخ وفیل عاجز قالورلر ایدی سن شطرنج نی
شویله اویناسن کم اوزاویونونکنی غنه قاراب خصمنك ننك اویونینه کوزینك

صاللی سن اوستادکشی اوزاو بو نینه نیچوك فار اسا مضمنی ننك اوینینه شولای قاراب شهوات اولاچق برلر دن صاقلانور آنکلاماسب بن حیله فرزنین شویله قویارکم سن کوب فیل لر بیلان اوبناب اوبو ننکنی آلغه بیارا آلمای حیرت بارماغین تیشلاب اوباتلی بولور سین چون سن اوزینك ننك نفسنکا بوبلا شیب کوده نك ضورلیغینه تایانیب برننك بور تمزغه باوز قصد ایلیوب کلدینك حق تعالی حضرتلری مظلوملر

باردمچی سیدر بزضعیفلرکا قوت بیروب وارسل علیهم طیرا ابابیل ایتدکی کبی من نکزنی بورننکزدن چیقاروز مز فیللر سلطانی بتی نی اوقوب مضمونینی بیلاکاچ آچیغندن بورینی خرطومی بیلن خرد ایتمك کا تیلادی کنه صبر ایتوب بوری کاجواب بیروب قایتاروب بیارکاچ اوزی هم تورمادی بورپدی فیللر آیاغندن کون یوزین توزان قاپلادی تولکی ایتدی ای پادشاه بیلکل کم هرجانوار برتر لوچوقوشقه اوستادبولورلر قایسی سی شجاعت بیرله آلغه بارورلر وقایسی مکروحیله برله براق تورورلر وقایسی هیبت وصلابت بیرله صفارنی بوزارلر الحمدلله بونلر ننك جمله سی سیننك عسکر ینکده حاضر ایمدی وقت درکم ایش ابرنلری حمیت قوطاسین جانلری ننك بیلینه باغلایوب ناموس صاقلاب اولومکا راضی بولسونلر ودشماندن قاچیب محنث لیك آطین اوزار ینه قبول ایتمسونلر فصــــل

مصاف پیل باشیر آرسلان ننك اوردوسی باننده برضور آغانورغان صوبار ایدی اوردوطرفی تاغ وآری طرفی بولون وچوقورلیق بر ایدی آرسلان بیوردیکم اول بولونغه وچوقورلرغه صو بیاردیلر بولون برزمانده باتقاق وصاز بولدی جمله وحوش صف باغلایوب توردیلر آندن بهادرلر ومبارزلر آلغه چیقوب عسکر یسادی لر تولکی وچقال بوری کبی جانوارلرکیم کوده سی ینکل زك آلغه قویدیلر آیوکیك وآرسلان وقپلان بونلرکبی جانوارلر آرتده توردیلر وآرسلان آلداغی عسکرکا بیوردیکم سز صوننك آری یاغینه چقوب تورنکز فیل لر کیلکاچ آنلردن قاچقان بولوب آری بیری چاپیب بورنکز سزننك کوده نکز ینکل سزکا بورولق آسان آنلرغه

مشکل

مشکل بولور آندن صوغه کروب بر یاقغه چقنکزدیدی بونلار صونی کچوب فیللارنی
کورکاچ قورقغان بولوب آری بیری چاپیب یوروب صونکره صوغه کردیلار فیللار
سلطانی کروفرینه وضورلیقینه ایشانوب آلغه چقوب فرعون کبی بونلارنینك آرتندن
صوغه کردی دورت آیاغی قورصاغنه چاقلی بالچق غه باتدی اول اولاق جانوارلار
قاچوب آرسلانلارغه تبابورودیلار آرسلانلار قپلانلاردخی قاچقان بولوب کیرو
چاپاباشلادیلار فیللار آنی کوروب بزینکدوک بزدن قورقوب قاچالار آرتلاریندن
یتوب هر بر یسبین خرطومزغه آلیب هواغه کوتاریب یرگا اوروب سویا کلاربن
اواتایق دیب سیکروب چاپیب صوغه کیروب مکر باتقاغنه باتوب **ولا تلقوا**
بایدیکم الی التهلکة معنی سنی بیلدیلار پس اول چوقورلارغه مو یونلارینه
چاقلی باتدیلار فیللار باغانا تکلی آیاقلاربن بر یسبین چقاروب بر یسبین باصقونچه
اول اولاق جانوارلار اننلاربن تیربلاربن سویا کندن آیردیلار پس ایمدی کشی
اوزی نینك قوّتنه وعسکری نینك کوپلکینه ایشانوب کشی نینك ملکنه طمع قیلماسون
وهم یورت ایکاسی دخی یورت حقین ورعیت قدربن بیلسون **باب ثامن دوه**
ایله پرهیزکار ارسلان حکایتی بر ملك زاده ایتدی ایشتدم که بر پرهیزکار آرسلان
بار ایدی حلال خور کم آزار غریب نواز ورعیّت پرور هیبت اوتی ورحمت صوی ایله
بوکا قوشولش چهرهسی محبوب ومنظر مرغوب عدل سایهسنده بوری برله قوی شکر
کبی قاتوشوب کل برله تیکانك کبی بر چشمهدن صو ایچرلار ایدی وکوکارچین ایله
قارچیغه رحمت یعموری نینك قطرهلاری کبی برگا اوچارلار ایدی قورد (بوزی) یفلك
قورطی کبی قراز دکانین قازمش ایدی کیمك عطار بازاربن نافه ایله معطّل قیلمش ایدی
وآننك یقیننده بر اورمان بار ایدی کم مدّاحلر آننك لطایف وصفنده عاجز وتیللار
آننك خوشلیغی شرحنده قاصر وانواع ریاحین ورنکارنك چچکلار برله بر یوزبن
خاص الخاص رنك کبی بزهنمش ایدی وهواسی اوجماخ فرقوسی (ایسی) کبی
کونکللاره راحت بیرور ایدی آرسلان وقت وقت تفرج رسمنچه اول اورمانغه باروب

راحت حاصل ایدر ایدی بر کون عادتچه سیران قیلوب بورو کاننده نا کهان آلدینه
بر آیو کلوب چقدی آرسلان نی کورکاچ یوز ین بر کافو یوب سلام بیروب دعا رسمن
بر ینه کتوردی آرسلان صوردی که قایدان کیلاسن و قایابار اسن و نی مقصودینک بار
دیب آیو ایتدی پادشاهننک عمری اوزون دولتی کوب بولسون بن فلان ایلدن
کلامن سلطانم ننک عدلن وجهان توتماغین ومکارم اخلاق ورعیت صاقلاماغین
ایشتوب شوق آطنه آطلانیب صبر ترکنبن اوزایتوب جهد قامچی سی ایله قوالاب
روزکار زحمتندن امین اولوب عمرمنی منتکزده کچورایم دیب حضرتنکا کلدم اکر
پادشاه شفقت کوله کاسن بو ضعیف حال او ستینه توتوب وکرم انکین قولیمه بیرسه اُت
کبی بو قاپوننک ملازمی اولایم بلکه باشقه قوللر ینک شکل لی نظر ینک قویاشی شعاعندن
ذره کبی بیلکولو بولاورمن بیت (جام اجل ورند هد ساقی عمر * دست من ودامن تواین
باقی عمر) آرسلانغه بو سوزلار خوش کلوب آچیق یوز بیرله ایتدی خاطر جمع بول
یادلیق دهشتین کونکلنکدن چیقار مرادینکا ومقصودینکا ایرشتورورمن دیب اوزی
ننک رسمن وعادتن آنکا بیلدروب جانوار ایتین آشاماو جانوار ارنی رنجتمه وبنم حکممه
مطیع بول دیب اوکوت ونصیحت ایتدی آیو دخی دعا حقین بر ینه کتوردی رغبت
بیرله قوللوقغه بیل باغلادی و بیوردوغی وصیته رضا بیردی برزمان بو عهد ووفا کورستدی
قان توکلدن صاقلانوب الناس علی دین ملوکهم ممکین بر ینه کتوردي
کوندن کونکا آرسلان قاننده قربت مرتبه سی آرندی مرتبه وزارته منسوب بولدی
بر کون ینه آرسلان عسکری بیرله سیرانغه چقمش ایدی بردوه دخی کاروانندن آیر یلوب
یول یازیب آداشیب میران بورور ایدی ناکاه آرسلان عسکر ینه او چرادی بوری قپلان
حرصلرندن دوه ایتی بیلن بیرام ایترکا تیلادیلر آرسلان قولنکزنی سوزمانکز
دیب نچقردی دوه ننک مالین احوالین صوروب اختیاری ترکنین قولینه بیردیلر اولدخی
پادشاه خدمتین اختیار ایتدی مدّ منزلی شونکا ایرشدیکم آنکا آیو ننک کونچی لیکی
کیله باشلادی دوه سمر دی شکلی خوش اولدی پادشاه کونکلنده محبت آرندی دوه

نشاطدن

نشاطدن تیر سینه صعمازدای بولدی آیو ایتدی بونکارنیچوك ایتوب فرصت تابایم بر سبب تابیب بودوه نی آرسلاندن هلاك ایتدرمك كرك هلاك ایتكاچ آرسلان اورینه دوه ننك ایتین یاراتیب آشاردیدی برکون آیو دوه كا ایتدی ای قرنداش بنم سنكا بر ایتاسی سوزیم بار اول سوزننك البته فائده سی سنكا بولاچق ولیكین سن بر ساده كونكل لی كشی سن سنكاسر ایتورکا یارامزو دخی دیمشلر دراوچ كشی كاسر ایتورکا یارامز بری ساده كونكل لی كشی كاو بری كوب سویلاشكان كشی كاو بری دخی ایچكی چی كشی كا آنلر سر صافكای آلماسلر ناكاه سوز آرسنده سویلاب كوب خلق ننك هلاكنه سبب بولورلر دوه ایتدی اكر بنكا اعتماد ایتماسنك آنطبرله تأكید ایت دیدی پس بو عهدنی محكم ایتوب بر آولاق یركا باردیلر آیو ایتدی ماضرده آرسلان ننك دین وقناعت بیزه كی بیلان بیزه نكانده هیچ شك یوق امّا كشی ننك خلقی زمانه غه قاراب اوزكارادر آننك اوچون هر زمان ننك بر توری تأثیری بار جانوار دخی نیندای زمانه ابولسه شول زمانه ننك طبیعتی بیلان طبیعتلنور ننه كم اوّل بو آرسلان ننك خلقی كنه كی كیسلكاندن بیرلی ایت آشامق وقان ایچمك ایدی ماضر آنی ترك ایتدی البتّه ینه بو خلقین تاشلاب اوزی ننك اصل خلقینه قایتماقی ممكن در اكر آلای بولا قالساسنكا آننك قانده تورماق بیلك قورقنچ اكر كیما آلسانك حاضر كتكاننك یخشی بولور ایدی دیدی دوه سلیم كونكلندن آیو سوزینه ایشانوب ایتدی هرنی ایتسانك بنی سو یكاننكدن وشفقت ایتوب ایتاسن البته آرسلان قارتایوب اولن كایمش كانیشی اوتمای باشلاغاچ ایسكی عادتنچه ایت آشاب قان ایچا باشلامغی ممكن دردیدی آیو ایتدی ایمدی اوزینك بیلاسن هرنی اینسانك ایت امّا كشی ننك همیشه زمانه تصرفنده اولدوغی جولاه حكاینیدن معلوم در

حكایت جولاه با مار

آیو ایتدن ایشتم كه بر جولاه بار ایدی و آننك بر ماطور خاتونی بار ایدی و بو خاتون ننك بر سویانورغان یكتی بار ایدی اول یكتنی كورمای تو ار آلماس ایدی آخر جولاه خاتونی ننك ایشندن خبردار بولوب ایتدی اوّل بو ایشی یخشی رق بیلایم آندین صونك جزاسین بیرورمن دیدی بر كون خاتونینه

ایتدی ای توغرو هلال بن فلان شهرکا باریب بر قشنی آنده قیشلار من سنکا غرجلق
قالدرادیم ابو ده ایشکنکنی بابیب اوتو رکشنی بیلان قاتشمایمان آطننك چقماسون دیدی
خاتونی ایتدی منم اوچون قایغورماسن کتخدا بولغان یرده بن بانو بولسام کرك بنم
ابو بم بلقیس کوشکندن نازاراق بولورهد هد دخی بول تابیب کیرا آلماس دیدی جولاه
ایسانلاشب چقوب کتدی صونك یاشرتین کیلوب سکی آستینه کیروب یاتدی خاتونی
یخشی آش پشوردی بر چولماككا صالوب سکی آستینه قویوب باشینه بوزکا نیب سویکان
یکتنین چاقرورغه کتدی جولاه چولمك داکی آشنی آفتاب بتورروب ینه او ستون یاتیب
قویدی خاتون قایتیب چولمکنی قاراسا چولمك بوش سکی آستنده ایری ننك آیاقی ننك
باشین کوردی مال نیچوك اکین بیلا کاچ یکت نی قایتاروب بیاروب اشینه مشغول بولدی
جولاه اوز اوزینه اویلادی اگر بو نی کشی کا ایتسام بعضی سی ایشانور بعضی سی
ایشانماس یخشی سی بودرکه قرندا شلاریمه ایتایم نی ایشلاسه لار ایشلاسونلار دیب
یکت ننك کیلکانین بیلمامش بولوب چقوب کتدی خاتون دخی اوز اوزینه ایتدی بوندن
غافل بولورغه کرکمز دیب بو فکرده اوتورور ایدی اتفاقا شول کونلارده پادشاه بر توش
کوروب ایرته تورغاچ توشین اونوتدی معبّرلرین چاقریب صوردی معبّرلر ایتدیلر
اگر پادشاه کورکان توشین ایتسا بز تعبیر ایدرایدك توشنی بیلمای نیچوك تعبیر
ایتایك دیدیلر امّا پادشاه ننك اول توش اوچون تیلك ایچی پوشدی ایتدیلر منادی
قیلدیر ایق ایل ایچنده ایلکه بر کشی تابیلور دیدیلر منادیلر ننك بو کیچه پادشاه بر توش
کوردی توشین اونوتدی هرکم توشنی بیلوب تعبیر ایتسه پادشاه آنکا رمنك آلتون
بیرور دیب چقرهان طاوشلاری خاتون ننك قولاغنه ایشتولوب ایتدی نی یخشی فرصت
تابدیم دیب حاضر چیقوب منادیلره ایتدی بنم ایریم عابده یخشی معبّردر والّا بر یمان
عادتی بار قیناب اولیم حالینه یتکورمایچه تعبیر ایتمز منادیلر ایتدی قیناودن ایش
قالمز کرك بولسه اولتورکونچه قینارمز دیب جولاه نی توتوب پادشاه یانینه ایلتدیلر پادشاه
ایتدی بو کیچه توش کوردوم و توشمنی اونوتدم اگر شونی بیلوب تعبیر ایتسانك منك

آلتون بیرورمن جولاه ایتدی ای پادشاه بن برجاهل کشی توش تعبیر بن بیلمایمن
دیدی پادشاه بیوردی بر آز صوقندیلر ینه صوردی جولاه بیچاره ینه بیلمایمن دیدی پادشاه
بیوردی ینه صوقندیلر جولاه کوردیکم ایش یمان آخر صوقاصوقا اولتوراچکلر اوز
اوزینه دیدیکه مهلت صورایم امیددرکه تنکری تعالی بوبلادن قورتیلورغه بریول
کورستور دیب اوچ کون مهلت صورادی اوچ کون تمام بولغاچ جولاه ننک قورقوسی
هدن کچوب بر ویرانه دن اوزوب بارغانده کوردیکم بر ییلان باشین تیشوکدن
چیقاروب تورور جولاه دن صوردیکم ای یکت بوملالت ننک سببی نه در جولاه قضیه سنی
ایتوب بیردی ییلان ایتدی اگر بن سنکا بونی ایتوب بیرسم پادشاه بیرگاندن بنکانی
بیرورسن جولاه ایتدی همه سی سنکا بولسون بنکا هیچ نرسه گرکمز بوروق باشم قونیلسون
دیدی ییلان ایتدی پادشاه بیرگان ننک یارطیسی سنکا یارطیسی بنکا بولسون دیب بوننکا
اوزینه عهد و پیمان قلدیلر ییلان ایتدی پادشاه توشنده کوکدن آرسلان وقپلان
و برتقوچی جانوار یاوغانین کوردی تعبیری اولدرکم بو ییل عوانلر وحرامیلر وظالم
لر ییلی بولور ظلم ایله مسلمانلرنی اوروبماللرین آلورلار هم پادشاهغه یاغی بولوب
ایل استرلر عاقبت پادشاه قاچندن هلاك لولورلر جولاه بونی ایشتوب پادشاهغه
یوکوروب باروب توشین ایتوب بیردی پادشاه منك آلتون ننککه بیردی جولاه ییلان
یاننه بارمایب توغری ایوینه کتدی بر نچه وقتدن صونك ینه توش کوروب توشین
اونوتدی جولاه نی حاضر قلدروب توشین صوردی جولاه ینه اوچ کون مهلت صوراب
ییلان یاننه باریب ایتدی ای دوست صادق و یار موافق سننك حضورینکا نی یوز
بیلان کیلام سنکا یالغانچی بولدیم خیانت ایتدم ییلاندن بدتر اولدیم ایمدی بن یوزی
قاراغه رحیم ایتوب یاردم ایتسانك سننك عقلنکا و علمنکانه کیم لیك کلوردیدی ییلان
ایتدی ایمدی شول شرط ایله ایتایم کونکلنکدن خیانتنی چیقاریب پادشاه ننك بیرگانیننك
همه سنی بنکا بیرورسن جولاه راضی بولدی سوز برکنکاچ ییلان ایتدی پادشاه توشنده
کوکدن قوبن قوزی یاوغانین کوردی تعبیری اولدرکم بو ییل عدل و امان ییلی

بولور پادشاه کونکلندن کینه کیتوب عدل وانصاف کیلور و جمله خلایق کوزینه پادشاه سوکلی کوربنور اوچسیزلیق و برکت اینار جولاه بونی ایشتکاچ پادشاهغه باروب ایتدی پادشاه تورت منك آلتون بیردی جولاه ایتدی انصافغه کلمك کرك دیب تورت منك آلتونی آلیب باریب بیلاننك آلدینه قویدی بیلان ایتدی ایمدیکی ایتدکنك وفایه منت یوق اوّلکی ایتدکنك جفایه عتاب یوق زیراهرنی ایتدینك زمانه اقتضاسی بوینچه ایتدینك اول وقت سنی خطاغه زمانه قویمشدی ایمدی انصافغه هم زمانه کتوردی بنم آلتونغه احتیاجم یوق همه سنی آلیب کیت دیدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدم که آرسلان نی دخی زمانه آزدروب اوّلکی عادتنه قایتارمغی ممکن در دوه ایتدی آلای بولغاچ بنکا آننك قاتنده تورماق دان نه فایده آیو ایتدی بزایکمز دخی بو قورقونچ لی یرنی تاشلاب کیتساك یخشی بولور ایدی امّا بو آرسلانکم دیانته منسوبدر بو نچه زماندن بیرلی بوننك قوللوغنده توردوق بوندن امین بولماغاچ باشقه لردن نچوك امین بولورمز هم دخی کم کا یلروب صیونورمز بوبر برامین بر یخشی سی بوکم بر بیلان بیلانچیغه ایتکان کبی بو آرسلان نی هلاك ایتوب اوشبو بر ده راحت تورایق

حکایت مار آیو ایتدی ایشتدم که بر ضرور بیلان بر بیوك تاغ ننك اتکنده تورولوب یاتغانده ناکاه اوستنه بر یلانچی چیقاکلدی بیلان ایتدی اکر قاچسام قورتولا آلمام اکر تیشوککا کرسام بولنی بیکلار یخشی سی بوکه اولکان بولوب یاتایم بلکه تاشلاب کیدر دیدی یلانچی فکر ایتدیکه اکر بو بیلان تریك بولسه آلور ایدم حیف اولمشدر باری قفسندن مهره سن آلایم دیدی بیلان کوردیکم یلانچی کتمیور بیلان یلانچی ننك مهره آلماغه قصد ایتدوکین بیلوب بن دخی بونکا بر زخم اورایم دیدی یلانچی مهره نی آلماق قصدی بیلن قولن صوزغاچ بیلان اویله زخم اوردیکه یلانچی شول بر ده یقیلوب اولدی بو حکایتنی آننك اوچون دیدم که بو آرسلان بزنی هلاك ایتوب ایتمزنی آشامزدن بورون بزدخی قولمزدن کیلکان ایشنی بونکا ایتایك دوه ایتدی والله بو بنکا خوش کلمز بنکا کوره یخشی سی بودرکم تنکری تعالی کا توکل قیلوب تورام تقدیرده نی یازیلغاندر شونی

کورام

کورام حاضر آرسلان بنگا بخشی لیق ایتوب تورغانده بن آنکا یاوُزلق ایتمام اکر آرسلان
یاوزلیق ایناسی بولسه توکل برکانده قورتولورمن ننه کم بر اکنچی قورتیلدی
حکایت دوه ایتدی ایشتدم بر اکنچی توفیق دن باشقه هیچ بر بولداشی یوق ایدی
ناکاه بولده بارادر ایدی قارشوسنه بر بوری کلوب اکنچی کا قصد قیلدی اکنچی قاچوب
بر آغاچ غه مندی بوری قارشوسنه کلوب نه وقت توشار ایکان دیب اولتوردی اکنچی
اول قورقو بیلن تورغانده کوردیکم اول آغاچ باشنده بر اولوغ بیلان چولغانیب تورا
اکنچی خیران قالدی اکر آغاچدن توشسه بوری آشایاچق اکر توشماسه بیلان چاغاچق
اکنچی دیدی بو ایکی سی ننک شرندن تنکری تعالی غه صغنایم دیب حق تعالی حضرتنه
یالبارا باشلادی ناکاه بر شیر مرد قولنده بر آغاچ بیلن چیقا کلدی بوری آنی کورکاچ
اکنچی قایغوسی قالمادی شو یله قاچیب کتدیکم توزانی دخی کورنماس بولدی اکنچی
دخی حق تعالی کا شکر ایتوب آغاچدن توشوب یولینه کتدی بو حکایتنی آننک اوچون
دیدیم قاسد اندیشه اری کونکلندن چیقارامین بولورسن تیز مقصودینکا ایرشوب
عاقبتنک محمود بولور آیو ایتدی راست ایتدونک الاعاقل لر صبر تنی قوللرینه آلوب
ایشلرننک آخرینه قارارلار اکر برکشی ده آورو پیدا بولوب دوا ایتماسا شونکار
اوشنارکم براوننک بریاقی یانا باشلاغاچ تنکری تعالی قوتقارور دیب سوندرماسه
بتو نلای یانیب کیدر دوه ایتدی چیچق توزاغی بیلان بورکوت توتوب بولمز بن آرسلان
بیلن نیچوک صوقوش ایده بیم هم دخی سو یا کم کایالک آننک نعمتی ایله تولشدروازی
ننک عنایتی ایله بندن بخشی رق جانوارلر دن بنی آرتق کوروریم ایله آننک آراسنده
قول لیق و مخدوم لیق ثابت اولدی نیچوک ایتوب بوایذکولیک لارنی لونوتوب
حسارت بالتاسین دولتم آیاقنه اورایم اول آراده بر سچقان اینی بار ایدی قچوسنده توروب
آنلرننک سوزلارین ایشتدی ایتدی بوسرنی صاقلامق کرک بر کون کرک بولوردیدی بس
دوه ننک کونکلنه قورقو توشوب صاعشدن آروق لای باشلادی کون کوندن ضعیف
بولدی آرسلان آننک حالین تعجب ایتوب عجبا بومسکین جانوارغه نه بولدی دیر ایدی

و آرسلان‌ننك بر قارغه وزیری بار ایدی بر مسکین‌دوه نیچون شویاه بولدی آننك مالین بیلوب بنکا خبر بیر دیدی قارغه دوه‌ننك ایو ینه باروب مالین صوردی دوه هیچ جواب بیرمدی آخر قارغه بر کون تماشا رسنچه صو بو یینه باروب او تورور ایدی دوه دخی صوا ایچمك کا کلدی قارغه بر تاش آرتینه یاشرندی دوه صوغه باقدی کوردیکه بالقلار اوینار آه اوروب ایتدی نه بختلو جانوارلر سز سر ورنکز دن قورقمای تیلاکانچه فراغت اوینابیورسز بن بیچاره کونکلم دنکرزنده غرق بولشم بیلمایمن سلامت ساحل‌کا ینارومی یوقمی یا ایسه بلا کردابنه توشوب هلاك بولورمن‌می قارغه بوئی ایشتکاچ آرسلان قاننه کلوب ایشتکانین ایتوب بیردی آرسلان عظیم غصه او بولدی ایتدی قوومم بندن امین بولماغاچ بو پادشاه‌لیق نچوك پاینار بولور دیدی ایتدی آلهی سن بیلورسن کم بوایش بندن دکل بومشکلی سن حل ایله دیدی بر نچه اولوغلرنی چاقردی دوه کلکاچ آنکا عزت وحرمت ایلدی و آندن هر قایسینه قاراب ایتدی سز بارچه‌نکز بیلاسز بن جانوار آشامقدن وقان توکمکدن تو به ایتدیم بونچه زماندر حق تعالی بیورو غندن باشقه آیاق باصمادیم بوکون سزدن تیلاکم بودرا کر بنم نهادمده آز یا کوب عیب کورکاننکز بولسه بنکا بیلدرونکزا کر بنده عقل‌دن طیش قصداً یاسهواً بر فعل‌کورسنکز بنکا ایتونکز اول بنکا ارمغاندر زیرا آدمیلرننك یکرکی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم بیورورکه **من غشنا فلیس منا** یعنی هر کم بنم ذاتمده بر ناموافق نرسه کوروب آنی بندن یاشورسا اول کشی بنم طریقمدن طشره در اکر بوندن آری بندن بر بر کشی کازیان تیکاردیو قورقسانکز مغلظه آنط بر له ایشاندرایم کم هیچ کم بندن کناه سز رنج کورماس دیدی پادشاه اوزکو نکلنده باربن ایتکاچ حاضرلر بر کزدن دعا و آفرین قیلوب ایتدیلر **معاذ الله حاشا** پادشاه جهتندن یا آننك خدمتندن بر توزان برزننك اتکومزکا توشکانی یوق و آننك لطف کلزارندن بر تیکانك اوچی بارماغمزه قادالغانی یوق بزکلّمز آننك دیانتی وعنایتی کوله‌کاسنده آسوده بولوب فراغت یورر یمز دیدیلر آیو بوفصلی تمام ایشتکاچ بیلدیکم پادشاه دوه مصوصنده تشویش

لنه دور اوزاوزینه ایتدی اکر پادشاه بواپش ننك اصلن بیاسه بنکافتی عقوبت ایناچك
پس ایمدی تدبیر بودور دوه نی واقع چنکالنه چکوب بلافاپوسینه براغوب اوزیمه قلغان
ایدایم دیدی توروب آرسلان قاننه باردی ایتدی پادشاه بر کشیدن بد اندیشه لیك
ایشتکانکا او خشایدور بن دخی بر سوز ایشتکان ایدیم پادشاه ننك خاطری تغیر لنمسون
دیب ایتمکان ایدیم آرسلان آیونی حلوتکا چاقریب صورادی آیو ایتدی ای پادشاه
دیمشلر دورکم داناو عالم کشی ننك کوزینه جاهل ونادان کشی نی قدر حقیر کورونسه
عالم کشی دخی نادان کشی ننك کوزینه شول قدر حقیر کورینور بو دوه ننك پادشاه ننك
اولوغ لغین بیلوردای علمی یوق چون پادشاه دوه کا حد ندن آرتوق عزّت ورغبت قیلدی
البته فیل لقمه سی چیچق قور صاغنه صعمز پس رای خواهلغندن وجهالتندن دخی
آرتق نرسه امید ایتوب صریح ایتورکا قیا آلمادی دیدی آرسلان قارغانی چاقریب
آیو ننك بوسوزینه نه ایتورسن دیدی قارغا ایتدی پادشاهننك صاف آینه سی بوننك
یالغان ایکانین راست ایکانین آنکلار امّا بنم علمم شویله کواهلیق بیرورکم تواضع
وتوبانچیلك برله قول لیق رسمی کم دوه ده باردر هیچ بر کمده یو قدر بارچه دن آرتق
رق پادشاه دن قورقار اکر اول اوزبن کناهلی دیب بیلسه پادشاه یانده تورا آلماس
ایدی خصوصا باشنده تو قطاس آیاغنده بوغاوی واوستونده موکل یوق شکسزبو
تیکانکنی یولغه آیو تاشلادی دریغ آننك کبی صاحب عرض سوزی بیلن دوه کبی نازنین
جانوارنی پادشاه عیب لیه دیدی پادشاه دوه نی اولاقغه چاقریب ایتدی سننك توغرو
لغنکنی وبنم امریمه اطاعتنکنی بیلامن تمام یولداشلر ینکدن سنکا عنایتم آرتق زیرا
سن اینکو لیك قدرین بیلاسن یرنی کوکنی یاراتغان تنکری تعالی تانوق بولسون
هرنی کناه ایشلاکان بولسانك سنکا باغشلادیم اکر بر قورقنچ خبر ایشتکان بولسانك
ایت دیدی دوه فکر ایتدیکم اکر حال نیچوك لیکن ایتسام آیو بیلن ایتکان عهدمز بوزیلور
انصاف اولدرکه کشی بلانی اوزینه آلسون دوستنی بلا چنکالنه قویوب وبال غه کرمسون
ایتدی ای پادشاه بن ایشلر ننك آلدینه آرتینه قاراب فکر ایتاتورغاچ پادشاه جهتندن

کونکلمه قورقو توشدی اکر بوقدر ترسه او چون پادشاه بنکا جزا بیرسه حکم آننك بن آننك نعمتی شکر بن بیلوب جانم نی هم تنم نی آننك قورینه قویمشم پادشاه ایتدی یخشی ایتدنك اماس بوشك کانیدن توشدینك بنم فعلم دن کوروب توشدونکمی بوقسه بر کشی دن ایشتوب توشدینکمی دیدی دوه باشین توبان صالیب عاجز قالدی فارغه ایتدی ای قرنداش بوناك توغر و سو یلمك دن باشقه چاره یوق توغر یسین ایت دیدی برکر پی آنده حاضر ایدی بو سوزلرنی طنکلاب تورور ایدی بوکروب باریب ایشتکانین آیوغه ایتدی آیو درحال آرسلان قاتنه باردی کوردیکم باشین توبان صالیب اوتورور آیو اوز اوزینه ایتدی بو حالت دلالت ایدرکم بن سز بو پرده سین آچوب فصاحت چوکانی برله دوه ننك آلدیندن سوز طوبین آلایم دیب دوه کا ایتدی ایمدی نیکا آغزینکا قداق قاقغان شکل لی توراسن اول کون پادشاه خصوصنده ایتکان سوزلرینکنی بوکون نیك ایتمایسن دیدی آرسلان بو سوزنی ایشتوب عجیلدی دوه ایتدی ای نا انصاف وناپاك بن پادشاه حقنده یمان سوز ایتکانده سن بالغوزمی ایدینك یوقسه کشی بارمی ایدی اکر کشی بولسه اول کشی نی کتور یوق دیسانك نی اوچون آنداغ ایشنی بو وقتغاچه پادشاه غه ایتمادینك برکشی برکشی ننك پادشاه حقنده یمان سوز ایتکانین ایشتوب پادشاه غه ایتمسه بوندن ضور خیانت بولورمی سننك ایشنك درکر خاتونی ننك ایشینه اوخشایدر حکایت زن درکر دوه ایتدی ایشتدم کم بر درکر بار ایدی و آننك برماطور خاتونی بار ایدی خو بلقده نظیری یوق ایدی هم خاتونلر مکرینده صورتلر باغلار ایدی عقل کوزی آننك رنکنه حیران قالور ایدی هر کیچه درکرنی غفلت اویقوسینه براقوب اوزی ننك کرفکلری اوقین پاسبان ایدنوب کوزلرین اویقو اوغریسندن صاقلار ایدی درکر یوقلاغاچ معشوقی یاننه بارور ایدی ایرته بیلن قایتوب کاور ایدی درکر دخی بو ایشنی آنکلاب برکیچه یوقلاغان بولوب یاتدی خاتونی باباغی عادتچه چقوب کتدی درکر ایتدی نیکا چاقلی بوننك بلاسین چکوب اوزیمنی خلق آراسنده رسوای ایتوب کزلکی کا قالام بوننك عیبی ننك پرده سین

اچیب

آچیب طلاق بیروب بر مستوره خانون آلوب بوننك غوغاسندن امین بولایم دیب توروب
ایشکنی بیکلادی ایرنه بیلان خانونی قایتوب کوردیکم ایری ایشکنی بیکلاکان ایشکنی
نیك بیکلادینك آچ دیب قچقراباشلادی ایری ایندی ای اویاتسز نیکاچاقلی سننك
بیلن جفالانایم تونله قایدا یورسانك شونده کیت ایرنه کامن سنی شحنه کا آلوب باریب
رسوای ایتارمن دیدی خانون ایندی طاوش ایتمه ایشکنی آچ یوقسه اوزیمنی
ایشك کا اوریب هلاك ایدرمن دیدی ایری ایندی آلای ایتسانك باشم کوککا یتار
سندن قورتیلورمن دیدی خانون برتاش آلیب ایشك کا اوردی ایری ایشتوب
خانون ایتکانین ایشلدی دیب آه اوروب توروب ایشکنی آچیب قارارغه چقدی
خانون ایشك آرتنده قاچیب توروردی ایری چقغاچه ایوکا کریب ایشکنی بیکلاب
قچقراباشلادی خلق ییغیلغاچ خانون ایندی ای مسلمانلر کورنکز ایریم خدایدن
قورقمای هر کیچه بن بوقلاغاچ چقیب کتادر دیدی خلق ایشانورغه ایشانماسقه بیلمادی
ایرنه بولغاچ ایر خانون قاضی غه باردیلر قاضی تفتیش اینکاچ ایرننك توغرولغی
خانون ننك خیانتی ظاهر بولوب شریعتچه خانونغه جزا بیردیلر (القصه پادشاه بیوردی
دوه برله آیونی ایکی سین زندانغه صالوب برجادو آنلی تولکی نی قاراویل قویدیلر
اول سچقانکم اوّلده دوه بیلان آیوننك سوزین طنکلاب تورغان ایدی تولکی ننك یاننه
کلوب دوه بیلن آیوننك ایشی نچوك بولدی دیب صورادی تولکی ایندی ایکی سی
دخی زنداندهدر وایشلری نه بولاچغی هنوز معلوم دکل سن بولارننك ایشین بیلکانکا
اوخشایسن بیلسانك ایتوب بیرکم کناهلی کم کناهسز بیلکولو بولسون کناهسزی
زحمتدن قورتیلوب کناهلی سنی نه جزا بیرلسون عاقل کشی پادشاهغه زیانلی سوز
ایشتسه یاشورماس پادشاه زیاننه راضی بولمز نته کم پادشاه خانونی مقنده وزیر آراجسته
ایلدی **حکایت** تولکی ایندی ایشتدم که حسرو ننك برخانونی بار ایدی اولوغ
پادشاه قزی ایدی سلطنت تختنده ناز ایله تربیه لنمش عصمت پرده سنده یمان یلدن
صاقلانمش حسرو آننك عشقندن آشفته اولمش ایدی لیکن حسرو آننك آتاسین

وقر داشين اولتورمش ايدی بوسببدن كونكلی اول خاتوندن امين بولمزايدی بركون آولاقده ايكی سی عزت نوشا كنده اوينار ار ايدی شاهننك آرزوسی غالب اولوب خاتونی ننك حسن باغندن آرزو بمشين يمك كانيلاب قولين سوزوب خاتون نی اوزينه تارتيدی خاتون كورديكم پرده آردنده برنيچه قراوشلر قاراب تورالر خاتونغه حيا غالب اولوب تارتيندی قولی حسرو ننك يوزينه تيكدی تختندن ييقلوب توشدی حسرو ايتدی بوننك كونكلندن هنوز اول كينه كتمه مشدر ديدی پادشاه ننك آراجسته آتی بر وزيری بار ايدی علمی تمام دينی پترون پادشاهغه توغرو ايدی آنی چاقريب مال ننك نيچوك ليكين ايتوب بوخاتون نی بر حلوت بركا آليب باريب اولتورهيچ كم بيلماسون ديدی وزير اوكونلاب قارادی فايده بيرمدی آخر خاتون نی آليب اوينه كلدی خاتون ايتدی اكر بن كناهلی بولسام بوقور صاقمداغی بالاننك كناهی يوق بنم كناهم نی بو بی كناه ننك مقته باغشلاسون ديدی حسرو قبول ايتمدی وزير كافرمان كلديكه تيز اولتوربوقسه سن بيلورسن ديب وزير فكر ايتوب خاتون نی اولتورمك نی مصلحت كورمدی ايتدی بركون ناكاه بالاحبتی كونكلينه توشوب ايشينه پشيمان برلور ديب خاتون نی بر يركايا شوروب پادشاهغه باريب اولتورديم ديدی برنيچه وقتدن صونك خاتون بالاسين تابدی وزير مهربان آناكبی سونوب تربيت قلدی اوغلان يتی باشينه يتدی بركون پادشاه آوغه چقدی ناكاه قرگجه سی ايركگی و بالاسی بيلن چيقا كلدی بالاسی آرتقارق قالدی شاه اوقين كچه بالاسنه قارشو توتدی آنی كورگاچ آناسی كلوب بالاسی ننك اوستنه توشدی آنی كوروب ايركگی دخی كلوب هر ايكی سی ننك اوستنه توشدی حسرو بونی كوروب اوقين يا ياسين تاشلاب ايتدی قرگجه سی بالاسی وخاتونی اوچون بوقدر شفقت اينه من آدم بولاتوروب خاتونم نی قورصاقنداغی بالاسی بيلن اولتورتدم ديب آه اوردی كوزلر يندن ياش آقدی سراينه قايتوب وزيرنی چاقريب حالين ايتدی وكوب آغلادی وزير ايتدی نی ايتمك كرك صبردن باشقه چاره يوق ديدی وزير اوزی شاد بولوب كيلوب خاتوندن سيونچی آلدی اوغلان نی آناسی بيلن

آلتون وانجو کاعرق اینوب پادشاهسرا ینه کتوردی اوزی آلدن کیلوب پادشاهدن سیونچی آلدی خاتون کیلوب نقابن کوتاروب پادشاه قارشوسنه توردی پادشاه اوغلان نی قوچاغنه آلوب کوز یاشین یانکاغنه آقزدی وزیرکا عظیم شکر و منت لر قیلوب عزتین آرتوردی پس ایمدی سن دخی بو ایش ننك حقیقتن بیلدور سانك شاه قاننده جاه و منزل ایکاسی بولوب مرتبه آلور سن دیدی سچقان ایتدی بنم پادشاه یاننده اورون آلوب شاهغه یقین بولورغه لیاقتم یوق اکر بو ایش ننك حقیقتن بیلا سنك کیلسه سنکا ایتایم بوروق کدن ایشنکاننکنی ایتمه دیب آیودن و دوه دن ایشتکان سوزلار بنی تولکیکا سویلادی تولکی بونی ایشتکاچ شادمان شاه قاننه باربب ایتدی پادشاه ننك دولتی باقی بولسون نچه کونلر پادشاه جمالندن محروم بولسام دا ایش ننك حقیقتن بیلدم دیدی آرسلان ایتدی الحمد لله همیشه بزننك مشکل لرمزنی سننك عقلنك آچار دیدی تولکی سچقاندن ایشتکان سوزلار بن ایتدی آرسلان قارغه ایتدی بومکراوچون آیوغه نی جزا بیرملك کرك دیب قارغه ایتدی مجمع ایلملك کرک شهر بار عدل تختنه اولتوروب اول مجرم بدبختنی اورتاغه کتوروب آننك حالبن خلق غه بیلدروب صونك جزا بیر یاسون دیدی ایرته کوسی کون خلق جیولوب آیونی اورتاغه کتورکاچ آرسلان عدل تختینه اولتوروب فصاحت انجولار بن عبارت آلماسیله تیلوب سوز باشلاب دیدی الحمد لله سز بارچه نکز اینکو فعل لی امتدن سز تنکری تعالی امرینه مطیع سز و بن کم اولو الامر من متابعت قیلمش سز بارچه نکز بر نیل بر کونکل بیلن راستن ایتنکز اکر بر کشی بر کشی بیلن چوق زماندن بیرلی قرنداشلیق دعوی سین ایتوب ایرته کیچ بر ایشکده بولوب و بر طباقدن آش آشاب ظاهرده اتفاق برله آراسته باطن ده حیله و نفاق برله توزواش بولوب اول مسکین نی بی کناه پادشاه قاننده خلق تیلنده بدنام ایتوب بلاقیو سینه تاشلامق تیلاسه آنکا نی جزا بیرملك کرك دیدی بارچه سی بر بولی ایتدیلار آننك جزاسی تیش قاچین اوروب تیر بلای خدم و خشم کا آشاتماق کرک دیدیلار آیو ننك قولین آیاغین بغلاب اورتاغه کتوردیلر اوکور توب ایتین پاره پاره ایتوب یولداشلر ینه

اولشدیلر آیو دوه کا قاز یغان بازینه اوزی توشدی دوه کا اوّلکی دن آرتوق عزت
وحرمت ایتدیلر همیشه مفسدلر ینك وکم عقل اولر ینك حالی بوبله بولور باب
تاسع طوشانجیل وایراوازاد چهره حکایتیدر ملك زاده ایتدی آذر
بایجان ولایتنده براولوغ تاغ بار ایمش بر وقت اول تاغ انکنده بر جفت ککلك وطن
توتمیش لر ایدی ارککی ننك آتی ایراو دیشی سی ننك آتی آزاد چهره ایدی اول تاغ دن
دخی بیوکرك بر تاغ اوستونده بر طوشانجیل بارچه قوشلرغه پادشاه بولمیش ایدی
هر ییل یاز باشنده بو ایراو آزاد چهره بیلن بالا چیقاروب تربیه لب اوچورا باشلاغان
وقتلرنده اول طوشانجیل کلوب بالالر ین آشاب ترکلك لر ین توجه کازارغه دکشتوروب
عمرلار ین مانم ایله کچورورلار ایدی بر کون اول ایکی ککلك بر کا اوتوروب یغلاشدیلر
ایرایندی دخی یاز بولدی بالالارمزنی تربیه اب اوچورا باشلاغان وقتمزده اول
طوشانجیل کلوب کوزمز ننك آلدنده بالالارمزنی توتوب آشار بزننك هیچ بر ایش
ایشلر حالمز یوق ایمدی نیچوك ایتایك جهانده نسلمز کسلور قچان بوننك ترناقندین
قورتیلورمز قضا کوزمزنی اورتوب بر کون آننك ترناقنه اوزمز دوچار بولماقمز هم
ممکن حق تعالی حضرتی بزننك کونکل کوزمزنی اویانقلق سرمه سی بیلن آچوب آننك
ترناقی قهرندن قوتقارسا ایدی آخر بزننك بو یردن کوچوب کتوب باشقه یرکا بارغانمز
یخشی رق بولور الله تعالی بالالر روزی قیلسا آلارغه قاراب سونورمز دیدی آزاد
چهره ایتدی راست اینه من بن دخی بو محنتده و بوحسرتده سننك بیلن برکا لکین وطن نی
سوملك ایماندر وطن نی تاشلامق مشکل در الحمد لله بزننك یرمز باشقه یر تقوچی
قوشلردن و آدمیلر دن یراق اکر بو یردن کوچوب کتساك غربت هواسی بزکا موافق
کلمز دیب قورقامن اکر نعوذبالله وطن نی ترك ایدوب غربتده محنت کا ترشساك اول
وقت بزکا اوغل قزفراقی سهل کورینور معلوم در اوغل قز توغدوغندن اوسوب یتکونچه
آتا آناغه زحمت دن آرتق راحت یوق دا کر حقیقت نظر ایترسنك اوغل قز دنیا برزه کیدر
بس آنلرننك فراقنه صبر ایتساك ثوابلی بولور رمزه ذیعی کلمنر[illegible] یخشی ایتاسن بو

سوزلار

سوزلار خلاصه‌ء عقلدن درلکین کشی اوزی کورونوب بلاغه قارشو بارمق نی عقل غه وئی
شرع کا وئی طبیعت غه روا اولمزا کر ایکیمزننک بر بیمزدخی آننک ترزنافنه کرفتار بولساق
قالغانیمزننک ترکلکنله نی راحت بولور بنم عقلمه کوره بز طوشانجیل ولایتنه باریب آننک
حمایت قناطی آستونده ترکلیک ایتایلک هر چند اول قان توککوچی درلکین اولوغ پادشاه
صفتین تونار عالی همتی باربخشیشی کوب مرحمتی بول دیدی آزاد چهره ایتدی بزکا
ییلانه بر کره طوشانجیل کورمکدین نی قدر بلا کیله آننک یاننه باریب تورمانچی بولاسن
سننک بوایشننک بالیق بیلان بالیق چیل حکایتنه اوخشای **حکایت ماهی وماهی**
خور دیمشلر درکم بر جهان کورمش یاش باشامش بالیق چیل بار ایدی برکون آشارغه
نرسه‌سی بولمایوب الله تعالی رزاق بر رزق بیرور دیب برصو یاننه باریب اولتوردی بر
بالیق اوزوب بارغانده کوردیکم بر قارت ضعیف بالیق چیل اولتورور ترحمدن سنکا
نی بولدی نیلک بولای ضعیف بولدینک دیب صورادی بالیق چیل ایتدی چرخی
غدارننک آیاغی آستینه توشکان وبکت لیک یافراغین خزان ییلی صارغایتغان کشی
ننک حالین نی صورایسن عمر کیمه‌سی ساحل کا یتوب امید قوباشی دیوار آرتنده قالغان
کشی کا ایتکان کناهلریمه پشیمان بولوب طاعت و توبه دن باشقه چاره یوق وظلم ایلیق
ایتوب قارالغان یوزین عذر و استغفار صوی ایله یوماقدن آرتق نرسه یوق ایمدی
بوکون بو برکا شول نیت بیلان کلدم کیم بالیقلاردن عذر تیلاب آنلار بیلان بحیللاشایم
وآنلار دخی بحیللاسالار ثوابلی بولورلار ایمدی سن کرم ایتوب بالیقلارغه بنم سوزمنی
باریب ایت اینکولیکمنک ضایع بولماز ثواب بولور دیدی بالیق ایتدی بوسوزننک
راستلقینه آنط ایت قولنکنی بیر آندن صونک باریب ایتایم دیدی بالیق چیل ایتدی
کیل قول توتوشایق آنط ایتایم دیدی بالیق بوسوزکا ایشانوب قول توتوشورغه کیلکانده
بالیق چیل موینون سوزوب بالیق نی یوتدی بو حکایت نی آننک اوچون دیدم کیم
طوشانجیل یاننده بز بالیق کبیک بولمایق ایرا ایتدی ممکن درکیم طوشانجیل بزننک
ضعیف لیکمزکا قارا [illegible] نشدر ایتوب کرم قندیلین بزکا روشن ایتار

آزادچهره ایندی طوشانجیل سنکشو بلاشورکا مهلت بیرمازنته کم سنکسار قارغه ایله ایندی

حکایت زاغ باسنکسار آزادچهره ایندی ایشندم که برمرغ زار بار ایدی و اول
چمن زارده بر قارغه بیوك تاغ باشنده بر آغاچغه بوایاصاب وطن تونمیش ایدی بر
کون بر سنکسار اول آرادهبوری تورغاچ اول آغاچنی کوروب آننك تو بینه این باصای
باشلادی قارغه آنی کوروب پریشان بولدی ایندی اگر بو بونده وطن تونسا آننك
کورشی لیکندن بنکانه فایده بولور البته بونی بوندن بیارملك کرك اوّل بونکا دوستلق
کورستایم دیب سنکسار یاننه بار یب سلام بیردی اشتیاق کورسندی سنکسار ایندی
بوقارغه بدکوهر لکندن بر حیله اوچون بنم قاتیمه کلکاندر بوخسه بوننك بیلان بنم
آرامده نی دوستلق بولسون بنکافرصت تابیب قانیم توکمکنده هیچ شك یوق ایمدی
بن بوننك آیاقین قواین باغلایم دیب تر ناقلری بیلان قارغه ننك قناطنه و آیاقنه برك
یابوشدی قارغه ایندی ای جوانمرد بن سنکا اخلاص بیلان دوستلق اینوب بر آز سننك
صحبتنکا مشرف بولایم دیب کلدم سن نی ایشلایسن سننك ایشنك نی مرونکانی ادبکا
نی دینکا صعماز سنکسار ایندی هر کم ننك کونکلنده نی بار ایدوکی فی الجملهٔ معلوم بولور
نته کم اول آنلی بیلان بیاو آراسینده بولدی حکایت پیاده بافارس سنکسار
ایندی ایشندم که بردلال بر بوغچه کیوم کوتروب بازارغه صاتماغه آلیب بارغانده بر
آتلی کشی کا اوچراب یولداش بولدیلر دلال ایندی اوشبو بوغچه نی آننك اوستنه صالیب
بر آز آلیب بارسانك بن بال ایتار ایدم دیدی آتلی ایندی یوك کوترکان کشی لر ننك
بو کین بنکلایتمك عمل تراز وسنده آغر کاوب باقی او جماعه ایلتمکنده شك یوق فاما
من ثقلت موازینه فهو فی عیشة راضیة الا بنم آتیم ننك ایکی کوندن بیرلی آشاغانی یوق آرور
دیب قورقام دیدی بولار بو سوزده ایکان ناکاه بر قویان چابیب چقدی آتلی قویان
آرتندن چابیب کتدی آتلی ایندی اگر بوننك بولای چابار حالی بار بن بیلسام بو غچه
سین آلیب کتکان بولور ایدیم دیدی بیاو دخی الله غه شکر بوغچه منی آلمادی آلغان
بولسا چابیب کتار ایدی دیب سوندی آتلی کیر وقایتوب ایندی قرداش آتیم ننك

قورتی بار ایکان بو غنچه نکنی بیر آز راق ایلتایم دیدی دلّال ایتدی فارغ بول من سننک
کونکلنکده‌نی بار بن بیلام دیدی سنکسار بونی ایتوب قارغه‌نی شولای قصد یکم ترناقلری
اوتوب چقدی بومکایتنی آننک اوچون دیدم کم طوشانجیل قورندن امین بولماغایسن
ایرا ایتدی بن اول طوشانجیل ننک پادشاه‌لغین وکرمین کوب ایشتدم بزوطن‌نی ترك
ایتوب تضرع قولین آننک کرمی اتکینه اورغان ایکی مسکین‌کا مضرت تیکورورکا
اوزی ننک پادشاه‌لغندن روا کورمز دیدی آزادچهره ایتدی تنکری تعالی سنی بندن
تزتلی قلدی بنکا سننک بو بروغنکا مطیع بولورغه بیورردی ایمدی الله تعالی کا توکل قیلوب
بارابق اما اول حضرتنك قربت حاصل ایتوب آننک تواحتی ایلهٔ مشرف بولسانك بر نیچه
حصلت بر له آراسته بولسانك کرك اوّل فرمانین اوز یینك ننك جمله ایشلر نکدن تقدیم
قیلسانك کرك ایکنچی آننك بیورغین عظیم بیلکایسن اوچنچی حیانت‌نی اوزنکدن
براق اینکایسن دورتنچی اوزینك ننك قوللرغنك‌نی آننك نعمتی حقنده آزکورکایسن
بشنچی ناکاه برخطاسندن صادر بولسه تیزاولك عذر بن تیلاکایسن آلتنچی آننك قاننده
چنق یوزلی وآچی سوزلو بولمغایسن یتنچی آننك دشمانلاری بیلن برکزدوستلق ایتمکایسن
سکزنچی اول سنی نه‌قدر یوقار وایتسه‌سن اوزینکنی توبان‌تو تغایسن طقوزنچی سنکا
بر مذمت بیورسه آننك اوچون هیچ برنرسه صورامغایسن اونتچی آننك یومشاق
سوزینه باقیب آندن امین بولوب کستاخ بولمغایسن ایرا ایتدی هرنه‌کم بیورردینك
عقل ودانش اثر یدر سننك خوش نصیحتنك ایشتدم ایکی‌سی بولغه‌کردیلر چوق
زماندن صونك اول تاغ ایتکینه یتوشدیلر ایرا آزادچهره‌نی بر بیلکولوبر کاقویوب
اوزی هیچه‌نی ازلرکا کتدی چونکه هیچه‌ننك طوشانجیل قاتنده حرمتی بار ایدی
وهم قوشلرغه ترجمانی ایدی هرچندکوده‌سی کیچکنه بولسادا عقل ودانش ده اولوغ
ایدی آننك یانینه باریب سلام بیردی هیچه عزت برله سلامن آلدی قایدان کیلاسن
وقایا باراسن‌نی مرادینك باردیب صورادی ایرا ایتدی ای سرور بیلکل تو غان یریم
اذربایجان اقلیمنده براولوغ طاغدر خوش حرّم مقامدر آنده تروراید وك اما هر بیل قوشلر

سلطانی اوستمزکا کاوب اوغل قزکم کونکل بمیشی وکوزلار نوریدور کوز آلدمزده
عسکر ینه آشانور ایدی شونی تحمّل ایتا آلمایوب وطن نی تاشلاب جفتم آلیب پادشاه
سایه سنه صغنور غه کلدوك اکر چه بو وقتغاچه منکا ستنکز کا یتوشا آلماساقده لیکن ازلده
جانلرمز آشنا ایدی ایمدی توقع مکارم اخلاقنکزدن اولدورکم بزغریب لرکا دلیل
اولوب قوشلار سلطانی حضرتنه کورستکایسن هیچه ایتدی الحمد لله کورکلو جمالنکزنی
کوردیم شاد کلدینکز فتح باب سعادت کتوردینك وجان قتومن آچدینك بوسوزنکز مبارك
بولسون بزننك پادشاهمز درکاهی ضعیفلرکا صغناچق بردر قولردن کیلکان قدر تربیت
ایتمکده تقصیر ایتماس سزدخی پادشاهغه ملاقات اولدقده کورکام عبارت برله دعا
قیلنکز دیب هیچه ابراننك قولین توتوب پادشاه حضرتنه توجه قلدیلر هیچه حاجب
رسمنچه آلدن باریب ابراننك کلکانین لطیف عبارت بیلن پادشاه حضرتینه بیلدردی
پادشاه ابراکا کرورکا رخصت بیردی ابرا ایچرو کیروب یوزین یرکا اوردی هیچه
تربیت رسمنچه ابراننك کونکلندن قورقو کیدررا وچون ایتدی قورقما امید قاپوسی
آچیق وکرم چشمه سی روان دیدی ابر ایتدی بن قول کوبدن پادشاهدن منتده بولق
تیلار ایدیم امّا کج طالعمدن بو وقتغاچه میسّر بولمادی ایمدی الحمد لله حق تعالی
بی شمار کرمندن بیغوش صفتلو قوشلار صحبتندن سننك کبی پادشاهننك همای
کولکه سنه ابر کوزدی دیدی شاه ایتدی مال لاربنك بولساهن منکا رلر آلیب بونده
نه یرده تیلاسنك شول یرکا یورت صالیب اولتور دیدی ابرا ایتدی بو ضعیف ننك
حالی پادشاه حضرتینه هنوز معلوم بولمادی بنم بر جفتم دن باشقه هیچ نرسهم یوق کته وره
سی نرسه م جفتم در اوغلانچقلر آناسی در جکری آنلارننك فراقی ایله یانبدر پادشاه
ایتدی قایغورمانکری تعالی ینه اوغول قز بیرمکی امید در اولکانلرننك فراقی اوتین
آنلارننك شادلیق صوی برله سوندرورسن دیدی ابرا شادلانیب آچیق یوز بیلن
آزدچهره قاشنه باریب واقعه نی ایتوب آزادچهره نی آلیب پادشاه دیارینه کلدی پادشاه
حضرتنه کروب دعا قیلدی پادشاه نوازش قیلوب کرم کوستردی ایتدی جمله قوشلرغه

ترجمان بولوب پادشاهلیق ترکنین توتوب خلایق ایشین بتورمکنکنی تیلایمن وهم بر نیچه سوزکم مملکت ننک دولتی آرتماغه سبب بولور جانم قولاغنه تیکورکایسن تابن آننک ایله عمل ایدوب دنیا پادشاهلغی بیلان آخرت دولتین جمع ایتایم دیدی وصیت ایراو خاتم کتاب ایرایتدی پادشاه بیلاکل کم حق تعالی ایکی جهان نی عمارت قیلماق اوچون ایکی کتخدا بیاردی برسی عقل در وبرسی شریعت در عقل بو دنیا معماریدر همیشه بو عالم ننک عمارتنه تربشد وغی باغبان نوشیروان کا ایتکان سوزدن معلوم بولور حکایت باغبان با نوشیروان ایرا ایتدی ایشتدم کم برکون نوشیروان تماشا رسمنه صحراغه چقدی کوردیکم بر قارت تنی ضعیف یاشی یتمش عمری آخرینه ایرمش بر باغچه ده آغاج اوتورتور نوشیروان ایتدی ای قارت بو یاشنکا یتکاچ آغاج اولتورتا سین بمشین قچان آشارسن دیدی قارت درحال جواب بیردی ایتدی ای شاه باشقه لار اوتورتغان آغاچلرننک یمشین بز آشادوق ایمدی بز اوتورتغان آغاچ ننک یمشین باشقه لار آشاسن دیب بو سوز نوشیروانغه خوش کاوب قارتغه منک آلتون بیرورکا بیوردی قارتغه ایتدی ای قارت اکر بو آغاچ ننک یمشی بولغونچه تورسانک بزکا بولاک ایتوب کتور اول چاقده دخی بیرورمن دیدی قارت منک آلتون نی قولنه توتوب ایتدی ای پادشاه یمشین آشادیم بیراسی نرسه نکنی بیر دیدی بو سوز ینه نوشیروانغه خوش کلوب دخی ایکی منک آلتون بیرورکا بیوردی بو حکایت نی آننک اوچون دیدم بو دنیا آخرت ایکین لیکی در آنی خراب قویوب کتمکایسن و بو عمارت ننک حالن شرع بیورغنچه حرج ایدوب آخرتنی دخی عمارت قیلغایسن واما شرع که آخرت معماریدر اول بو دنیا قایغوسندن فارغ در اکر دنیا بوتونلای خراب بولسه یا ایسه بتون دنیانی آنکا بیرسه لر یا ایسه بتون دنیانی آننک قولندن آلسه لر کوز اوچی بیلن آنکا باقماز زنهار ای پادشاه جان قولاغین آچوب نیچا قلی محکم و بیوک قاغه ده تورسانکده مظلوم لرننک سحر وقتندا غی نیازلر بن طنکلا غافل بولما دیدی هر چند طوشا نجیل قوشلار پادشاهی ایدی ضعیف ککلکدن حکمت سوزلر بن صوراب

هم اول سوزلرنی قبول ایتوب تصرف ترکنین ضعیف ایراننک قولنه بیروب پادشاه لیق اسبابین و رعیّت حالین کورمکنی و عدل ایلک بیلن ظلم لیق قرانغو لیغین کیدرمکنی آنکا اصمرلدی حکمت سوزلری دانالرننک بوغا التغان نرسه لری کبی در هر کمده کورسه لر آلورغه تیوش کشی ننک اوزینه قارارغه تیوش دکل سوزینه قارارغه تیوش یعنی بو باش بو کچکنه یا فلان بوننک اوزی نی سوزی نی دیمک اگر کمز ننه کم شیخ حسن بصری رحمة الله علیه برکون مسجدکا نماز قیلماقغه بارسا کوردیکم بر اوغلان نماز قیلور اما سجده سین یخشی قیلمادی اوغلان نماز بن تمام اینکاچ شیخ ایتدی ای اوغلانچق سجده نکنی نی اوچون یخشی قیلمادینک دیدی اوغلان ایتدی ای شیخ اگر فرعون عمر نده بر مرتبه شو یله سجده ایتسه ایدی مسلمان بولور ایدی تنکری کا عاصی بولماس ایدی دیدی حضرت سلیمان علیه السلام انس و جن و حوش طیورغه پادشاه ایدی ضعیف قرمصقه دن اوکوت آلدی

باب عاشر در بیان زیادة عمر و دولت و زندگانی کردن باد وست ودشمان

بیا لکل کم بش نرسه عمر آرتماغه سبب در اوّل صله رحم پیغمبر علیه السلام بیورور **صلة الرحم زیادة فی العمر** ایکنچی طهارتنی تمام آلماق عمر آرتدرور زیرا پیغمبر علیه السلام بیوردی **اشباع الوضوء زیادة فی العمر** اوچونچی سلام نی کورکام بیرمک عمر آرتدرور حضرت عمر رضی الله عنه خلیفه و قتنده دایم بازاردن اوتار ایدی ایتدیلر یا امیرالمؤمنین بازاغه کرمک خلیفه لرکا عیب بولور دیدیلر حضرت عمر ایتدی بن پیغمبر علیه السلام دن ایشتدیم ایتدی هرکم مسلمانلرکا سلام نی کورکام بیرسه عمری آرتار دیب مسلمانلرغه سلام بیرایم دیب بازاردن اوتامن دیدی دورتنچی صدقه عمرنی آرتدرور ننه کم پیغمبر علیه السلام بیورور **الصدقة تردّ البلایا و تزید العمر** برکون عیسی علیه السلام بر برده اولتورور ایدی بر بوزچی آرقاسنه بوز کوتارب اوزوب کتدی عیسی علیه السلام ایتدی اوشبو اوزوب کتکان بوزچی نی بوکون جیان چاغیب اولتورور دیدی کیچ کا قورون کوردیلر کم بیاغی بوزچی ینه آرقاسنه بوز کوتاریب قایتوب کیلادور ایتدیلر

بارسول الله سن بونی اولار دیکان ایدینك بو اولکان دیدیلار عیسیٰ عم ایندی بو
بوزچی ننك قوبنوندە ایکی کچانه کوماچی بار ایدی آشارغه اونورغاچ یانته بر
درویش کلدی اول کوماچ ننك بر نسین اول درویش کا بیردی درویش الله تعالی
عمرینکا برکات بیرسون دیب دعا قیلدی دعاسی قبول بولوب الله تعالی اول قضادن
صاقلاب دخی عمر بیردی بشنچی عدل لیك ایتمك عمر آرتدرور ان الله یأمر بالعدل
والاحسان پادشاه کرك کە عدل ایلیه آندن امر معروف ونهی منکر قیلا اکر بویله
قیلماسه اول ولایت ننك زوالی تیز بولورننه که بنی اسرائل قومنه بولدی پیغمبر
حضرتی الله تعالی دن صوردی ایندی الهی بنی اسرائل قومنی نیچون برکزدن هلاك
قیلدینك آراده یخشی لری دخی بار ایدی خطاب کلدیکم برکزدن آننك اوچون هلاك
قیلدم یخشی لری یمانلری ننك یاوزایشین کوروب منع ایتمزلر ایدی ودخی بنی
اسرائل دن بر اینکو کشینی برکا یوتدوردی آندن صنکره بر پیغمبر کلدی صوردیکه الهی
اول کشی ننك کناهی نه بولدی کم قومی بیلن برکا یرکا یوتدوردینك خطاب کلدی
کم اول کشی نماز اوقوغاندە اوغلانلار بر اتچ نی توتوب تریلای یونین یولقا باشلادیلار
اول اتچ قچقروب حال تیلی بیلن مدد تیلادی اول آنی کوروب قرغانمادی نمازین
بوزوب اتچ کا مدد ایتمدی آننك اوچون قومی برله برکا یرکا یوتدوردم دیدی ایدی
نی عجب زمانە بولدی ظلم ایتمەنکز دیکان کشی لرنی دشمان توتارلار ظلم ایتکانلرنی
دوست توتارلار پس بیلمك کرك کم ظلم وعصیان کلکان دولت نی کیر ویبارور عدل
واحسان کلکان بلا وقضانی کیر ویبارور ننه کم پیغمبر علیه السلام بیورمشدر اوچ کشی
بولدە بار اتورغاچ یغمور یاغا باشلادی بونلر بر تاغ نیشوکنه کیردیلار ناکاە نیشوك ننك
آغزینه تاغ باشندن بر اولوغ تاش یمورولوب توشوب تیشوکنی قابلادی حتی یاقتو
کیرور اورونداخی قالمادی بونلر قایغورو شوب دریغا حسرت بیرله کوزمز کورە
توروب هلاك بولامزدیب یغلاشدیلار آنلر ننك بریسی عالم وصالح کشی ایدی ایندی
کلنکز اوچاولاشب تنکری تعالی اوچون ایشلاکان ایشمزنی حق تعالی حضرتنە

شفیع کنورایك بز مسکین لر کار حمتین صالور دیدی اوّل سن ایت دیدیلر ایندی
قارت آنام قارچق آنام بار ایدی خانونم اوغلانچقلر یم دخی بار ایدی صاوا تورغان
طوار لر یم بار ایدی بر کون سوت صاوغاچ الیك آتا آنامه بیرور ایدیم آنلردن
قالغانین اوغلانچقلر یمه بیرور ایدیم بر کون طوار براق کتمش سوت صاوب کلکرنچه
آتا آنام یوقلامش لر اوغلانچقلر یم سوت دیب اغلاشدیلر آتا آنامدین الکاری
بالالاریمه سوت بیرورکا قیاآلمادیم آتا آنامنی اویانورغه هم روا کورمدیم آنلار
اویغانغونچه بالالارمنی آچ تونندیم آنلار اویغانغاچ اوّل آنلارغه بیردیم آندن بالالاریمه
بیردیم الهی بو ایشنی سننك رضا العنك او چون اینکان بولسام بو تاشنی بزننك اوستمزدن
آل دیدی تاش بر آز آیر یلدی اول بر بسی ایندی بنم آنام برله توغغان آغام ننك بر
مانور قزی بار ایدی بن آنکا عاشق بولش ایدیم بر وقت آچلیق بولدی بندن ایکمك
صورارغه کلدی بن آندن نفسم تیلا کین صورادیم راضی بولمادی کندی آچلیق غه
چدای آلمای ینه کلدی چاره سز بولوب راضی بولدی بن آلدینه باریب نزلانکاچ
ایندی ای تنکری قولی الله تعالی دن قورق مهرم آچما باری نکاح ایله آل دیدی آنی
ایشتکاچ اول ایشدن قایتدیم الهی اول ایشنی سننك رضا العنك او چون اینکان بولسام
بو تاشنی بزننك اوستمزدن آل دیدی تاش ینه بر آز آیر یلدی اوچنچی سی ایندی
بن بر وقت بر آز آشلیق ساچقان ایدیم آنی کتورورکا بر کشی باللادیم آشلیقنی
کتوروب بتورکاچ حقین بیر دیم آلمادی یانیمده امانت قویوب کندی کلمدی ایکین
وقتی بتکاچ آننك حقین باشقه ایکدیم کوب آشلیق بولدی اول آشلیق نی صانوب
طوار آلدیم اول هم اورچیدی کوب بولدی نچه ییل لاردن صنکره اول کشی کلوب
حقیمی بیر دیدی بن اول طوارلارنی کورسانوب ایندم منه حقنك آل دیدیم اول کشی
اینانمایوب ایندی ای کشی الله دن قورق بندن مسخره اینمه حقیمی بیر دیدی بن
آنکا واقعه نی سویلاب کوچ بیلن ایشاندردیم شکر اینوب آلیب کندی الهی بونی
سننك رضا العنك او چون اینکان بولسام بو تاشنی بزننك اوستمزدن آل دیدی تاش

بردن آیر بلیب کتدی او شبو پیغمبر سوزیدور ایناناماق کرک تنکری اوچون اشلنکان
ایش هرکیز ضایع بولماز ودخی بهرام کور زماننده تورت بیل آچلیق بولدی شویله کم
خلق اولان آشادیلر بهرام آنبارلر بن آچیب فقیرلرکا آشلیق اولشدردی بایلارغه
ساندی دورت بیل ولایت خلقی نی تویدوردی اول تورت بیل ایچنده برکشی آچدن
اولدی بهرام ننك آندن خبری یوق ایدی صنکره ایشتکاچ قایغورماغی حددن طشره
بولدی ایتدی الهی سن بیلورسن کم بنم آندن خبرم یوق ایدی والا اوزیم اولکا رضا
بولور ایدیم آنی آچ قویماز ایدیم دیب کیچه خلوتده باشین آچیب زاری قیلدی
یغلامغی حددن کیچدی حق تعالی رحمت قپوسین آچوب خطاب قیلوب
ایتدی ای بهرام سن بنده لیکننك بیان بر قولنز آچ اولکاننه بوقدر
قایغوردینك برزدخی پادشاه لغمز بیلن سننك حرمتنکا
تورت بیل ایلنکدن اولیمی کوتر دوك دیدی اول
تورت بیل ایچنده ایردن وخاتوندن
بالاچغادن برکشی اولدی

تم

***

*

بوکتاب باصمه سنه رخصت بیرلدی قزان ۲۳ نچی
فیبرال ننك ۱۸۶۴ نچی یلده
یوسف کونوال

بو کتاب باصمه اولنمشدر قزان اونیوبرسیتیتی ننك طبع خانه سنده

كتاب دستور شاهی 258.
فی حکایة پادشاهی

Contes, en turc de Cazan 1864.
imp. Cazan
in 8° (99 Seiten)

Destur schâhî fi Hikajat-i Padischâhî

BSB Bayerische StaatsBibliothek

Münchener DigitalisierungsZentrum
Digitale Bibliothek

Kitab-ı destur-i şahi fi hikayet-i padişahi

Kazan 1864

A.or. 5919
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10251608-2

Copyright

Das Copyright für alle Webdokumente, insbesondere für Bilder, liegt bei der Bayerischen Staatsbibliothek. Eine Folgeverwertung von Webdokumenten ist nur mit Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek bzw. des Autors möglich. Externe Links auf die Angebote sind ausdrücklich erwünscht. Eine unautorisierte Übernahme ganzer Seiten oder ganzer Beiträge oder Beitragsteile ist dagegen nicht zulässig. Für nicht-kommerzielle Ausbildungszwecke können einzelne Materialien kopiert werden, solange eindeutig die Urheberschaft der Autoren bzw. der Bayerischen Staatsbibliothek kenntlich gemacht wird.

Eine Verwertung von urheberrechtlich geschützten Beiträgen und Abbildungen der auf den Servern der Bayerischen Staatsbibliothek befindlichen Daten, insbesondere durch Vervielfältigung oder Verbreitung, ist ohne vorherige schriftliche Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek unzulässig und strafbar, soweit sich aus dem Urheberrechtsgesetz nichts anderes ergibt. Insbesondere ist eine Einspeicherung oder Verarbeitung in Datensystemen ohne Zustimmung der Bayerischen Staatsbibliothek unzulässig.

The Bayerische Staatsbibliothek (BSB) owns the copyright for all web documents, in particular for all images. Any further use of the web documents is subject to the approval of the Bayerische Staatsbibliothek and/or the author. External links to the offer of the BSB are expressly welcome. However, it is illegal to copy whole pages or complete articles or parts of articles without prior authorisation. Some individual materials may be copied for non-commercial educational purposes, provided that the authorship of the author(s) or of the Bayerische Staatsbibliothek is indicated unambiguously.

Unless provided otherwise by the copyright law, it is illegal and may be prosecuted as a punishable offence to use copyrighted articles and representations of the data stored on the servers of the Bayerische Staatsbibliothek, in particular by copying or disseminating them, without the prior written approval of the Bayerische Staatsbibliothek. It is in particular illegal to store or process any data in data systems without the approval of the Bayerische Staatsbibliothek.